

Hallennetta Roube-
Peliin 2.8.1993
Jaana Pietin

RAISION KIRKON TUTKIMUSKERTOMUS 1968-1969

SISÄLLYSLUETTELO

Yleistä	s.	1
Oviaukot,		
- eteläportaali		2
- länsitornin ja runkokuoneen välinen aukko		3
- sakaristoon johtava oviaukko		4
- sakariston ullakolle johtava aukko		4
- papinovi		5
- asehuoneen eteläinen oviaukko		6
Runkokuoneen peruskiveys		
- sisäpuolinen		7
- ulkopuolinen		7
Kuoriossa		
- muurihaudat		8
- poikittain kulkeva kivilatomus		11
Runkokuoneen pohjoisseinä		
- pystysauma		11
- tiilipaikkaus		12
- muistikirjoitus		12
Sakaristo		12
Asehuone		15
Lattiatason määrittäminen		16
Ikkunat		17
Länsitorni		18
Liitteet:		
Valokuvaluettelo		
Löytöluettelo		

Raision kirkon entistämistyöhön liittyvä rakennusarkeologinen tutkimus v. 1968-69.

Tutkimuskertomuksessa ei oteta kantaa kirkon rakennushistoriaan. Se pyrkii olemaan ainoastaan mahdollisimman tarkka deskriptiivinen kuvaus kaivauksen yhteydessä esiin tulleista rakennusfragmenteista.

liite 1

Kirkon tutkimuskaivaus aloitettiin 17.6.1968. Sitä ennen oli purettu kirkossa ollut laotalattia ja poistettu suurin osa lattiavasoja tukeneista harmaakivistä. Tutkimuskaivauksen aikana jaettiin kirkko pituussuunnassa n. 4,5 x 3 m suuruisiin ruutuihin, jotka kaivettiin kokonaisuuksina. Kaikki kirkosta poistettu maa seulottiin koneellisesti täryseulalla kirkon ulkopuolella. Esinelöydöt on luetteloitu ja niistä tehty luettelo on liitteenä kertomuksen lopussa. Samoin kaikki löydetyt rahat on luetteloitu ja konservoitu ja niitä säilytetään Kansallismuseon Rahakammiossa (69035:1-684).

Puretun lattian alla olleet maakerrokset oli suoritettujen hautausten takia koskettua kalliopintaan asti. Luut haudattiin kirkon itäpuolelle kaivettuun yhteiskautaan. Ehjiä arkkuja ei tavattu. Tähän lienee suurimpana syynä ollut maan suuri kosteus. Urkulehteri purettiin elokuussa 1968. Asehuone ja sakaristo kaivettiin viimeiseksi. Tutkimuskaivauksen yhteydessä saatettiin myös tutkia kirkon ulkopuolista peruskiveystä kirkon pohjois- ja itäseinillä, sillä nämä kaivettiin esille salaojitustyön yhteydessä.

Pohjoisseinän kaksi itäisintä ikkunaa umpeenmuurattiin vuoden 1968-lopulla. Silloin avattiin myös länsitornin ja runkohuoneen välinen umpeenmuurattu aukko. Tornin länsiseinässä oleva suuri aukko avattiin kesällä 1969. Samoin kuori-ikkunasta poistettiin tiilisauvojen välissä ollut umpeenmuuraus ja välittömästi sen jälkeen kuori-ikkuna entistettiin.

Seinien rappauksen poishakkauksen yhteydessä löytyi joitakin maalausfragmenteja. (vrt. konservattori V. Kiljusen kertomus).

Tutkimustöistä vastasi maisteri Olavi Tapio apunaan hum. kand. Marja Terttu Knapas sekä mittaajapiirtäjinä paikalla

olleet Eero Jama, Veijo Laine ja Sakari Saikkonen.

Paitsi tutkijoiden ottamia, tutkimuskertomukseen liitettyjä valokuvia, (numerot kertomuksen marginaalissa viittaavat ko. kuviin) suoritti valokuvaaja P.O. Welin tutkimukseen liit-
tyvää valokuvausta, mikä materiaali on liitetty rakennus-
historiallisen toimiston kuva-arkistoon (kuvat 1326-1334, 2441-
2450, 2494-2511, 2522-2532, 2546-2549, 3345-3353, 3527-3537,
3760-3761, 3794-3799, 3818, 3868 ja 3876-3877). Rak. hist.
arkistossa ovat seuraavat kaivauksen aikana tehdyt mittapiir-
rokset: 12.43/2-7, 23-28, 30-32, 40 ja 54-59.

OVIAUKOT

94647:76-
94

Eteläportaali

Eteläportaali on säilynyt melkein alkuperäisessä asussaan. Kirkkosalin puolella on pyörökaarinen oviaukko loivasti segmentinmuotoisessa komerossa. Asehuoneen puolella on por-
taalissa erittäin hieno profilointi: nyhälaitaisista tiilistä tehty nelikertainen kehys kiertää oviaukkoa. Näistä sisin on osittain rikottu siinä yhteydessä, kun ovi on muu-
tettu ulospäin aukeavaksi.

Portaalin pieliien alaosassa tiiliprofiloinnin alla on kun-
kin tiilirivin keskikohdalla suorakulmainen pykälä. Näitä oli säilynyt lähinnä portaalin länsipielen profiilien alla.

Portaalin kynnyskiveyksessä oli kirkkosalin puoleisen seg-
menttikaarisen komeron kohdalla ensin tasolla 19.69 irtonainen harmaakivi. Sen alapuolella oli keskimäärin n. ta-
solla 19.42 toinen seinämurin suuntainen harmaakivi, joka ei kuitenkaan mennyt pielimuurauksen alle. Kuitenkin pieli-
muuraus loppui juuri tällä tasolla. Em. kiven edessä runko-
huoneen puolella oli tasolla 19.30 toinen irtonainen har-
maakivi. Kalliopinta oli heti sen alapuolella tasolla 19.07.

Varsinaisen kaariaukon kohdalla oli pielimuurauksen alle menevä tasolla 19.69 oleva n. 70 cm levyinen sileäpintai-
nen harmaakivi. Sen yläpintaan oli kaiverrettu miltei ki-
ven pituinen (145 cm) suuri risti. Kuvion ristinmuotoinen
pää oli kiven lännenpuoleisessa päässä. Kiven toisessa pääs-
sä, samoinkuin sen keskikohdalla oli ympyrät, jotka liit-
tyivät ristivarteen. Kivi poistettiin paikaltaan

Eteläportaalin asehuoneen puoleisessa kynnyskiveyksessä on pieli-
profiilien kohdalla ensin n. tasolla 19.39 epä-
määräinen irallinen kolmen kiven muodostama tasanne. Sen

alapuolella on vielä toinen pienistä kivistä tehty alue tasolla n. 19.20. Kalliopinta alkaa portaalin edessä tasolla 19.09.

Oviaukon leveys on kirkkosalin puolella ol an segmenttikaarisen komeron kohdalla 200 cm ja pyörökaarisen oviaukon kohdalla 145 cm, korkeus vastaavalla paikalla on 273 cm.

94647:95-
105

Runkohuoneen ja länsitornin välinen aukko

Tutkimustilanteen alkuvaiheessa aukko oli umpeenmuurattu. Umpeenmuuraus alkoi kirkkosalin puolella n. 20 cm päässä seinäpinnasta ja tornin puolella n. 38 cm päässä seinäpinnasta. Umpeenmuurauksen paksuus oli näin ollen n. 80 cm. Umpeenmuuraus oli aivan ilmeisesti keskiaikainen. Umpeenmuurauksen poistamisen jälkeen osoittautui vielä selvemmin, ettei aukko ole ollut koskaan avattuna. Aukon pielet ovat harmaakiviset ja profiloimattomat. Kaari on holvattu niinikään kivistä ja siinä on vielä näkyvissä holvausvaiheen tukilautojen jäljet. Samoin aukon pielet ovat käsittelemättömät. Pohjoisen puoleisessa pielessä on suurin piirtein kaaren alkamiskohdan korkeudella ~~walvalla~~ pehmeään laastiin vedettyjä vinoviivoja. Kaaren alkamiskohdassa on selvät olkapäät (Pohjoispuolella tasolla 21.60 ja eteläpuolella tasolla 21.68).

Aukon leveys on tornin puolella 240 cm ja runkokuoneen puolella 245 cm.

Aukon kynnyskiveyksestä tuli umpeenmuurauksen poistamisen jälkeen näkyviin tasolla 19.50 oleva (170 x 64) suuruinen harmaakivilaatta, jonka pinta oli kuvioitu kuten eteläportaalin kynnyskivessä. Erona oli vain se, että tässä kiveksessä kuvio esitetään reliefinä, kun taas eteläportaalin kynnyskiveen kuvio oli kaiverrettu. Kuvioinnin muodostaa suuri auringonpyörä (Ø 63 cm) ja siitä säteittäin lähtevät neljä lehtimäistä kuviota. Lisäksi on vielä kaksi pientä vihkimäristä sekä kaksi eläinfiguria. Kuviot peittävät koko kiven pinnan. Kiven lännenpuoleinen reuna oli linjassa tornin itäseinän kanssa. Kivi ei kuitenkaan täyttänyt koko oviaukon pohjaa, joka on leveydeltään n. 242 cm. Reunoissa on pienempiä harmaakiviä. Kuviokiven jälkeen on toinen vastaavan kokoinen ja samalla tasolla oleva harmaakivi. Kyn-

nyskiveykseen muodostuu n. 20 cm päässä ennen runkokuoneen länsiseinän linjaa n. 12 cm korkuinen askelma tasolla 19.35. Askelman paikka on sama mihin umpeenmuuraus ulottui. Aukon leveys on 250 cm ja korkeus keskikohdalta mitattuna 340 cm.

94647:106-
111

Sakaristoon johtava oviaukko.

Sakariston puolella on pyörökaarinen oviaukko loivasti segmentinmuotoisessa komerossa. Kirkkosalin puolella kiertää oviaukkoa kolminkertainen kulmaprofilointi. Oviaukko on säilynyt täysin alkuperäisessä asussaan. Pielien tiilimittoja: 28 x ? x 8; 28 x ? x 8; 28 x 12,5 x 8; 28,5 x ? x 8; 28 x 13 x 8,5; 28 x 13 x 8; ja 27,5 x 13 x 8.

Kynnyskiveyksen päällä oli sakariston puolella segmenttikaarisen komeron kohdalla rivi tiiliä. Tiilimittoja: 28,5 x 15 x 6,5; 28,5 x 4,5 x 6,5; 27 x 14,5 x 6,5; 27,5 x 14 x 6,5 ja 27,5 x 14 x 6. Tiilet oli liitetyt toisiinsa ja niiden allaolevaan harmaakiveen sementillä. Tiilien alla on tasolla 20.42 seinämuurin kanssa samansuuntainen harmaakivi. Kiven yläpinta on kulunut ja se menee osittain pielimuurauksen alle. Varsinaisen pyörökaarisen oviaukon kohdalla on sakariston puolelta katsottuna ensin n. 30 cm pituinen, pielimuurauksen alle menevä tasolla 20.60 oleva harmaakivi. Kiven sakariston puoleinen reuna on pyöreäksi kulunut. Em.kiven jälkeen on kynnystasanteessa n.19 cm pituinen sisimpään kulmaprofiiliin ulottuva alue, jossa on vain tiilenkappaleita ja laastia. Runkokuoneen puolella loppuu oviaukon piilien tiilimuuraus tasolla 20.60. Oviaukon edusta on varsin sekava. Sen keskellä oli ainoastaan kaksi irtonaista harmaakiveä tasoilla 20.56 ja 20.33. Pielimuuraus oli osittain vailla penustaa. Mutta nähtävästi varhaisemmin on kynnyskiveyksessä myös runkokuoneen puolella ollut yhtenäinen pielimuurauksen alle mennyt harmaakivi. Oviaukon leveys on sakariston puolella segmenttikaarisen komeron kohdalla 145 cm ja oviaukon keskellä 95 cm, korkeus viimeksi mainitulla kohdalla on vain 170 cm.

94647:145

Sakariston ullakolle johtava oviaukko

Kirkon pohjoisseinässä on sakariston oviaukon yläpuolella

sakariston ullakolle johtava suorakaiteenmuotoinen aukko. Aukko oli umpeenmuurattu runkokuoneen seinäpinnan tasoon. Umpeenmuurauksen paksuus oli n. 20 cm. Tiilimittoja umpeenmuurauksesta: 27.5 x ? x 7,5; 28 x ? x 7; 28,5 x ? x 7; 26 x ? x 7; 28 x ? x 7; 28 x ? x 8; 28 x ? x 7; 28 x ? x 7,5; 29 x ? x 7,5; 29 x ? x 7,5; 29 x ? x 8; ? x 15 x 7,5; ? x 15 x 7,5; ? x 15 x 7; ? x 14,5 x 7; ? x 14,5 x 7 ja ? x 15 x 7. Aukon pielet ovat harmaakiviset ja profiloimattomat. Aukon katteena on ohut karmaakivi.

94647:112-
123

Papinovi

Kirkkosalin puolelta on papinovi säilynyt alkuperäisessä asussaan. Pyörökaarinen oviaukko on loivasti segmentinmuotoisessa komerossa. Ulkopuolella ei ollut ennen rappauksen poistamista näkyvissä kuin pyörökaarinen oviaukko. Ulkoseinäpinnan tasossa olevan oveh poistamisen jälkeen kävi ilmi, että papinoven ulkopieliessä on ollut yksinkertainen kulmaprofilointi. Kulmaprofiilin syvyys on ollut keskimäärin 13 cm. Siitä oli säilynyt kiinteitä rakennusfragmentteja ainoastaan yläkaaressa. Pielissä oli havaittavissa ainoastaan kulmaprofiiliin liittyneet katkaistut tiilenpäät ja selvä rappausraja. Sen etäisyys seinämuurin ulkopinnasta oli myös n. 13 cm. Pielien alaosat oli muurattu uudestaan harmaakivestä tasolta 21.59 (itäpieli) ja 21.64 (länsipieli) alkaen. Tämä on suoritettu todennäköisesti samanaikaisesti kuin papinoven kynnyskiveykseen on lisätty tasolla 20.60 oleva kynnyskivi, jonka ulkoreuna on linjassa ulkoseinän kanssa. Papinoven ulkofasadin täytemuuraukseen käytettyjen tiilien mittoja: ? x 13,5 x 7,5; ? x 13 x 7; ? x 14 x 7 ja ? x 13 x 7. Tiilimittoja papinoven alkuperäisinä säilyneistä pielistä: 28 x ? x 8,5; 28,5 x ? x 8,5; 29 x ? x 9; 28 x ? x 9,5; 28 x ? x 9; 29 x ? x 9; 29 x ? x 8,5; ? x 15 x 9,5; ? x 14,5 x 9; ? x 14 x 9; ? x 14 x 9,5 ja ? x 13,5 x 9.

Ennen töiden alkua oli papinoven kynnyskiveyksen päällä ohut hartsimainen punaruskea kerros. Sen alta pajastui harmaakivinen kynnystasanne. Pyörökaarisessa oviaukossa on kynnyskivinä kaksi pielimuurauksen alle menevää yhtenäistä harmaakivilaattaa tasoilla 20.60 ja 20.62. Niiden välissä on n. 18 cm levyinen rako. Kuten edellä ilmeni on niistä ainoastaan kirkkosalin puoleinen kivi alkuperäinen. Kirkko-

salin puoleisessa harmaakivessä on selviä kulumisjälkiä. Kirkkosalin puolella on segmenttikaarisen komeron kohdalla kynnyksivessä n. 20 cm korkuinen askelma. Kiveyksessä on kaksi harmaakiveä tasoilla 20.47 ja 20.42. Näistä lännenpuoleinen menee pielimuurauksen alle. Myös nämä kivet ovat olleet kulutuspinna. Niiden edessä, varsinaisen oviaukon edustalla runkokuoneen puolella on kaksi suurta harmaakiveä tasoilla 19.99 ja 20.22. Niistä lännenpuoleinen on laastittu kiinni kynnystason alapuolella olevan runkokuoneen seinämuurin peruskiveykseen. Idänpuoleinen harmaakivi on irtomainen ja lepää osittain lännenpuoleisen kiinni laastitun kiven päällä.

Oviaukon leveys on kirkkosalin puolella segmenttikaarisen komeron kohdalla 145 cm, kaariaukossa 90 cm ja ulkopuolella yksinkertaisen kulmaprofiloinnin kohdalla 120 cm, korkeus keskellä on 205 cm.

94647:124-
133

Asehuoneen eteläinen oviaukko

Oviaukossa ei ole pieliprofilointia, vaan pielet ovat suorat. Ainoastaan asehuoneen puolella on pieliin myöhemmin tehty pieni yksinkertainen kulmaprofiili. Mutta sillä ei ole ollut muuta merkitystä kuin se, että ovi on saatu näin paremmin istumaan paikalleen.

Pielen tiilimittoja: 29 x ? x 8,5; 25 x ? x 8; 29 x ? x 8,5; 25,5 x ? x 8,5; 29 x ? x 8; 25 x ? x 8,5; ? x 11 x 8 ja ? x 10 x 8.

Oviaukon pohjassa oli asehuoneen puolelta katsottuna ensin oviaukon levyinen tasolla 19.80 oleva n. 80 cm pituinen kalkkikivilaatta ja sen jälkeen n. 20 cm sementillä päällystettyä kohtaa. Kalkkikivilaatta on nähtävästi entinen hautakivi, koska sen reunat ovat profiloituneet. Sen alla oli asehuoneen puolella tasolla n. 19.60 keskeltä katkenut yhtenäinen harmaakivi, jonka päälle myös oviaukon pielet loppuvat. Tämä kivi on vain 35 cm pituinen. Sen jälkeen on kaariaukon pohjassa parikymmentä senttimetriä laaja maa-alue. Ulkopieliin kohdalla on kolme harmaakiveä tasoilla 19.45, 19.50 ja 19.50. Pielet loppuvat myös näillä tasoilla. Oviaukon leveys 145 cm ja korkeus 255 cm.

Oviaukon edessä oli laaja harmaakivistä tehty porraskiveys.

Kiveys on tehty siten, että oviaukon edessä on tasolla n. 19.37 kaksi suurta yhtenäistä keskuskiveä, jolta askelmat lähtevät sekä itään, etelään ja länteen. Länsipuolella on kaksi askelmaa. Ylemmän niistä muodostaa tasolla n. 19.12 oleva yhtenäinen kivi. Sen alapuolella on tasolla n. 19.00 kaksi vierekkäin asetettua harmaakiveä. Keskuskivien eteläpuolella on tasolla n. 19.15 yksi laakea askelma. Itäpuolella on kaksi pienempää yhden askelman muodostavaa kiveä.

RUNKOHUONEEN PERUSKIVEYS

94647:50-
55

Runkohuoneen sisäpuolinen peruskiveys ja kalliopinnan korkeudet

Korkeimmillaan peruskiveys on runkokuoneen keskikohdalla sekä etelä-että pohjoisseinällä. Länsiseinällä ei ollut seinäpinnasta ulkonevia peruskiviä. Peruskivien alkamis- korkeuden aleneminen runkokuoneen länsipäässä on yhteydessä kalliopinnan laskun kanssa. Eteläseinän keskimmäisen ikkunan ja papinoven länsipielen välisellä osalla kalliopinta nousee tasolle 19.80-19.85. Vastaavalla kohdalla pohjoisseinän lähellä se on tasolla 19.70. Länsipäässä kalliopinta on keskimäärin tasolla n. 19.00-18.86. Peruskivien korkeustaso on eteläseinän keskimmäisen ikkunan kohdalla n. 19.50 ja eteläportaalin länsipuolella n. 19.20. Pohjoisseinällä on peruskivet sakaristoon johtavan oviaukon länsipuolella tasolla n. 20.10 ja seinän länsipäässä n. tasolla 19.15.

94647:44-
49, 58-60,
242-246

Runkohuoneen ulkopuolinen peruskiveys

Runkohuoneen ulkopuolista peruskiveystä oli mahdollisuus tutkia lähinnä pohjoisseinällä sekä sakariston länsi-pohjois- ja itäseinillä. Pohjoisseinän ulkopuolinen peruskiveys on yleisluonteeltaan tasainen ja huolella tehdyn näköinen. Peruskiveys ulkonee seinämuurista n. 30-55 cm. Peruskiveyksessä on havaittavissa samantyyppinen kalliopinnan nousu kuin runkokuoneen sisäpuolisessa peruskiveyksessä. Pohjoisseinän länsipäässä seinäpinnasta ulkonevat peruskivet alkavat tasoilla 19.35-19.60. Tultaessa lähemmäksi sakariston

liite 2

längsiseinää nousevat peruskivet tasolle 20.75-21.00. Vastaavanlainen kohoaminen tapahtuu myös kalliopinnan korkeuslu-
kemissa: länsipäässä kallippinta on keskimäärin tasolla 18.
90 ja sakariston längsiseinän luona 19.69. Sakariston ulko-
puolinen peruskiveys on huomattavasti leveämpi. Se kuuluu
varhaisemman sakariston peruskiveykseen ja seinämuurin pe-
rustukseen. Laajimmillaan peruskiveys on sakariston pohjois-
seinällä. Se ulkonee n. 120 cm. Huomattavaa on myös, että
maaleikkauksessa on havaittavissa koko sakariston pohjoissei-
nän kohdalla keskimäärin tasolla 20.35 alkava n. 12 cm paksui-
nen tiilenporo- ja laastikerros (vrt. liite 3). Peruskiveys
alkaa n. 10 cm päässä ko. kerroksen alareunasta. Vastaavan-
laista rakennusjätkekerrosta ei ole muualla peruskiveyksen
vieressä olevissa maakerroksissa.

liite 3

KUORIOSA

94647:24-
25

Kuoriosasta löytyi lattian purkamisen yhteydessä kolme lat-
tiavasaa, joissa oli kahdella puolella vihreän-valkean mar-
mori-imitoinnin katkelmia. Hirsien leveys oli n. 31 cm,
paksuus n. 28 cm ja pituus n. 590 cm. Eräässä palkissa oli
kaiverrus 1785 HHS KET. Ne ovat todennäköisesti kuuluneet
varhaisempaan lehteriin.

94647:26-
42

Muurihaudat

Muurihautojen yhteydessä voidaan mainita että hautaus kirk-
koon lopetettiin 29.6.1806 ¹⁾. Muurihautoja oli kirkossa
kaikkiaan neljä kappaletta, joista alttarin alla ollutta on
käytetty viinikellarina. Hautoja käsitellään seuraavassa
siten, että koilliskulmassa oleva hauta on n:o 1, alttarin
alla on hauta n:o 2, kirkon kaakkoiskulmassa hauta n:o 3
sekä haudan n:o 1 länsipuolella hauta n:o 4. Vuodelta 1785 ²⁾
on hautoja koskeva seuraava tieto: "3^{ne} murade grafwar äro
i Choret af hwilka en tillhör Perno Gård, de 2^{ne} andre äro
kyrkans, alle med behörige stenar öfwertäkte, jämväl en

liite 1

1) Naantalin kirkon inventaarioluettelo ja piispantarkas-
tusten pöytäkirjat 1785-? s.43

2) Raison kirkon kalustoluettelo 1650-1893. s.14.

hwälf d Källare". Lisäksi on alttarin alla olevaa hautaa koskevia tietoja vuosilta 1837³⁾ ja 1763⁴⁾. Ensin mainitussa sanotaan, että "under altaret är en tegelhwälf d, 3 qwadrat alnars wid källare, med dörr och lås samt irgångs lucka." Kellarin rakentaminen käy ilmi vuodelta 1763 olevasta tiedosta: "Bekom murmästaren Erich Wessman för kyrckio källarens murande 19.22.-. Bekom Wäckaren Mats Hwita för steen Sprängning till Kyrko källaren 3.-.-." Hautoja n:ot 1,3 ja 4 peitti osittain rikkoontuneet kalkkikivilaatat.

Ajoituksen kannalta on ehkä merkittävää mainita kuorihaudoista löytyneet rahat. Haudasta n:o 1 löytyi yksi vuodelta 1724 peräisin oleva raha, haudasta n:o 2 vuosilta 1718, 1719 ja 1725 peräisin olevat rahat sekä haudasta n:o 3 vuosilta 1718, 1719, 1720, 1724 ja 1726 peräisin olevat rahat.

Hauta n:o 1. Haudan päällä oli suuri sileä 261 x 198 x 12,5 cm suuruinen kalkkikivilaatta, jonka pinnassa ei ollut tekstiä tai muuta tunnistusta auttavia kuvioita. Lisäksi haudan tiilireunojen päällä oli runsaasti puumuria tasolla n. 20.30. Se on todennäköisesti ainoa säilynyt jäännös haudaa ympäröineestä koristeaidasta. Itäreunan pituus on 250, eteläreunan 205, länsireunan 255 ja pohjoisreunan 205 cm. Haudan länsi- ja itäreunojen säilyneet osat ovat harmaakiveä, pohjoisseinänä on kokonaisuudessaan tiilinen sekä eteläreuna ylintä osaa lukuunottamatta harmaakivinen. Tiilimittoja: 31 x ? x 7,5; 32 x ? x 8,5; 31 x ? x 8; 33 x ? x 9; 30 x ? x 8; 29 x ? x 7; 26 x ? x 8; 31 x 14 x ?; ja 31 x 14 x ?. Seinät ovat sisäpuolelta rapatut. Haudassa on tasolla 19.55 maallattia. Sen päällä on kaksi pohjois-eteläsuuntaista tiilivasaa n. tasolla 19.64. Tiilimittoja: 31 x 14 x 9; 31,5 x 14 x 9,5; 30 x 13,5 x 9; 30 x 14 x 9; 31,5 x 14 x 8; 31 x 14 x 8,5; 31 x 13 x 8,5 ja 30,5 x 13,5 x 8,5.

Hauta n:o 2. Haudan yläreunojen mitat ovat idästä lueteltuina: 198, 186, 200 ja 185 cm. Seinät ovat suurimmalta osalta tiiliset sekä rapatut. Tiilimittoja: 27,5 x 13 x 6; 27,5 x 12,5 x 7; 23,5 x 12 x 6,5; 26 x 14 x 9,5; 24 x 12 x 6,5; 27 x 13 x 7; 23,5 x 12 x 6; 26,5 x 14,5 x 7,5 ja 23 x 14 x 8. Haudan itäseinänä on käytetty runkokuoneen itä-

3) Raisonin kirkon kalustoluettelo 1650 - 1893. s.18

4) Raisonin kirkon tilit 1758 - 1817. s.25.

seinää. Haudan itäseinässä on n. 40 x 45 cm suuruinen aukko, jonka alareuna on tasolla 20.33. Se on luultavammin viinikellarin tuuletusaukko. Seinämuurin sisällä aukko kapenee huomattavasti, mutta ennen ulkopuolella olevien maakerrosten kasvua se on johtanut ulos. Haudan länsiseinässä on neljä muurattua kiviaskelmaa. Ylimmät askelmat ovat 22-23 cm korkeat, alemmat n. 10 cm. Alimman portaan leveys on 61 cm, ja syvyys 43 cm. Portaiden yläreunaa kiertää tiili-reunus (tasolla 20.15). Porraskaskelmien vieressä länsiseinässä on seinään upotettu komerotila (lev. 29 cm, syvyys 27 cm, ja korkeus 33 cm. Sen pohja on tasolla 19.90/. Haudassa on maalattia tasolla 19.22. Itäseinän vieressä on n. 80 cm levyinen suurehkoista harmaakivistä tehty tasanne (tasolla n. 19.46-19.61), samoin haudan luoteiskulmassa on maassa suuri pöytämainen kivi (n. 50 x 40 x 30) tasolla 19.57.

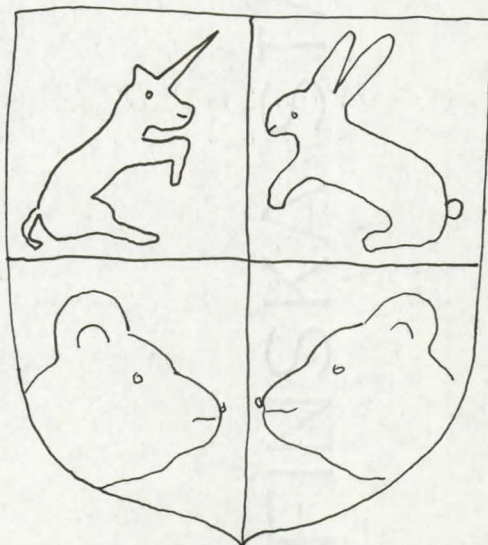
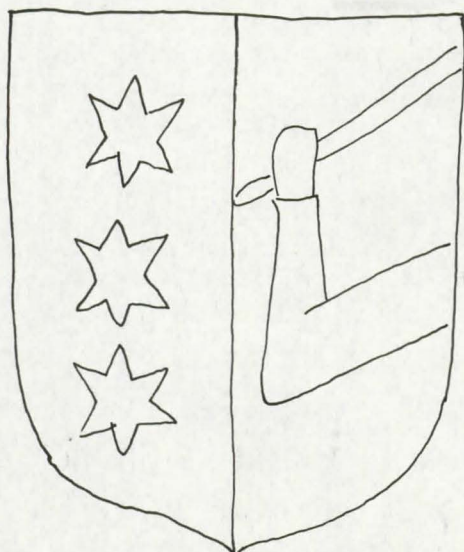
Haudan seinien muurauksessa käytetty laasti on kellertävää, melkoisesti vaaleampaa kuin hauta n:o 1 ja helpommin murenevaa.

Tasanne haudan itäpäässä saattaa liittyvä varhaisempaan alttarirakennelmaan. Mitään muita merkkejä mahdollisesta pääalttarista ei löytynyt.

Hauta n:o 3. Hautaa peitti 248 x 181 x 12 cm suuruinen osaksi rikkoontunut kalkkikivilaatta. Siinä on teksti:

Major Israel
Grabbe

Fru Anna Margareta
Köninstun

sekä nimien alla yllä olevat vaakunat. Laatan kulmissa on lisäksi evankelistojen tunnukset.

Haudan yläreunojen mitat idästä alkaen ovat 189, 215, 187 ja 217 cm. Haudan reunat ovat tiiliset, vain ihan alhaalla on kerros harmaakiviä. Tiilimittoja: 27 x 12 x 5,5; 23,5 x 11,5 x 6; 27 x 12,5 x 6; 27 x 12 x 6; 27,5 x 12 x 5,5; 26 x 11,5 x 6; ja 26,5 x 12 x 5. Haudan sisäseinät ovat salmmatut. Haudassa on maalattia taso n. 19.34. Käytetty laasti on tummaa, sementin näköistä, joukossa on valkeita kalkki- ja kivisiruja. Ominaisuudeltaan se on hyvin kuivaa.

Hauta n:o 4. Haudan päällä oli erittäin rikkonainen kalkkikivilaatta. Haudan yläreunojen mitat idästä alkaen ovat 128, 210, 127 ja 220 cm. Haudan reunat ovat osaksi tiiltä ja osaksi harmaakiveä. Haudan pohjassa oli kolme poikittaista tiilivasaa (taso n. 20.00). Tiilimittoja: 24 x 11 x 6; 24 x 11,5 x 6,5; 24 x 13 x 5,5; 23 x 11,5 x 6; 24 x 12 x 6; 24 x 12,5 x 6 ja 24 x 12,5 x 6. Tutkittaessa hautaa tarkemmin kävi ilmi, että edellä mainitun kerroksen alla oli toinen tynnyriholvattu hauta. Se on säilynyt täysin avaamattomana eikä siihen koskettu nytkään. Sen holvin korkein kohta oli n. tasolla 19.80. Tynnyriholvin yläpinta oli slammattu.

94647:43

Kuorin ja runkokuoneen välinen kivilatamus.

Papinoven ja Sakaristoon johtavan oviaukon välissä oli suuri harmaakivistä tehty kivilatamus. Kivet olivat keskimäärin tasolla 20.20-19.90. Kivet olivat sijoitukseltaan sekundaareja, niiden alla oli koskettua maata ja jälkiä suoritetuista haudauksista. Kalustuluettelossa vuosilta 1650-1893 on vuodelta 1836 (s.16) merkintä: "Golfwet nylagadt 1830 öfwer alt af bräder. Chorgålfwet 11 alnar långt, är det öfriga 3 qwarter högre." Kivilatomuksen keskikohdan etäisyys kuorin itäseinästä on keskimäärin juuri n. 650-700 cm. Luultavaa on, että kivilatomuksen tarkoitus on korottaa kuorin ja runkokuoneen välistä osaa.

RUNKOKUONEEN POHJOISSEINÄ

94647:247-
248

Runkokuoneen pohjoisseinässä on n. 303 cm päässä sakaristoon johtavan oviaukon länsipielestä tasolta 22.22 tasolle 25.05 jatkuva pystysuora sauma. Sauman itäreunassa erotuu selvä nurkkaketjumainen rakenne. Sauman tasojen 22.22

alapuolelle ja tason 25.05 yläpuolelle jäävä osa on epäselvä. Alaosassa on saarnatuolin kiinnitystyön yhteydessä jouduttu rikkomaan seinämuuria.¹⁾

Runkohuoneen sisäpuolisessa peruskiveyksessä ei ole havaittavissa mitään saumaa tai muuta rakenteellista eroavuutta em. pystysauman kohdalla.

Mainittu pystysauma on mittausspiirustuksen mukaan n. 25-30 cm idempänä kuin ulkopuolella pohjoisseinässä oleva varhaisempi sakaristoon kuulunut murtopintainen sauma.

Vastaavalla varhaisempaan sakaristoon kuuluneen itäseinän kohdalla kirkkosalin puolella ei ole näkyvissä saumaa tai muuta rakenteellista eroavuutta. Runkohuoneen pohjoisseinällä on sakaristoon johtavan oviaukon itäpuolella sileä ja yhtenäinen.

94647:116

Sakaristoon johtavan oviaukon itäpuolella tasolla 23.08 on n. 46 cm levyinen ja tasolle 23.50 ulottuva tiilipaikkaus. Tiilimittoja: ? x 13 x 8; ? x 11,5 x 6,5; ? x 12 x 6,5; ? x 13 x 8; ? x 13,5 x 7,5; ? x 11 x 6,5; ja ? x 12 x 6,5. Vastaavalla kohdalla papinoven itäpuolella on samanlainen myöhempi tiilipaikkaus.

Kirkon pohjoisseinässä, sakaristoon johtavan oviaukon yläpuolella olevan sakariston ullakon sisäänkäynnin itäpuolella on maalattu muistokirjoitus, jossa sanotaan:

"Anno 1657

Edle wälbor Fru Christina till Nørikala och Tahwio läti täfta kjörkio taak samt Ballke. Gudi till ähra Gudz huus till nådt och sigh till åminnelse."

SAKARISTO

Sakariston tutkimuskaivaus aloitettiin 9.7.1968. Puretun 4-5 cm paksuisen lautalattian alla oli paksu kerros sementtiä. Se oli valettu suoraan tiiviiksi tasoitetulle soralle itä-länsisuuntaisina n. 78 cm levyisinä laattoina, joiden välissä oli puurimat. Soran joukkoon oli lisätty tavallisten harmaakivilohkareitten lisäksi joitakin vanhoja rik-

1) Saarnatuoli siirrettiin eteläisen lehterin rakentamisen takia eteläseinältä pohjoisseinälle v. 1770. Aulis Oja: Raison historia II, s.427

koontuneita ja käytöstä pois jääneitä rautaristejä aluskiveen.

94647:67-
75

Sakariston sisäpuolinen peruskiveys

Seinämuurista ulkoneuvia peruskiviä oli ainoastaan etelä- ja länsiseinillä. Pohjois- ja itäseinät jatkuivat suorina kallopintaan asti. Eteläseinän peruskivet alkoivat sakariston oviaukon itäpuolella tasolla n. 20.22 ja länsipuolella tasolla n. 19.90. Länsiseinällä oli peruskiviä runsaammin seinän eteläpäässä. Ne alkoivat keskimäärin tasolla 20.30. Selvä muuraustavassa havaittava raja kulki itäseinällä tasolla 20.20, pohjoisseinällä samalla tasolla ja länsiseinällä n. tasolla 20.20 - 20.30. Eteläseinällä ei tällaista rajaa ollut havaittavissa. Laastin käyttö ja seinärappaus loppuu myös edellä mainitulla tasolla. Peruskiveys lepää suoraan kalliopinnalla, joka on n. puoli metriä mainitun rajan alapuolella. Itä- ja länsiseinien peruskiveyksissä oli kapeat tiilestä muuratut ulos johtavat ilmanvaihtokanavat. Länsi-pohjois- ja itäseinien muuraustavassa havaittavat rajat vastaavat ulkopuolella säilynyttä varhaisemman sakariston peruskiveyksen korkeutta.

Sakariston seinäkomerot

Länsiseinällä on pieni suorakaiteen muotoinen komero, korkeus   cm, leveys 48 cm ja syvyys 42 cm. Pohjoisseinällä on kolmiokaarinen komero. Keskimääräinen tiilimitä on 27,5 x ? x 9. Komeron korkeus on 131 cm, leveys 62 cm ja syvyys 55 cm.

94647:136-
141

Ikkunat

Sakariston itäseinän seinäkomero osoittautui lähemmissä tutkimuksissa ikkunaksi. Ulkopuolelta oli ikkunan 53 cm korkea ja 12 cm leveä valoaukko umpeenmuurattuna. Sisäpuolella oli n. 73 cm korkeaan ja keskimäärin 57 cm leveään ikkuna-aukkoon tehty n. 40 cm syvyinen komero. Sen takaseinästä oli aukon peittävä suuri harmaakivi. Harmaakiven poistamisen jälkeen tuli esiin 65 cm päässä aukon sakariston puoleisesta reunasta n. 36 cm korkuinen porras, joka on samalla tasolla kuin valoaukon ulkopuolella oleva alareuna. Porrastuksen jälkeen pielet kaartuvat sisäänpäin. Ikkunaaukolla on tyypillinen ampuma-aukon muoto.

94647:14

Sakariston pohjoisseinän ikkuna laajennettiin vuonna 1814¹⁾. Mahdollista on, ettei ikkuna ennen muuttamista olleessa asussaan ollut sekään alkuperäinen.

Liite 4

94647:135

Sakariston holvaus on todennäköisesti samanaikainen seinämuurien kanssa. Eteläseinän kilpikaari ei ole liitteessä seinämuuriin.

94647:134

Sakariston ullakko. Tiilimittoja sakariston holvista: 26,5 x ? x 7, 26 x ? x 7,5, 29 x ? x 8,5, 28 x ? x 8,5, 27 x ? x 8, 27 x ? x 7,5, 27 x ? x 7, 27 x ? x 8, 28,5 x ? x 8,5, 26,5 x ? x 8, 28 x ? x 8,5, ja 28,5 x ? x 9.

Sakariston pohjoispäädyssä on pieni sisäpuolelta kalkkikivellä umpeenmuurattu aukko. Aivan päädyn yläosassa on sisäpuolella näkyvää kalanruoto-kuviota muistuttavaa tikkämurausta. Tiilimittoja: 27 x ? x 7,5, 29 x ? x 8,5 ja 28 x ? x 9.

94647:142-147

Sakariston ullakolla on lisäksi nähtävissä itäseinän tasakerran yläpuolella, runkokuoneen pohjoisseinässä rikkonainen murtopinta, josta työntyy joitakin sidekiviä. Tämän sauman länsireuna osoittaa varhaisemman sakariston itäseinän länsireunan. Se osoittaa myös, että varhaisempi sakaristo on ollut huomattavasti korkeampi kuin nykyinen.

94647:56-66

Ulkopuolella on runkokuoneen pohjoisseinässä sakariston länsipuolella n. metrin levyinen, rosainen ja rikkinäinen pinta, josta ulkonee joitakin sidekiviä. Tämä pinta ulottuu ylös päin pystysuorana linjana. N. puoli metriä ennen runkokuoneen tasakertaa raja kääntyy ylös. Runkokuoneen pohjoisseinä ei rajan kohdalla liitteessä (vrt. vastaava sauma sisäpuolella). Sakariston itäpuolella on samantyyppinen tilanne. Myös siellä on pohjoisseinän alaosassa sidekiviä. Jatkosaumaa ei ole. Lisäksi on pohjoisseinä sauman itäpuolella selvästi revetoitu.

Sakariston itä- ja länsiseinät eivät ole liitteessä runkokuoneen pohjoisseinän kanssa. Sen sijaan näkyvissä olevat sidekivet ovat liitteessä pohjoiseen seinämuuriin.

Kaikki edellä mainitut sakaristoon liittyvät rakenteelliset yksityiskohdat ja säilyneet fragmentit (vrt. myös sakariston ulkopuolinen peruskiveys) osoittavat täysin selvästi, että varhaisempi sakaristo on todella ollut rakennettu. Var-
1) Raision kirkon pöytäkirjat 1813-1820, 1814, s.2.

haisempi sakaristo on ollut nykyistä suurempi ja korkeampi. Lisäksi toisaalta runkokuoneen pohjoisseinässä sisäpuolella näkyvä pystysuora sauma nurkkaketjuineen ja toisaalta se, ettei vastaavanlaista saumaa ole runkokuoneen pohjoisseinässä sakariston itäpuolella todistaa sen, että varhaisempi sakaristo kuuluu samaan rakennusvaiheeseen itse runkokuoneen kanssa.

ASEHUONE

Asehuone on selvästi rakennettu myöhemmin kuin runkokuone. Tätä osoittaa se, etteivät sen itä- ja länsiseinät ole liitteessä runkokuoneen eteläseinään. Asehuoneesta on vuodelta 1820 peräisin oleva tieto, että "wästra Wåkenhuset har illa remnat och är på wägen ramla ner och behöfwer således snar hjälp".¹⁾ Asehuoneen tiilinen pääty pyöröikkunoineen on rakennettu v. 1855. Runkokuoneen eteläseinä asehuoneen kohdalla oli myös tynnyriholvin yläpuolella valkeaksi slammattu.

Asehuoneen sisäpuolisessa peruskiveyksessä on seinästä ulkonevia peruskiviä vain länsiseinällä, jossa alimmat kivet ulkonevat seinäpinnasta n. 55-60 cm. Muut seinät on rakennettu suoraan kallioperustalle ilman erikoista ulkonevaa peruskiveystä. Länsiseinän peruskivet alkavat tasolla 19.60-19.47. Niitä on todennäköisesti osittain lisätty myöhemmin, koska on pelätty seinämuurin sortumista. Kalliopinta laskee jyrkästi länteen. Länsiseinän edustalla se on n. talolla 18.82 ja eteläportaalin kohdalla n. tasolla 19.09.

94647:148-
153

Asehuoneen seinäkomerot. Asehuoneen itäseinän eteläpäässä on kolmiokaarinen komero, korkeus 76 cm, leveys 46 cm ja syvyys 37 cm. Sen pohjoispuolella on pieni suorakaiteen muotoinen komero, korkeus 59 cm, leveys 42 cm ja syvyys 36 cm. Samantyyppinen komero on asehuoneen eteläseinässä oviaukon länsipuolella korkeus 48 cm, leveys 40 cm ja syvyys 40 cm. Asehuoneen länsiseinästä tuli lisäksi näkyviin rappauksen poistamisen jälkeen kaksi umpeenmuuratua seinäkomerota. Niiden umpeenmuuraus oli osittain liitteessä seinämuurin kanssa. Tämä ja eteläseinän laaja peruskiveys viittasi mahdolliseen seinän osittaiseen uudelleen

1) Rasion kirkon pöytäkirjat 1813-1820. 1820 s.5-6.

oviaukon
itap.

rakentamiseen tai perusteelliseen korjaukseen. Komeroiden seinät olivat säilyneet alkuperäisinä n. 20-30 cm syvyydellä. Ehjät osat olivat rapatut. Etelänpuoleisen komeron korkeus on n. 57 cm ja leveys 37 cm. Pohjoispuoleisen komeron vastaavat mitat ovat 50 cm ja 33 cm.

LATTIATASON MÄÄRITTÄMINEN

Lattiatason määrittäminen oli erittäin problemaattista. Rakentushistorialliselta kannalta olivat oviaukot ainoa lähtökohta. Papinoven kirkkosalin puoleinen kynnystaso on keskimäärin 20.44. Sakaristoon johtavat oviaukon kohdalla on vastaava taso huomattavasti korkeammalla 2059. Mainitulla tasolla loppuu myös oviaukon pielimuuraus. Länsipään oviaukot ovat taas huomattavasti matalammalla. Eteläportaalin kirkkosalin puoleinen kynnystaso on tasolla 19.42 ja tornin ja runkokuoneen välisen aukon vastaava lukema keskimäärin tasolla 19.38. Lisäksi on vielä mainittava kalliopinnan voimakas nousu kirkon itäpäässä (Korkeimmillaan se on papinoven länsipuolella 19.85).

Lähinnä edellä mainituista syistä johtuen on restaurointisuunnitelmassa otettu peruslähtökohdiksi a) lattian voimakas kaltevuus ja b) kuoriosan erottaminen muutamalla askelmalla runkokuoneen lattiasta. Tästä huolimatta on nyt tehty lattia jonkinlainen kompromissi ja eikä täysin vastaa alkuperäistä tilannetta.

Kuoriosan lattiatasoksi on määriteltä 20.26. Se sopii hyvin papinoven kynnystasoon. Sakaristoon johtavan oviaukon kynnystasoa ajatellen lattia on liian korkealla. Entistämistyön yhteydessä tehty ratkaisu, jossa oviaukon kynnyskiveyksen keskiosa on porrastettu, on yksinomaan arkkitehtoninen eikä sillä sellaisenaan ole rakennushistoriallista vastinetta.

Restaurointisuunnitelmassa on runkokuoneen keskikäytävän lattiakorkeus kuorin ja kirkkosalin liittymäkohdassa 19.84 ja länsipäässä 19.55. Penkkikortteleiden alla on lattia 10 cm korkeammalla (länsipäässä 19.65). Tämä taso on vedetty entistämisuunnitelmassa eteläportaalin kynnyskiveykseen asti. Oviaukon keskellä olevan harmaakiven korkeustaso on 19.69.

Sakariston oviaukon sakariston puoleinen kynnystaso on 20.43. Seinien rappausraja on keskimäärin tasolla 20.20 - 20.30. Tältä pohjalta ehdotettiin lattiakorkeudeksi 20.25. Entistämissuunnitelman pohjalta toteutettu lattia on tasolla 20.26. Asehuoneen puolella eteläportaalin kynnyskiveys on jatkunut tasolla 19.69 pieliprofiloinnin kohdalla. Asehuoneen eteläseinän oviaukon kynnyskorkeus on asehuoneen puolella tasolla keskimäärin 19.60. Entistämissuunnitelman mukaan on asehuoneen lattia tehty tasolle 19.65.

IKKUNAT

94647:7-17

Ainoastaan kuori-ikkuna on säilynyt alkuperäisessä asussaan. Muut ikkunat on laajennettu vuoden 1757 korjauksissa ¹⁾. Lisäksi päätti kirkonkokous vuonna 1867 suurennuttaa kuorin etelänpuoleisessa seinässä olevan ikkunan kirkon muiden ikkunoiden suuruiseksi ja vielä hakkauttaa vastapäätä sitä kuorin pohjoiselle seinälle uuden ikkunan ²⁾. Pohjoisseinään sakariston länsipuolelle avattiin vielä toinen ikkuna vuonna 1879 ³⁾.

Nämä kaksi pohjoisseinän ikkunaa umpeenmuurattiin entistämistöiden yhteydessä. Muiden ikkunoiden alkuperäistä muotoa ei tunneta. Ainoa säilynyt fragmentti runkokuoneen ikkunoiden alkuperäisestä pieliprofiloinnista on asehuoneen itäpuolella olevan ikkunan länsipielen alaosassa, jossa on pielimuurauksessa joitakin profiloituja muototiiliä. Tiilet ovat samanlaisia nyhälaitaisia muototiiliä kuin eteläportaalin pieliprofiloinnissa käytetyt.

94647:154-
165

Kuori-ikkuna muurattiin umpeen vuonna 1903, jolloin siinä olleet lasimaalaukset luovutettiin muinaistieteelliselle toimikunnalle, Edellytettiin, että toimikunta itse irrottaa ne ja sulkee ikkuna-aukon siten, että se muurataan kiinni neljäkertaisella tiilikerroksella ja kalkkiruukilla sekä muuraus sitten rapataan sisä- ja ulkopuolelta. ⁴⁾

1) Raison kirkon tileissä 1633-1758 on v:lta 1757, s.23 maininta: "Betalt för 200 st. Tegel til Kyrckiofönstrens utwidgande 12.-.-, Bekom dragonen Henrich Greiberg för kyrckiofönstrars reparerande 24.-.-, Bekom Murmästaren Simon Solander för giordt arbete til Kyrckian 88.-.-.

2) Aulis Oja, Raison historia II, s.432.

3) Raison kirkon kalustoluettelo 1650-1893. 1880, s.36

4) Raison kirkon pöytäkirjat 1894-1917, 1903, s.31.

liite 5,6

Tiilimittoja umpeenmuurauksesta: 27 x 14,5 x 8, 28,5 x 13 x 7,5, 25,5 x 12,5 x 7, 27 x 13 x 7, 28 x 13 x 7, 28,5 x 12,5 x 7 ja 28,5 x 14 x 7. Kuori-ikkunan hieno, kolmijakoinen tiilिसauvasto oli säilynyt umpeenmuurauksessa. Lisäksi ikkunan sisä- ja ulkoreuna^l ovat profiloidut. Valokaukon yläreuna on suora. Tuulirautoja on ikkunassa ollut neljä. Ne ovat n. 65 cm etäisyydellä toisistaan. Tuuliraudat ovat olleet upotetut tiilिसauvojen väliin ja niiden kummallekin puolelle on maalattu punainen raita.

LÄNSITORNI

Torni kuuluu runkokuonetta myöhäisempään rakennusvaiheeseen. Se on kuitenkin alunpitäen suunniteltu sijoitettavaksi länsipäähän, koska tornin sisäpuolella on näkyvissä kirkon länsiseinästä ulostyöntyviä sidekiviä. Nämä käyttämättömät sidekivet osoittavat lisäksi, että torni nykyisessä asussaan on tehty aiottua matalammaksi. Se on myös sijoitettu epäsymmetrisesti kirkon länsiseinään. Pohjoispuolella on tornin ja pohjoisseinän ja runkokuoneen luoteisnurkan välinen osa n. 165 cm ja vastaavasti tornin eteläseinän ja runkokuoneen lounaisnurkan etäisyys on ^{nämä} 65 cm. Tornin rakennustapa kertoo myös huolimattomasta kivenkäsittelystä kuin itse runkokuoneessa. Tornin alaosassa on jouduttu suorittamaan useita korjauksia, esim. lounaisnurkka on jouduttu revetoimaan ja osittain rakentamaan uudelleen aina eteläseinän oviaukkon myöten. Tornin puurakenteinen yläosa on tehty 1760-luvulla.

Tornin sivuseinien muuraus loppuu keskimäärin tasolla 26.20, mikä on suurin piirtein sama kuin runkokuoneen tasakerran korkeustaso. Sisänurkissa olevat n. 70 cm paksuiset lisämuuraukset (ulottuvat tasolle 21.80 - 21.90) on tehty samanaikaisesti kuin tornin nykyiset sisäpuoliset puurakenteet. Edellä mainitulla tasolla lepäsi myös tällöin rakennettu alin tasanne. Sitä varhaisempi tasanne tornissa on ollut tasolla 23.30 - 23.37 (yläpinta). Siitä on säilynyt seinään upotetut katkaistut parrunpäät tornin etelä- ja pohjoisseinissä. Toinen tasanne on ollut keskimäärin tasolla 26.07. Sitä osoittavat osittain lahonneet parrut tornin länsi- ja pohjoisseinillä.

94647:239

94647:179,
181-182,
184-188

Länsiseinän alaosassa oli suuri umpeenmuurattu kaariaukko. Sen keskellä oli pyörökaarinen ikkuna-aukko. Aukon pielet olivat suorat, ainoastaan ulkopuolella oli yksinkertainen kulmaprofilointi. Aukko oli hieman ulospäin kapeneva. Sen yläreuna oli ulkopuolella tasolla 21.70 ja alareuna 20.30. Vastaavat tasot sisäpuolella olivat 21.60 ja 20.27. Valoaukon leveys ulkopuolella on 60 cm ja sisäpuolella 82 cm. Tiilimittoja: 27 x 13,5 x 6, 27 x 13,5 x 7, 26,5 x 13 x 6,5, 26 x 13 x 7, 27 x 13 x 7, 27 x 14 x 7, 26 x 13 x 7 ja 27 x ? x 7,5. Ikkuna-aukon holvaus oli tehty tiilillä, joiden keskimääräinen pituus oli 29 cm, leveys 14,5 cm ja paksuus 7,5 - 8 cm.

94647:178-
194

Suuri kaariaukko oli siis koko paksuudeltaan umpeenmuurattu harmaakivillä. Ainoastaan edellä käsiteltyyn ikkunaan oli käytetty tiiltä. Umpeenmuuraus oli kaikista päättäen keskiaikainen. Se on luultavimmin tehty melko pian tornin valmistumisen jälkeen. Laasti umpeenmuurauksessa ja avatun aukon tiilikaassa oli samanlaista. Kaaren tiilimittoja: 27 x ? x 7, 29 x ? x 8,5, 27 x ? x 6, 30 x ? x 9,5, 29 x ? x 7, 30 x ? x 8, 27,5 x ? x 7, 28,5 x ? x 8, ? x 14 x 8, ? x 13 x 9 ja ? x 13 x 7. Tiilikaaren ulkopuolinen reuna on alapuolelta slammattu n. 30 cm. Sen jälkeen on vain holvilaudoituksen jättämä tiilipinta. Tämä selitynee sillä, että laudoitus on pysytetty jonkin aikaa paikoillaan ja kaaren etureuna on slammattu. Kaariaukkoa ei ehkä ole varsinaisesti käytetty ollenkaan ennen umpeenmuurauksia. Se on ehkä tehtykin sen vuoksi, että on pelätty aukon sortuvan holvilaudoituksen poistamisen jälkeen. Umpeenmuuraus on tehty ennen kuin tornin lounaisnurkan revetointi, sillä revetointi jatkuu osittain umpeenmuurauksen eteläreunan yli.

94647:213-
224

94647:225-
229

Eteläseinän oviaukko on menettänyt alkuperäisen muotonsa lounaisnurkan revetointi - ja korjaustyössä. Sen nykyinen yläosa on suorapäätteinen ja tuettu palkeilla. Ulkoreunaan on upotettu alaosaan lähinnä 1700-luvun tyyliin profiloitu lauta. Oviaukon vanhaa kaarta on jonkin verran näkyvissä palkiston yläpuolella. Oviaukko on todennäköisesti ollut samanlainen kuin sitä vastaava oviaukko tornin pohjoisseinällä.

94647:203-
212

Pohjoisseinän oviaukon yläosa oli muutettu suorapäätteiseksi. Segmentinmuotoisen lisämuurauksen korkeus oli 68 cm. Tiilimittoja: 30 x ? x 7,5, 29 x 16 x 8, ? x 15,5 x 7,5, ja ? x 15,5 x 7,5. Lisämuuraus liittyi yläpuolella olevaan tiilikaareen, joka sekkin osoittautui sekundaariseksi. Tiilimittoja: 29 x 15,5 x 7,5, 28 x 15 x 7,5, 30 x 14,5 x 7,5, ja ? 15 x 7,5. Tämän kaaren yläpuolella oleva kaari muistuttaa muodoltaan tornin länsiseinän suuren aukon kaarta. Tiilimittoja: 26 x ? x 7, 26 x ? x 7, 27 x ? x 7 ja 26 x ? x 7,5.

Alemman kaaren ja segmentinmuotoisen lisämuurauksen laastit olivat keskenään samanlaisia, mutta erosivat ylimpään kaareen käytetystä laastista. Oviaukon pielet ovat suorat. Sen leveys on 185 cm.

94647:230-
235, 240-
241

Eteläseinän oviaukon yläpuolella oleva aukko oli umpeenmuurattu n. 67 cm paksuisella tiilikerroksella. Tiilimittoja: 30 x ? x 6, 29 x ? x 6, 29 x ? x 7, 29 x ? x 6,5, 28.5 x ? x 7, 29,5 x ? x 7, 30 x ? x 7, 30 x ? x 7,5, 30 x ? x 7, 30 x ? x 6,5, 30 x ? x 8, ? x 14,5 x 8 ja ? x 15 x 8. Umpeenmuurauksen alareunassa oli 25 x 24 cm suurinen pyöreä reikä, joka sekkin oli umpeenmuurattu. Reiän reunit olivat rapatut. Aukon täyttäneen umpeenmuurauksen poistamisen jälkeen kävi ilmi, että tornin lounaisnurkan korjaus- ja revetointityön yhteydessä myös aukon länsipieltä oli jouduttu korjaamaan. Luultavaa kuitenkin on, että aukon suorapäätteinen yläosa on alkuperäinen.

94647:195-
200

Länsiseinän suuren kaariaukon yläpuolella oli myös umpeenmuurattu aukko. Sen ulkopintaan oli mustalla maalattu seuraava teksti:

P.MART

RU 1870

A.JS

Aukko oli umpeenmuurattu n. 32 cm paksuisella tiilikerroksella, jonka keskellä oli myös samantyyppinen umpeenmuurattu pyöreä reikä kuin eteläseinän aukossakin. Se oli hieman pienempi, 18 x 18 cm. Aukon yläkaari on loivasti pyörökaarinen. Eteläseinän ja länsiseinän aukkojen umpeenmuurauksessa käytetty laasti oli samanlaista.

Tornin itäseinä on tosiasiaassa runkokuoneen länsiseinä ulkopuolelta, mutta tuntuu luonnillisemmalta käsitellä se tässä yhteydessä.

94647:238

Tornin itäseinässä on käyttämättömiä sidekiviä eteläpuolella tasoilla 25.12, 28.05 ja 28.69. Pohjoispuolella ei ole kuin yksi tasolla 24.97.

94647:236-
237

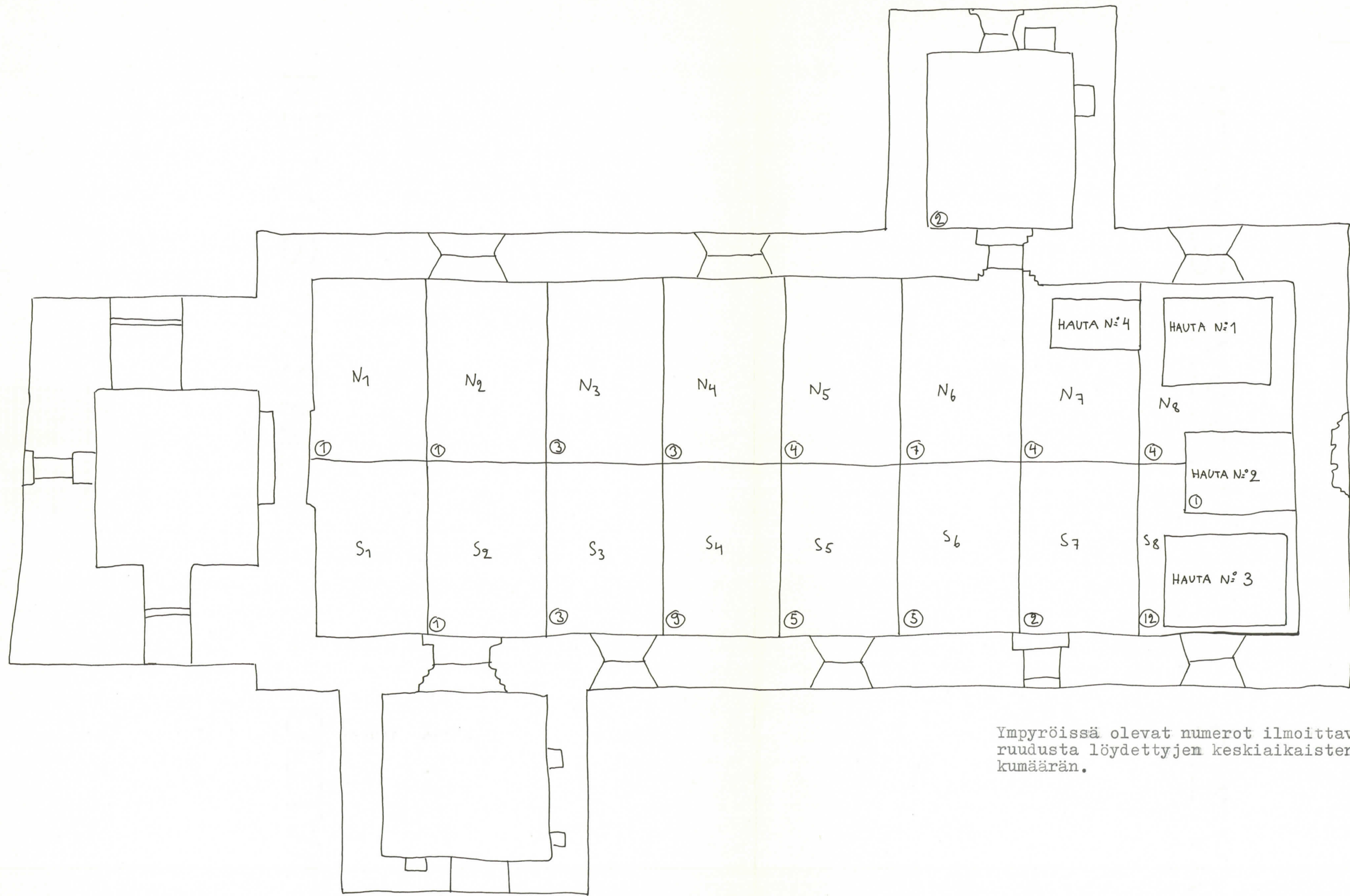
Tornin itäseinässä on tasolla 29.40 olevien parrujen kohdalla umpeenmuuratut aukot. Parrut ovat aukkojen keskellä. Aukkojen yläkaaret ovat harmaakivestä holvatut. Umpeenmuuratut aukot ovat n. 170 cm etäisyydellä toisistaan. Talvella 1799 pidetyssä pitäjän kokouksessa ne päätettiin muurata umpeen, koska ne olivat osoittautuneet hankaliksi. Sekä sen suoksi, että ihmiset kylminä vuodenaikoina karttoivat lehterille sijoittumista terveytensä menettämisen pelosta, mutta myös siksi, että ne vaimensivat kirkon kellojen äänen, joka muuten olisi kantautunut paljon voimakkaampana ympäri seurakuntaa.¹⁾

Aukkojen yläpuolella on kaksi vaakasuoraa syvennystä (kork. n. 20 cm). Niiden alareunat ovat tasoilla 30.55 ja 32.96. Niiden yläpuolella on vielä aivan päätykolmion huipussa punaisella värillä maalattu 190 cm korkuinen risti.

Helsingissä 28.11.69

Olli Tapio Maija Terttu Knopas

1) Aulis Oja, Raison historia II, s.430

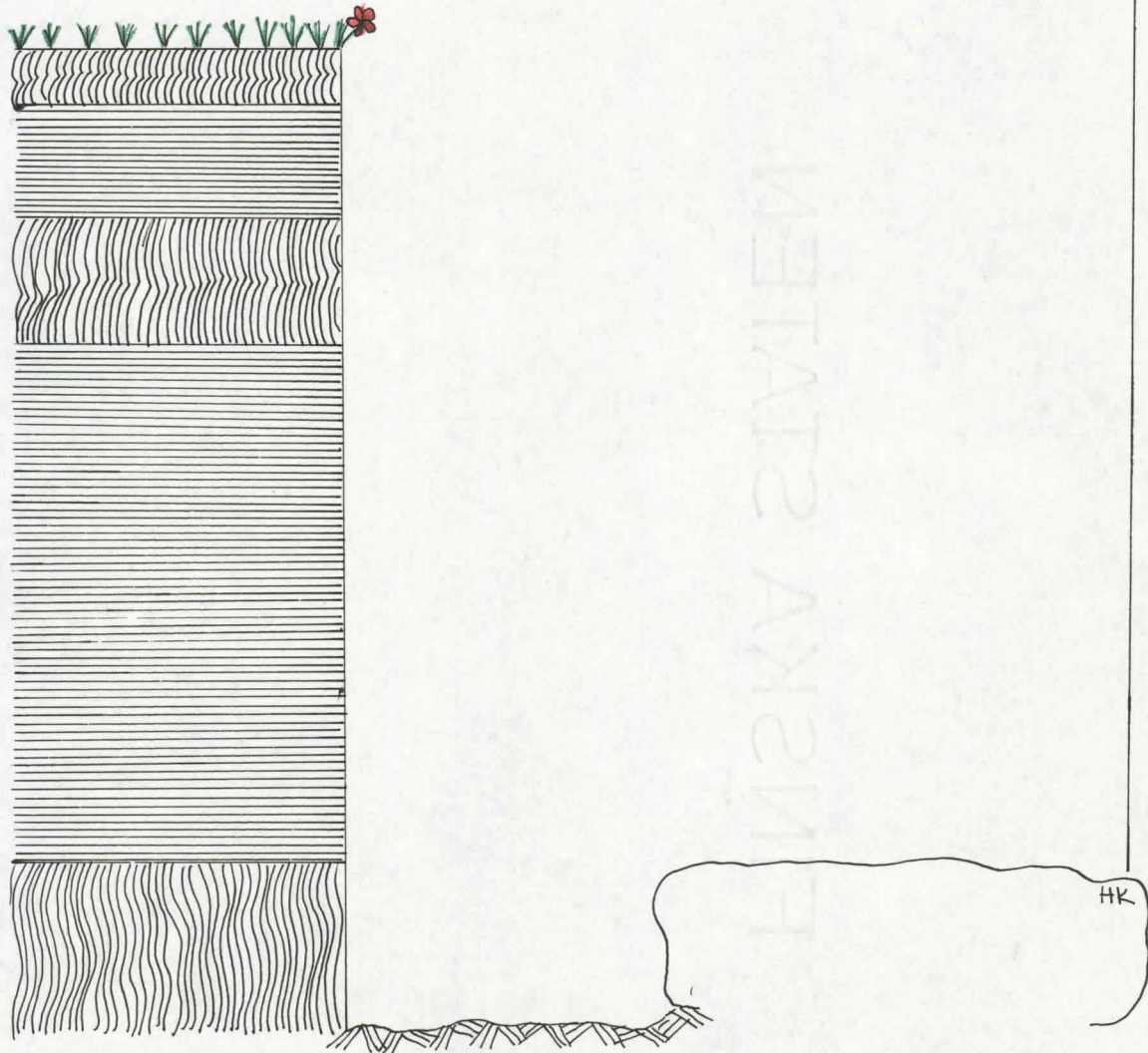
Ympyröissä olevat numerot ilmoittavat kustakin ruudusta löydettyjen keskiaikaisten rahojen lukumäärän.

poikkileikkaus runkokuoneen pohjoisseinän
ulkopuolisesta peruskiveyksestä ja maaker-
roksista läntisimmän ikkunan itäpuolelta

Liite 2

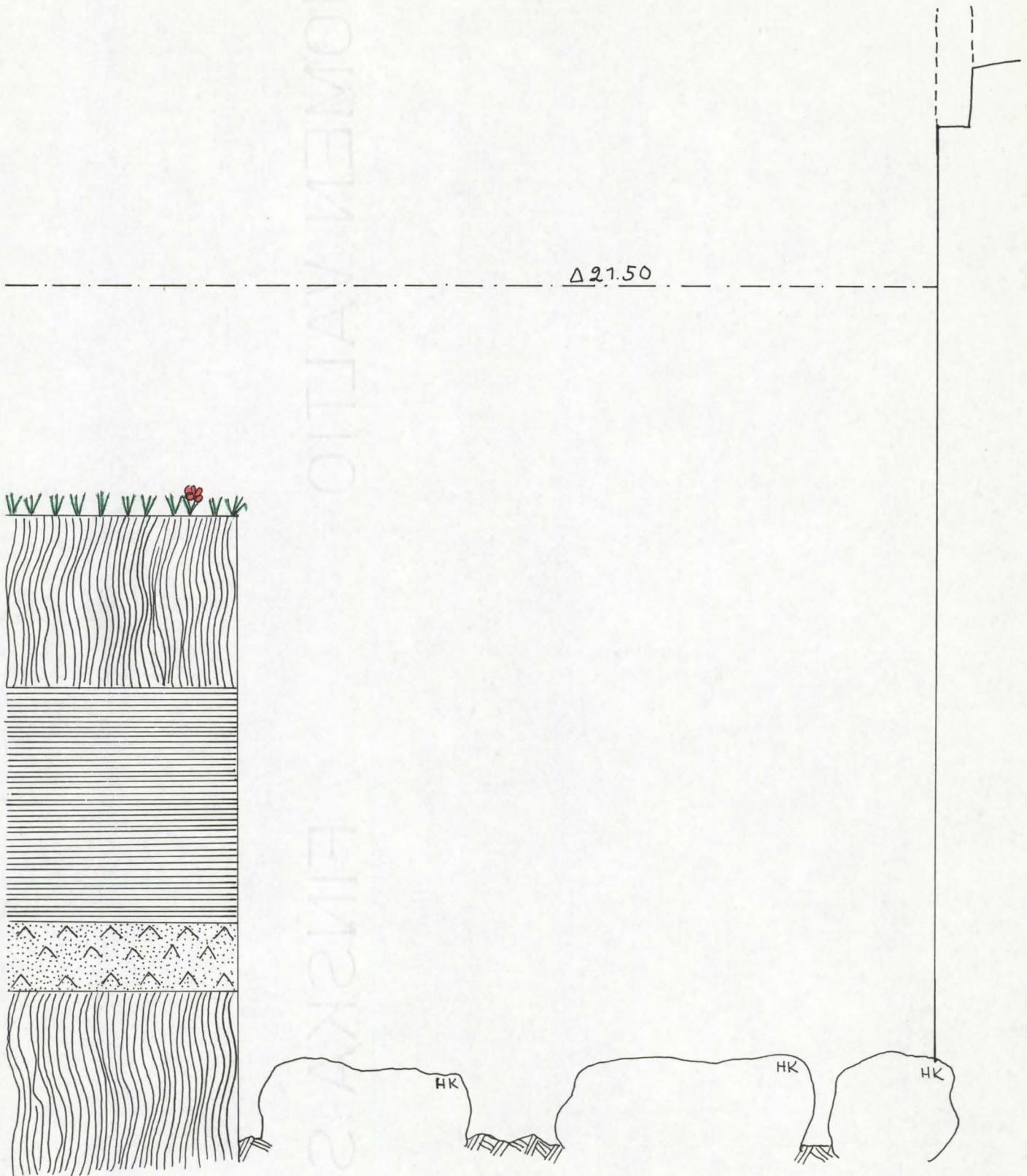
$\Delta 21.00$

1:10

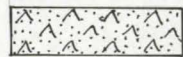
poikkileikkaus sakariston pohjoisseinän
ulkopuolisesta peruskiveyksestä ja maa-
kerroksista pohjoisseinän ikkunan koh-
dalta

Liite 3

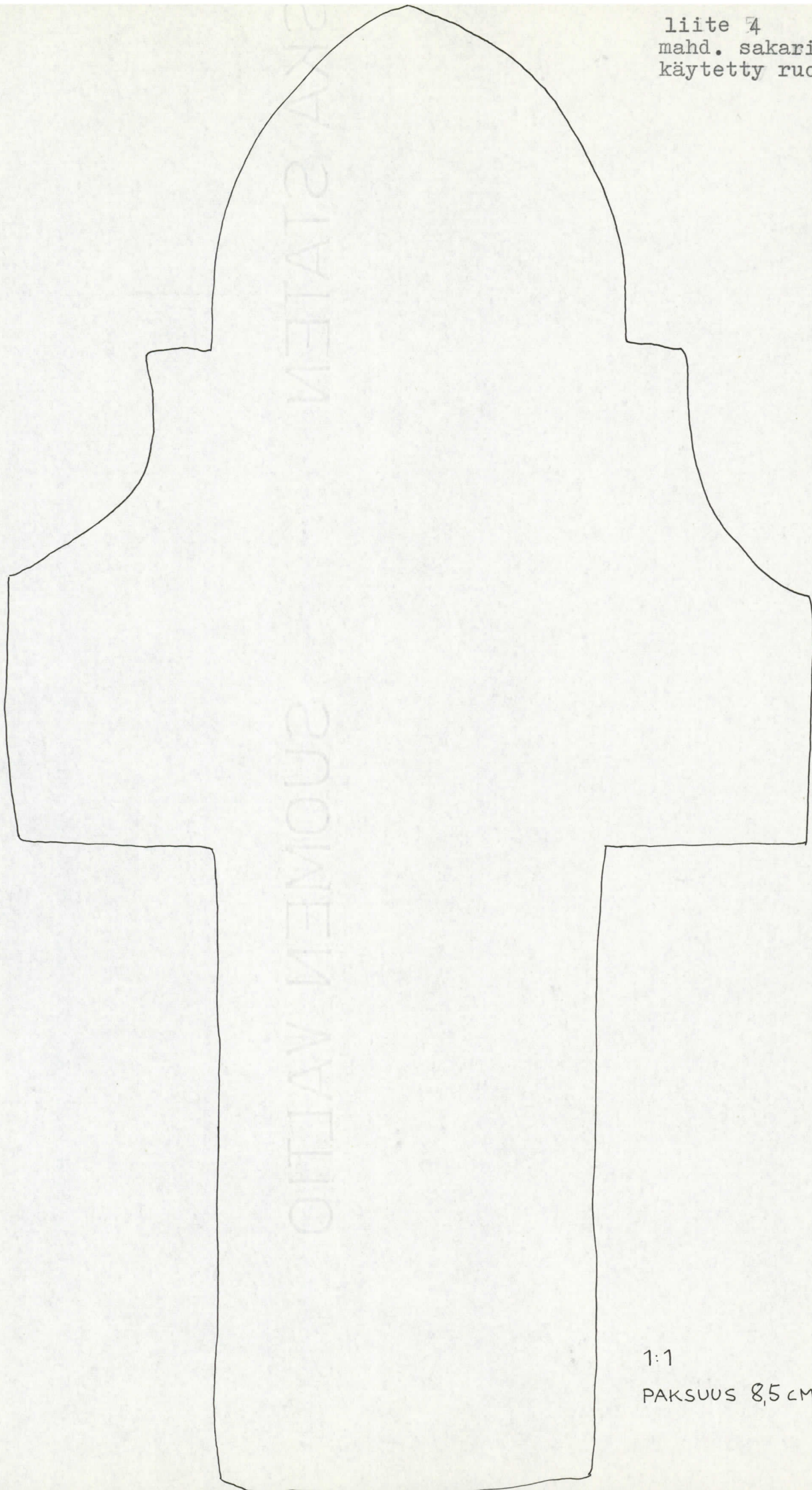

Δ21.50

1:10

- MULTA
- HIEKKA
- TIILENPORO- JA LAASTIKERROS

liite 4
mahd. sakaristossa
käytetty ruodetiili

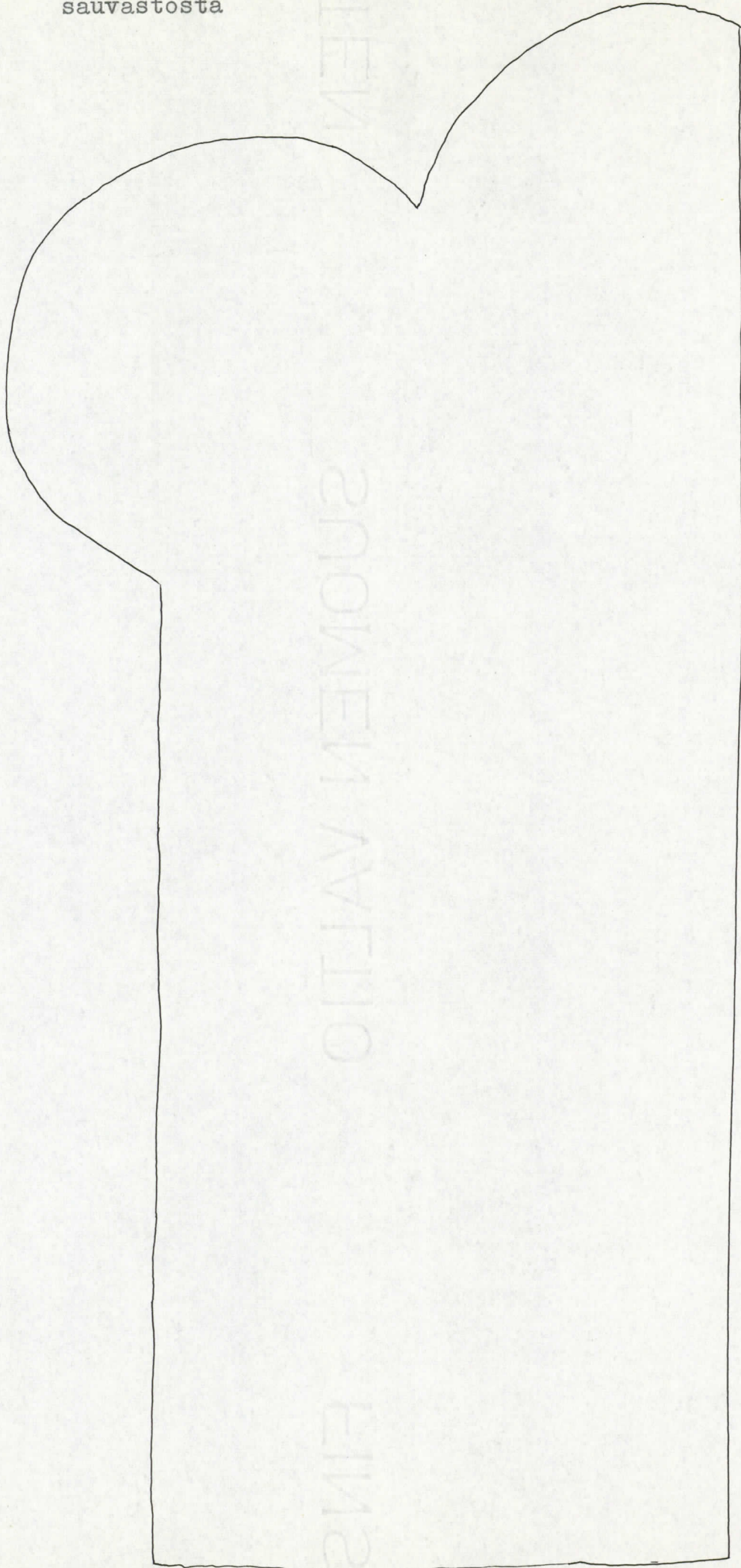

1:1

PAKSUUS 8,5 cm.

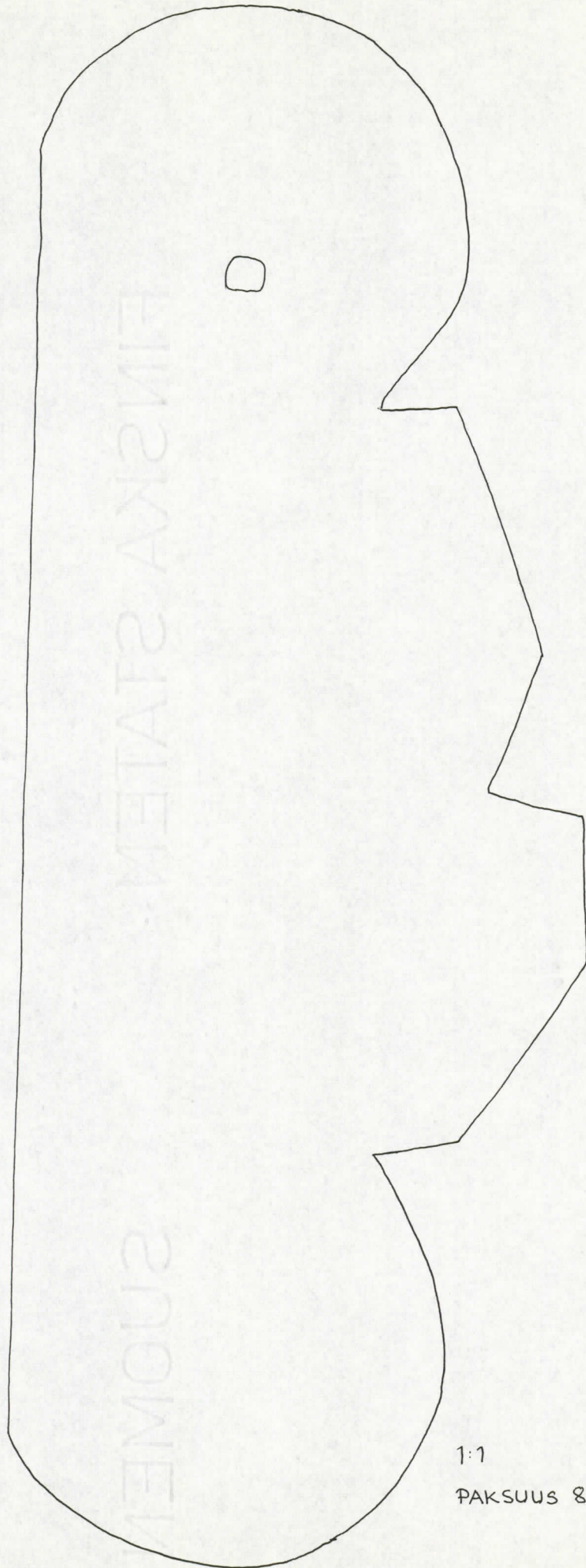
muototiili kuori-ikkunan tiili-
sauvastosta

liite 5

1:1

PAKSUUS 8CM.

1:1

PAKSUUS 8CM.

Rehnt BA

VALOKUVALUETTELO RAISION KIRKON KAIVAUksesta v.1968-1969.

Valok. Olavi Tapio ja Marja Terttu Knapas.

- 94547: 1 Kirkko ympäristöineen etelästä nähtynä.
- 2 Kirkko ympäristöineen lounaasta nähtynä.
- 3 Kirkko ympäristöineen lounaasta nähtynä.
- 4 Kirkon eteläseinää.
- 5 Kirkon länsipää ympäristöineen.
- 6 Lähikuva länsitornin lanterniinista.
- 7 Asehuoneen itäpuolella oleva eteläseinän ikkuna ulkopuolelta.
- 8 Detailikuva asehuoneen itäpuolella olevan ikkunan länsipuolelta.
- 9 Eteläseinän toiseksi itäisin ikkuna ulkopuolelta.
- 10 Eteläseinän itäisin ikkuna ulkopuolelta.
- 11 Pohjoisseinän itäisin ikkuna ulkopuolelta ennen umpeenmuuraamista.
- 12 Pohjoisseinän itäisin ikkuna ulkopuolelta umpeenmuuratuna.
- 13 Sakariston pohjoisseinän ikkuna ulkopuolelta.
- 14 Lähikuva sakariston pohjoisseinän ikkunnasta.
- 15 Sakariston länsipuolella oleva pohjoisseinän ikkuna ennen umpeenmuurausta.
- 16 Sakariston länsipuolella oleva pohjoisseinän ikkuna umpeenmuuratuna.
- 17 Pohjoisseinän läntisin ikkuna ulkopuolelta.
- 18 Kirkkosalin länsipäässä ollut urkulukki ennen purkamista.
- 19 Yleiskuva kirkkosalista länteen lattian purkamisen jälkeen.
- 20 Lähikuva länsipään urkulukista ennen purkamista.
- 21 Lähikuva sakariston oviaukon edustalta lattian purkamisen jälkeen.

- 94647:22 Yleiskuva itään tutkimuskaivauksesta.
- 23 Yleiskuva itään tutkimuskaivauksesta.
- 24 Kuoriosassa ollut lattiavasa.
- 25 Lähikuva kuoriosassa olleesta lattiavasasta.
- 26 Kuorin eteläseinää haudan n:o 3 länsipuolella.
- 27 Hauta n:o 3.
- 28 Haudan n:o 3 peittänyt kalkkikivilaatta.
- 29 Hauta n:o 1 lounaasta nähtynä.
- 30 Hauta n:o 3 luoteesta nähtynä.
- 31 Haudan n:o 2 länsiseinässä olevat porrasaskelmat koillisesta nähtyinä.
- 32 Kuorin itäseinässä, haudan n:o 2 kohdalla ollut tuuletusaukko.
33. Hauta n:o 1 luoteesta nähtynä.
- 34 Hauta n:o 1 etelästä nähtynä.
- 35 Hauta n:o 4 lännestä nähtynä.
- 36 Hauta n:o 4 lounaasta nähtynä.
- 37 Hauta n:o 4 lännestä nähtynä.
- 38 Hauta n:o 4 kaakosta nähtynä.
- 39 Hauta n:o 4 luoteesta nähtynä.
- 40 Yleiskuva kuorihautoista n. luoteesta.
- 41 Yleiskuva kuorihautoista n. luoteesta.
- 42 Yleiskuva kuorihautoista n. luoteesta.
- 43 Papinoven ja sakariston oon johtavan oviaukon kohdalla oleva runkokuoneen poikki kulkeva kivirivi nähtynä etelästä.
- 44 Runkokuoneen pohjoisseinän ulkopuolista peruskiveystä katsottuna itään.
- 45 Runkokuoneen pohjoisseinän ulkopuolista peruskiveystä katsottuna itään.
- 46 Lähikuva maakerroksista runkokuoneen pohjoisseinän ja sakariston länsiseinän liittymäkohdan luona.
- 47 Runkokuoneen pohjoisseinän ulkopuolista peruskiveystä katsottuna itään.

- 94647:48 Runkohuoneen pohjoisseinän ulkopuolista peruskiveystä katsottuna länteen.
- 49 Lähikuva runkohuoneen pohjoisseinän ulkopuolisesta peruskiveyksestä.
- 50 Runkohuoneen eteläseinän sisäpuolista peruskiveystä papinoven länsipuolella.
- 51 Runkohuoneen eteläseinän sisäpuolista peruskiveystä eteläportaalin länsipuolella.
- 52 Runkohuoneen länsiseinän sisäpuolista peruskiveystä katsottuna etelään.
- 53 Runkohuoneen pohjoisseinän länsipään sisäpuolista peruskiveystä.
- 54 Runkohuoneen pohjoisseinän sisäpuolista peruskiveystä katsottuna itään.
- 55 Runkohuoneen pohjoisseinän sisäpuolista peruskiveystä sakaristoon johtavan oviaukon länsipuolella.
- 56 Runkohuoneen pohjoisseinän ja sakariston itäseinän liittymäkohta ulkopuolelta.
- 57 Runkohuoneen pohjoisseinän ja sakariston länsiseinän liittymäkohta ulkopuolelta.
- 58 Sakariston pohjoisseinän vieressä oleva varhaisemman sakariston pohjoisseinän peruskiveys katsottuna itään.
- 59 Sakariston länsiseinän vieressä oleva varhaisemman sakariston länsiseinän peruskiveys katsottuna etelään.
- 60 Runkohuoneen pohjoisseinässä, sakariston länsiseinän vieressä olevat varhaisemman sakariston tartuntakivet.
- 61 Sakariston itäpuolella runkohuoneen pohjoisseinässä olevat varhaisemman sakariston itäseinän fragmentit katsottuna länteen.
- 62 Sakariston itäpuolella runkohuoneen pohjoisseinässä olevat varhaisemman sakariston itäseinän fragmentit katsottuna etelään.
- 63 Lähikuva sakariston itäpuolella runkohuoneen pohjoisseinässä olevista varhaisemman sakariston itäseinän fragmenteista.
- 64 Lähikuva sakariston itäpuolella runkohuoneen pohjoisseinässä olevista varhaisemman sakariston itäseinän fragmenteista.
- 65 Lähikuva sakariston itäpuolella runkohuoneen pohjoisseinässä olevista varhaisemman sakariston itäseinän fragmenteista.
- 66 Lähikuva sakariston itäpuolella runkohuoneen pohjoisseinässä olevista varhaisemman sakariston itäseinän fragmenteista.

- 94647:67 Sakariston eteläseinän sisäpuolista peruskiveystä.
- 68 Sakariston itäseinän sisäpuolista peruskiveystä.
- 69 Sakariston pohjoisseinän sisäpuolista peruskiveystä.
- 70 Yleisnäkymä sakaristosta lattian purkamisen jälkeen.
- 71 Sakariston kaakkoisnurkan sisäpuolista peruskiveystä.
- 72 Sakariston kaakkoisnurkan sisäpuolista peruskiveystä.
- 73 Sakariston koillisnurkan sisäpuolista peruskiveystä.
- 74 Sakariston luoteisnurkan sisäpuolista peruskiveystä.
- 75 Sakariston lounaisnurkan sisäpuolista peruskiveystä.
- 76 Eteläportaalin kynnyskiveys kirkkosalin puolelta.
- 77 Eteläportaalin kynnyskiveys kirkkosalin puolelta.
- 78 Eteläportaalin länsipieli ja osa kynnyskiveystä kirkkosalin puolelta.
- 79 Eteläportaalin kynnyskiveys kirkkosalin puolelta.
- 80 Eteläportaalin länsipieli kirkkosalin puolelta.
- 81 Eteläportaalin itäpieli kirkkosalin puolelta.
- 82 Eteläportaalin kynnyskiveys asehuoneen puolelta.
- 83 Eteläportaalin kynnyskiveys asehuoneen puolelta.
- 84 Eteläportaalin itäpieli asehuoneen puolelta.
- 85 Lähikuva eteläportaalin länsipielestä asehuoneen puolelta.
- 86 Lähikuva eteläportaalin kynnyskivestä. Kivisiirrettiin myöhemmin pois alkuperäiseltä paikaltaan.
- 87 Eteläportaalin itäpieli asehuoneen puolelta.
- 89 Eteläportaali kirkkosalin puolelta.
- 90 Lähikuva eteläportaalin länsipielen korjaustyöstä asehuoneen puolelta.
- 91 Lähikuva eteläportaalin itäpielen korjaustyöstä asehuoneen puolelta.
- 92 Lähikuva eteläportaalin länsipielen korjaustyöstä asehuoneen puolelta.
- 93 Lähikuva eteläportaalin korjatusta yläkaaresta asehuoneen puolelta.
- 94 Lähikuva eteläportaalin korjatusta yläkaaresta asehuoneen puolelta.

- 94647: 95 Runkohuoneen ja länsitornin välinen umpeenmuurattu aukko kirkkosalin puolelta.
- 96 Runkohuoneen ja länsitornin välisen aukon alaosa ennen avaamista runkokuoneen puolelta.
- 97 Runkohuoneen ja länsitornin välisen aukon alaosa ennen avaamista tornin puolelta.
- 98 Runkohuoneen ja länsitornin välisen aukon pohjoispieli.
- 99 Runkohuoneen ja länsitornin välisen aukon pohjoispielissä olevat tuoreeseen laastiin tehdyt painallukset.
- 100 Runkohuoneen ja länsitornin välisen aukon yläkaari alhaalta nähtynä.
- 101 Runkohuoneen ja länsitornin välisen aukon yläkaari tornin puolelta nähtynä.
- 102 Runkohuoneen ja länsitornin välisen aukon eteläpieli runkokuoneen puolelta nähtynä.
- 103 Runkohuoneen ja länsitornin välisen aukon pohjoispieli tornin puolelta nähtynä.
- 104 Lähikuva runkokuoneen ja länsitornin välisen aukon eteläpielestä.
- 105 Runkohuoneen ja länsitornin välisen aukon pohjoispieli runkokuoneen puolelta nähtynä.
- 106 Sakaristoon johtava oviaukko kirkkosalin puolelta.
- 107 Sakaristoon johtavan oviaukon kynnyskiveys kirkkosalin puolelta.
- 108 Sakaristoon johtava oviaukko sakariston puolelta.
- 109 Sakaristoon johtavan oviaukon kynnyskiveys sakariston puolelta.
- 110 Sakaristoon johtavan oviaukon kynnyskiveys runkokuoneen puolelta.
- 111 Sakaristoon johtavan oviaukon kynnyskiveys kirkkosalin puolelta.
- 112 Papinovi ulkopuolelta ennen entistämistöiden alkua.
- 113 Papinovi kirkkosalin puolelta.
- 114 Papinoven kynnyskiveys kirkkosalin puolelta.
- 115 Papinoven kynnyskiveys kirkkosalin puolelta.
- 116 Papinovi kirkkosalin puolelta rappauksen poistamisen jälkeen.

94647:117 Papinoven kynnyskiveys kirkkosalin puolelta.

118 Papinovi ulkopuolelta osittain avattuna.

119 Papinovi ulkopuolelta avattuna.

120 Papinoven yläkaari ulkopuolelta.

121 Papinovi ulkopuolelta.

122 Papinoven länsipieli ulkopuolelta.

123 Papinoven alaosa ulkopuolelta.

124 Asehuoneen eteläinen oviaukko ulkopuolelta.

125 Asehuoneen eteläisen oviaukon itäpieli asehuoneen puolelta.

126 Asehuoneen eteläisen oviaukon kynnyskiveys ennen avaamista ulkopuolelta.

127 Asehuoneen eteläisen oviaukon kynnyskiveys ennen avaamista asehuoneen puolelta.

128 Asehuoneen eteläisen oviaukon alkuperäinen kynnyskiveys.

129 Asehuoneen eteläisen oviaukon kynnyskiveyksessä ollut kalkkikivilaatta.

130 Asehuoneen eteläisen oviaukon edustalta löytyneet porrasaskelmat ylhäältä nähtyinä.

131 Asehuoneen eteläisen oviaukon edustalta löytyneet porrasaskelmat kaakosta nähtyinä.

132 Asehuoneen eteläisen oviaukon edustalta löytyneet porrasaskelmat lännestä nähtyinä.

133 Asehuoneen eteläisen oviaukon edustalta löytyneet porrasaskelmat idästä nähtyinä.

134 Sakariston pohjoispäädyn yläosa sakariston ullakolta nähtynä.

135 Sakariston eteläseinän kilpikaari.

136 Sakariston itäseinän ikkuna ulkopuolelta.

137 Sakariston itäseinän ikkuna ulkopuolelta.

138 Sakariston itäseinän ikkuna ulkopuolelta osittain avattuna.

139 Sakariston itäseinän ikkuna sisäpuolelta ennen avaamista.

140 Sakariston itäseinän ikkuna sisäpuolelta.

94647:141 Sakariston itäseinän ikkuna sisäpuolelta.

- 142 Sakariston eteläseinän idänpuoleinen yläosa sakariston ullakolta nähtynä.
- 143 Sakariston eteläseinän idänpuoleinen yläosa sakariston ullakolta nähtynä.
- 144 Sakariston eteläseinän idänpuoleinen yläosa sakariston ullakolta nähtynä.
- 145 Sakariston ullakon eteläseinässä oleva aukko ennen umpeenmuurauksen poistamista.
- 146 Sakariston eteläseinän lännenpuoleinen yläosa sakariston ullakolta nähtynä.
- 147 Sakariston ullakolla kirkkosaliin johtavan aukon alapuolella oleva murrettu kaari.
- 148 Asehuoneen etelä- ja länsiseinän komerot.
- 149 Asehuoneen länsiseinän osittain umpeenmuurattu seinäkomero.
- 150 Asehuoneen länsiseinää ulkopuolelta em. seinäkomeron kohdalla.
- 151 Asehuoneen itäseinästä rappauksen alta esiin tulleita maalattuja lukuja.
- 152 Asehuoneen itäseinän komero.
- 153 Asehuoneen itäseinän komero.
- 154 Kuori-ikkuna ulkopuolelta ennen umpeenmuurauksen poistamista.
- 155 Kuori-ikkunan yläosa ulkopuolelta ennen umpeenmuurauksen poistamista.
- 156 Kuori-ikkunan alaosa ulkopuolelta ennen umpeenmuurauksen poistamista.
- 157 Kuori-ikkunan alaosa ulkopuolelta ennen umpeenmuurauksen poistamista.
- 158 Kuori-ikkunan yläosa sisäpuolelta osittain avattuna.
- 159 Kuori-ikkunan yläosa sisäpuolelta osittain avattuna.
- 160 Kuori-ikkuna entistettynä ulkopuolelta.
- 161 Lähikuva entistetyn kuori-ikkunan alaosasta.
- 162 Lähikuva entistetyn kuori-ikkunan kiilisauvastosta sisäpuolelta.
- 163 Kuori-ikkuna entistettynä sisäpuolelta.

94647:164 Kuori-ikkuna entistettynä sisäpuolelta.

- 165 Kuoriseinä entistettynä sisäpuolelta.
- 166 Kirkon eteläseinää länsitornin ja asehuoneen länsiseinän kohdalta ulkosaumaustyön päätyttyä.
- 167 Asehuoneen eteläseinä ulkosaumaustyön päätyttyä.
- 168 Kirkon eteläseinää asehuoneen itäpuolelta ulkosaumaustyön päätyttyä
- 169 Kirkon eteläseinää papinoven kohdalta ulkosaumaustyön päätyttyä.
- 170 Kirkon eteläseinän itäpää ulkosaumaustyön päätyttyä.
- 171 Kirkon itäpää ulkosaumaustyön päätyttyä.
- 172 Kirkon pohjoisseinän itäpää ulkosaumaustyön päätyttyä
- 173 Sakariston pohjoispääty ulkosaumaustyön päätyttyä.
- 174 Kirkon pohjoisseinää tornin itäpuolelta ulkosaumaustyön päätyttyä.
- 175 Tornin pohjoisseinä ulkosaumaustyön päätyttyä.
- 176 Kirkon pohjoisseinän viereinen ulkokiveys lännestä nähtynä.
- 177 Länsitornin länsiseinä ulkosaumaustyön päätyttyä.
- 178 Länsitornin länsifasadi ennen korjaustöiden alkua.
- 179 Länsitornin länsiseinän suuri aukko ennen umpeenmuurauksen poistoa.
- 180 Länsitornin länsiseinän suuri aukko osittain avattuna
- 181 Länsitornin länsiseinän suuren aukon umpeenmuurauksessa ollut ikkunakomero.
- 182 Länsitornin länsiseinän suuren aukon umpeenmuurauksessa olleen ikkunan yläkaari.
- 183 Lähikuva länsitornin länsiseinän suuren aukon umpeenmuurauksesta.
- 184 Länsitornin länsiseinän suuren aukon umpeenmuurauksessa olleen ikkunan alareuna ulkopuolelta.
- 185 Länsitornin länsiseinän suuren aukon umpeenmuurauksessa olleen ikkunan tiilinen vesipenkki.
- 186 Länsitornin länsiseinän suuren aukon umpeenmuurauksessa olleen ikkunan eteläpieli ulkopuolelta.

- 94647:187 Länsitornin länsiseinän suuren aukon umpeenmuurauksessa olleen ikkunan luukku ulkopuolelta.
- 188 Länsitornin länsiseinän suuren aukon umpeenmuurauksessa olleen ikkunan luukun salpalaite.
- 189 Länsitornin länsiseinän suuren aukon umpeenmuuraus osittain avattuna.
- 190 Lähikuva länsitornin länsiseinän suuren aukon pohjoispuolelta.
- 191 Länsitornin länsiseinän suuren aukon umpeenmuuraus osittain avattuna.
- 192 Lähikuva länsitornin länsiseinän suuren aukon yläkaaresta.
- 193 Lähikuva länsitornin länsiseinän suuren aukon umpeenmuurauksen avaustyöstä.
- 194 Lähikuva länsitornin länsiseinän suuren aukon umpeenmuurauksen avaustyöstä.
- 195 Lähikuva länsitornin länsiseinän suuren aukon yläpuolella olevasta umpeenmuuratusta aukosta.
- 196 Länsitornin länsiseinän suuren aukon yläpuolella oleva aukko umpeenmuurauksen poistamisen jälkeen.
- 197 Länsitornin länsiseinän suuren aukon yläpuolella oleva umpeenmuurattu aukko sisäpuolelta.
- 198 Länsitornin länsiseinän suuren aukon yläpuolella olevan aukon umpeenmuurauksesta löytynyt pyöreä reikä sisäpuolelta.
- 199 Länsitornin länsiseinän suuren aukon yläpuolella oleva aukko umpeenmuurauksen poistamisen jälkeen sisäpuolelta.
- 200 Länsitornin länsiseinän suuren aukon yläpuolella olevan aukon eteläpieli umpeenmuurauksen poistamisen jälkeen.
- 201 Länsitornin pohjoisseinän oviaukon yläpuolella oleva aukko ulkopuolelta.
- 202 Länsitornin pohjoisseinän oviaukon yläpuolella oleva aukko sisäpuolelta.
- 203 Länsitornin pohjoisseinän oviaukko ulkopuolelta entistämättömänä.
- 204 Lähikuva länsitornin pohjoisseinän oviaukon yläkaaresta ulkopuolelta ennen entistämistä.
- 205 Länsitornin pohjoisseinän oviaukko sisäpuolelta ennen entistämistä.
- 206 Länsitornin pohjoisseinän oviaukko sisäpuolelta ennen entistämistä.
- 207 Länsitornin pohjoisseinän oviaukon itäpieli ulkopuolelta.

- 94647:208 Länsitornin pohjoisseinän oviaukko ulkopuolelta.
- 209 Länsitornin pohjoisseinän oviaukon yläkaari.
- 210 Länsitornin pohjoisseinän oviaukon yläkaari.
- 211 Länsitornin pohjoisseinän oviaukko ulkopuolelta entistettynä.
- 212 Länsitornin pohjoisseinän oviaukko sisäpuolelta entistettynä.
- 213 Länsitornin pohjoisseinän alaosa ulkosaumaustyön päätyttyä.
- 214 Länsitornin pohjois- ja eteläseinät.
- 215 Länsitornin länsiseinän suuren aukon pohjoispieli.
- 216 Länsitornin länsiseinän suuren aukon pohjoispieli kaakosta nähtynä.
- 217 Lähikuva länsitornin länsiseinän suuren aukon pohjoispielestä.
- 218 Lähikuva länsitornin länsiseinän suuren aukon pohjoispielestä.
- 219 Lähikuva länsitornin länsiseinän pohjoisosasta.
- 220 Länsitornin länsiseinän eteläosa.
- 221 Länsitornin länsiseinän suuren aukon pohjoispieli etelästä nähtynä.
- 222 Länsitornin länsiseinän suuren aukon eteläpieli pohjoisesta nähtynä.
- 223 Länsitornin länsiseinän suuren aukon eteläpieli luoteesta nähtynä.
- 224 Länsitornin eteläseinän länsipää.
- 225 Länsitornin eteläseinän oviaukko ulkopuolelta.
- 226 Länsitornin eteläseinän oviaukko sisäpuolelta.
- 227 Länsitornin eteläseinän oviaukon yläosa sisäpuolelta.
- 228 Länsitornin eteläseinän oviaukko ulkopuolelta.
- 229 Länsitornin eteläseinän oviaukon yläosa sisäpuolelta.
- 230 Länsitornin eteläseinän oviaukon yläpuolella oleva umpeenmuurattu aukko ulkopuolelta.
- 231 Lähikuva länsitornin eteläseinän oviaukon yläpuolella olevasta umpeenmuuratusta aukosta.
- 232 Lähikuva länsitornin eteläseinän oviaukon yläpuolella olevan aukon umpeenmuurauksesta löytyneestä reiästä.

- 94647:233 Lähikuva länsitornin eteläseinän oviaukon yläpuolella olevan aukon umpeenmuurauksesta löytyneestä reiästä.
- 234 Länsitornin eteläseinän oviaukon yläpuolella oleva aukko "reiällisenä".
- 235 Länsitornin eteläseinän oviaukon yläpuolella oleva aukko umpeenmuurauksen poistamisen jälkeen.
- 236 Tornin itäseinän yläosassa oleva umpeenmuurattu aukko.
- 237 Tornin itäseinän yläosassa oleva umpeenmuurattu aukko. (eteläpuoleinen)
- 238 Tornin itäseinän eteläosassa olevia käyttämättömiä siidekiviä.
- 239 Tornin eteläseinässä oleva varhaisempaan puurakentamiseen kuulunut parrunpää.
- 240 Tornin eteläseinän oviaukon yläpuolella oleva aukko sisäpuolelta.
- 241 Tornin eteläseinän oviaukon yläpuolella oleva aukko sisäpuolelta.
- 242 Runkohuoneen itäseinän eteläpään ulkopuolista peruskiveystä.
- 243 Runkohuoneen itäseinän ulkopuolista peruskiveystä.
- 244 Runkohuoneen koillisnurkan ulkopuolista peruskiveystä.
- 245 Sakariston koillisnurkan ulkopuolista peruskiveystä.
- 246 Sakariston luoteisnurkan ulkopuolista peruskiveystä.
- 247 Runkohuoneen pohjoisseinässä sisäpuolella oleva pysty-sauma.
- 248 Runkohuoneen pohjoisseinässä sisäpuolella oleva pysty-sauma.
- 249 Yleiskuva runkokuoneesta länteen lattian betonivalutyön aikana.
- 250 Yleiskuva runkokuoneesta itään lattian betonivalutyön jälkeen.
- 251 Sakaristoon johtava oviaukko runkokuoneen puolelta maalausten entistämistyön yhteydessä.
- 252 Detaljikuva kuorin ja runkokuoneen liittymäkohdasta lattian betonivalutyön yhteydessä.

94647:1 Kirkko ympäristöineen etelästä nähtynä.

94647:2 Kirkko ympäristöineen lounaasta nähtynä.

94647:3 Kirkko ympäristöineen lounaasta nähtynä.

94647:4 Kirkon eteläseinää.

94647:5 Kirkon länsipää ympäristöineen.

94647:6 Lähikuva kirkon länsitornin lanterniinista.

94647:1

94647:2

94647:3

94647:4

94647:5

94647:6

94647: 7 Asehuoneen itäpuolella oleva eteläseinän ikkuna ulkopuolelta.

94647:7

94647: 8 Detaljikuva asehuoneen itäpuolella olevan ikkunan länsipielestä.

94647:8

94647: 9 Eteläseinän toiseksi itäisin ikkuna ulkopuolelta.

94647:9

94647:11 Pohjoisseinän itäisin ikkuna ulkopuolelta ennen umpeenmuuraamista.

94647:10

94647:12 Pohjoisseinän itäisin ikkuna ulkopuolelta umpeenmuurattuna.

94647:11

94647:12

94647:13 Sakariston pohjoisseinän ikkuna ulkopuolelta.

94647:14 Lähikuva sakariston pohjoisseinän ikkunas- ta.

94647:15 Sakariston länsipuolel- la oleva pohjoisseinän ikkuna ulkopuolelta ennen umpeenmuurausta.

94647:16 Sakariston länsipuolel- la oleva pohjoisseinän ikkuna umpeenmuurattu- na.

94647:17 Pohjoisseinän läntisin ikkuna ulkopuolelta.

94647:13

94647:14

94647:15

94647:16

94647:17

94647:18 Kirkkosalin länsipäässä ollut urkulehteri ennen purkamista.

94647:19 Yleiskuva kirkkosalista länteen lattian purkamisen jälkeen.

94647:20 Lähikuva länsipään lehteristä ennen purkamista.

94647:21 Lähikuva sakariston oviaukon edustalta lattian purkamisen jälkeen.

94647:22 Yleiskuva itään tutkimuskaivauksen aikana.

94647:23 Yleiskuva itään tutkimuskaivauksen aikana.

94647:18

94647:19

94647:20

94647:21

94647:22

94647:23

94647:24 Kuoriosassa ollut lattiavasa.

94647:25 Lähikuva kuoriosassa olleesta lattiavasasta.

94647:26 Kuorin eteläseinää haudan n:o 3 länsipuolella.

94647:27 Hauta n:o 3.

94647:28 Haudan n:o 3 peittänyt kalkkikivilaatta.

94647:29 Hauta n:o 1 lounaasta nähtynä.

94647:24

94647:25

94647:26

94647:27

94647:28

94647:29

94647:30 Hauta n:o 3 luoteesta nähtynä.

94647:31 Haudan n:o 2 länsiseinässä olevat porraskelmat koillisesta nähtyinä.

94647:32 Kuorin itäseinässä, haudan n:o 2 kohdalla ollut tuuletusaukko.

94647:33 Hauta n:o 1 luoteesta nähtynä.

94647:34 Hauta n:o 1 etelästä nähtynä.

94647:35 Hauta n:o 4 lännestä nähtynä.

94647:30

94647:31

94647:32

94647:33

94647:34

94647:35

94647:36 Hauta n:o 4 lounaasta
nähtynä.

94647:37 Hauta n:o 4 lännestä
nähtynä.

94647:38 Hauta n:o 4 kaakosta
nähtynä.

94647:39 Hauta n:o 4 luoteesta
nähtynä.

94647:40 Yleiskuva kuorihaudois-
ta n. luoteesta.

94647:36

94647:37

94647:38

94647:39

94647:40

94647:41 Yleiskuva kuorihaudois-
ta n. luoteesta.

94647:42 Yleiskuva kuorihaudois-
ta n. luoteesta.

94647:43 Papinoven ja sakaris-
toon johtavan oviaukon
kohdalla oleva runko-
huoneen poikki kulkeva
kivirivi nähtynä ete-
lästä.

94647:41

94647:42

94647:43

94647:44 Runkohuoneen pohjois-
seinän ulkopuolista
peruskiveystä katsottu-
na itään.

94647:45 Runkohuoneen pohjois-
seinän ulkopuolista
peruskiveystä katsot-
tuna itään.

94647:46 Lähikuva maakerroksis-
ta runkohuoneen pohjois-
seiniin ja sakarist-
on länsiseinän liit-
tymäkohdan luona.

94647:47 Runkohuoneen pohjois-
seinän ulkopuolista
peruskiveystä katsot-
tuna itään.

94647:48 Runkohuoneen pohjois-
seinän ulkopuolista
peruskiveystä katsot-
tuna länteen.

94647:49 Lähikuva runkohuoneen
pohjoisseinän ulkopuo-
lisesta peruskiveykses-
tä.

94647:44

94647:45

94647:46

94647:47

94647:48

94647:49

94647:50 Runkohuoneen eteläsei-
nän sisäpuolista perus-
kiveystä papinoven län-
sipuolella.

94647:51 Runkohuoneen eteläsei-
nän sisäpuolista perus-
kiveystä eteläportaalin
länsipuolella.

94647:52 Runkohuoneen länsisei-
nän sisäpuolista perus-
kiveystä katsottuna
etelään.

94647:53 Runkohuoneen pohjois-
seinän länsipään sisä-
puolista peruskiveystä.

94647:54 Runkohuoneen pohjois-
seinän sisäpuolista
peruskiveystä katsot-
tuna itään.

94647:55 Runkohuoneen pohjois-
seinän sisäpuolista
peruskiveystä sakaris-
toon johtavan oviaukon
länsipuolella.

94647:50

94647:51

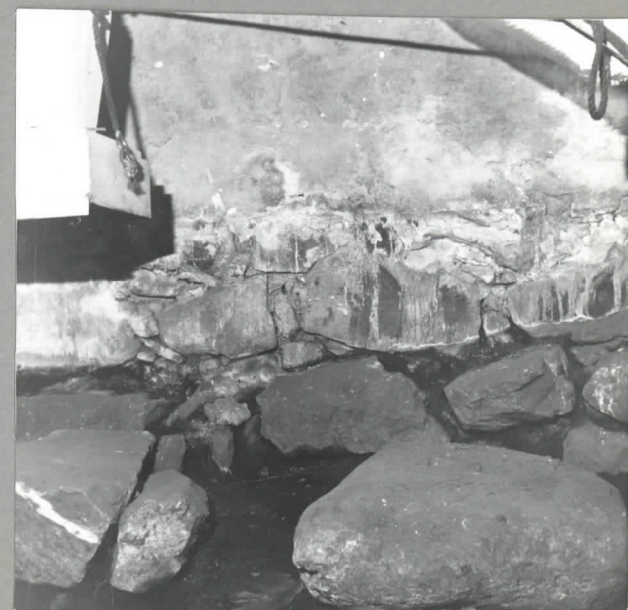
94647:52

94647:53

94647:54

94647:55

94647:56 Runkohuoneen pohjois-
seinän ja sakariston
itäseinän liittymäkoh-
ta ulkopuolelta.

94647:56

94647:57 Runkohuoneen pohjois-
seinän ja sakariston
länsiseinän liittymä-
kohta ulkopuolelta.

94647:57

94647:58 Sakariston pohjoissei-
nän vieressä oleva var-
haisemman sakariston
pohjoisseinän peruskivi-
veys katsottuna itään.

94647:58

94647:59 Sakariston länsiseinän
vieressä oleva varhai-
semman sakariston län-
siseinän peruskiveys
katsottuna etelään.

94647:59

94647:60 Runkohuoneen pohjois-
seinässä sakariston
länsiseinän vieressä
olevat varhaisempaan
sakaristoon kuuluneet
tartuntakivet.

94647:60

94647:61 Sakariston itäpuolella runkokuoneen pohjoisseinässä olevat varhaisemman sakariston itäseinän fragmentit katsottuna länteen.

94647:61

94647:62 Sakariston itäpuolella runkokuoneen pohjoisseinässä olevat varhaisemman sakariston itäseinän fragmentit katsottuna etelään.

94647:62

94647:63 Lähikuva sakariston itäpuolella runkokuoneen pohjoisseinässä olevista varhaisemman sakariston itäseinän fragmenteista.

94647:63

94647:64 Lähikuva sakariston itäpuolella runkokuoneen pohjoisseinässä olevista varhaisemman sakariston itäseinän fragmenteista.

94647:64

94647:65 Lähikuva sakariston itäpuolella runkokuoneen pohjoisseinässä olevista varhaisemman sakariston itäseinän fragmenteista.

94647:65

94647:66 Lähikuva sakariston itäpuolella runkokuoneen pohjoisseinässä olevista varhaisemman sakariston itäseinän fragmenteista.

94647:66

pullinen

94647:67 Sakariston eteläseinän
sisäpuolista peruskivi-
veystä.

94647:68 Sakariston itäseinän
sisäpuolista peruskivi-
veystä.

94647:69 Sakariston pohjoissei-
nän sisäpuolista perus-
kiveystä.

94647:67

94647:68

94647:69

94647:70 Yleisnäkymä sakaristosta lattian purkamisen jälkeen.

94647:71 Sakariston kaakkoisnurkan sisäpuolista peruskiveystä.

94647:72 Sakariston kaakkoisnurkan sisäpuolista peruskiveystä.

94647:73 Sakariston koillisnurkan sisäpuolista peruskiveystä.

94647:74 Sakariston luoteisnurkan sisäpuolista peruskiveystä.

94647:75 Sakariston lounaisnurkan sisäpuolista peruskiveystä.

94647:70

94647:71

94647:72

94647:73

94647:74

94647:75

94647:76 Eteläportaalin kynnyskiveys kirkkosalin puolelta.

94647:77 Eteläportaalin kynnyskiveys kirkkosalin puolelta.

94647:78 Eteläportaalin länsipieli ja osa kynnyskiveystä kirkkosalin puolelta.

94647:79 Eteläportaalin kynnyskiveys kirkkosalin puolelta.

94647:80 Eteläportaalin länsipieli kirkkosalin puolelta.

94647:81 Eteläportaalin itäpieli kirkkosalin puolelta.

94647:76

94647:77

94647:78

94647:79

94647:80

94647:81

puolelta

94647:82 Eteläporttaalin kynnys-
kiveys asehuoneen puolelta.

94647:83 Eteläporttaalin kynnys-
kiveys asehuoneen puolelta.

94647:84 Eteläporttaalin itäpie-
li asehuoneen puolelta.

94647:85 Lähikuva eteläportaa-
lin länsipielestä ase-
huoneen puolelta.

94647:86 Lähikuva eteläportaa-
lin kynnyskivestä. Kivi
siirrettiin myöhemmin
pois alkuperäiseltä
paikaltaan.

94647:87 Eteläporttaalin itäpieli
asehuoneen puolelta.

94647:82

94647:83

94647:84

94647:85

94647:86

94647:87

94647:89 Eteläportaali kirkkosalin puolelta.

94647:90 Lähikuva eteläportaiden länsipielen korjauksesta asehuoneen puolelta.

94647:91 Lähikuva eteläportaiden itäpielen korjauksesta asehuoneen puolelta.

94647:92 Lähikuva eteläportaiden länsipielen korjauksesta asehuoneen puolelta.

94647:93 Lähikuva eteläportaiden korjauksesta yläkaaresta asehuoneen puolelta.

94647:94 Lähikuva eteläportaiden korjauksesta yläkaaresta asehuoneen puolelta.

94647:89

94647:90

94647:91

94647:92

94647:93

94647:94

94647:95 Runkohuoneen ja länsi-
tornin välinen umpeen-
murattu aukko kirkko-
salin puolelta.

94647:96 Runkohuoneen ja länsi-
tornin välisen aukon
alaosa ennen avaamista
runkohuoneen puolelta.

94647:97 Runkohuoneen ja länsi-
tornin välisen aukon
alaosa ennen avaamista
tornin puolelta.

94647:98 Runkohuoneen ja länsi-
tornin välisen aukon
pohjoispieli.

94647:99 Runkohuoneen ja länsi-
tornin välisen aukon
pohjoispielessä olevat
tuoreeseen läastiin
tehdyt painallukset.

94647:95

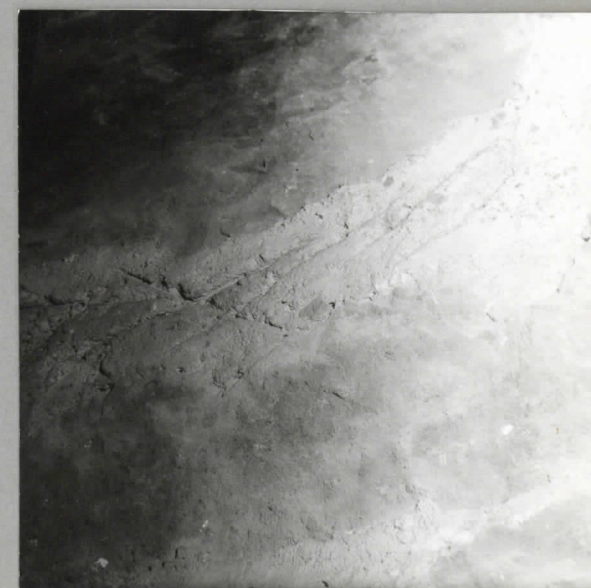
94647:96

94647:97

94647:98

94647:99

94647:100 Runkohuoneen ja länsitornin välisen aukon yläkaari alhaalta nähtynä.

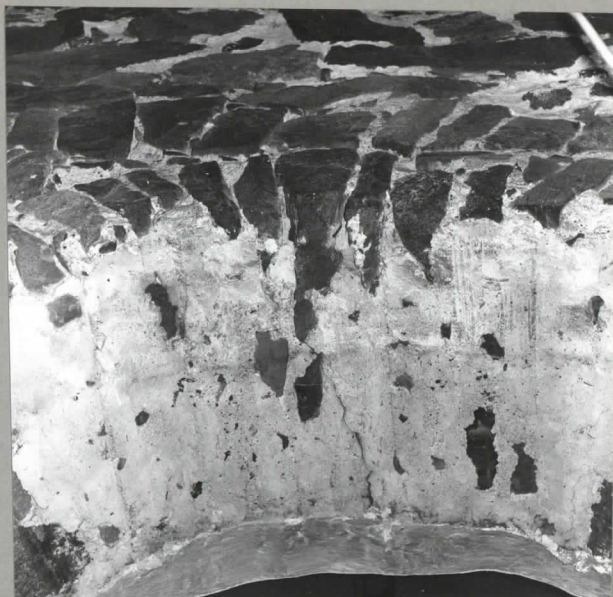
94647:101 Runkohuoneen ja länsitornin välisen aukon yläkaari tornin puolelta nähtynä.

94647:102 Runkohuoneen ja länsitornin välisen aukon eteläpieli runkokuoneen puolelta nähtynä.

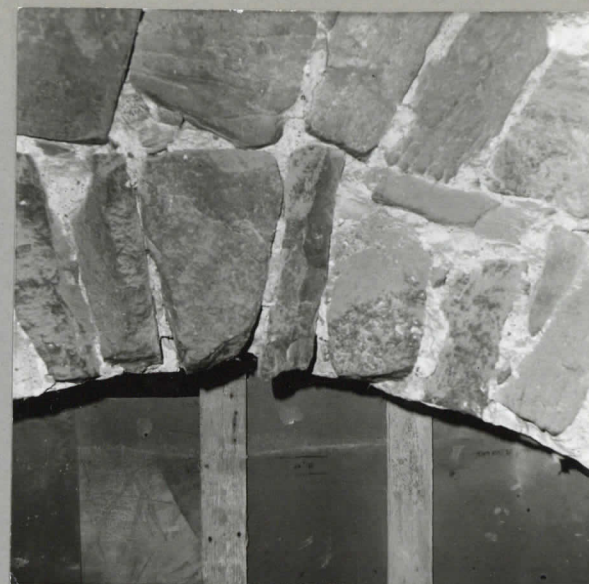
94647:103 Runkohuoneen ja länsitornin välisen aukon pohjoispieli tornin puolelta nähtynä.

94647:104 Lähikuva runkokuoneen ja länsitornin välisen aukon eteläpielestä.

94647:105 Runkohuoneen ja länsitornin välisen aukon pohjoispieli runkokuoneen puolelta nähtynä.

94647:100

94647:101

94647:102

94647:103

94647:104

94647:105

94647:106 Sakaristoon johtava
oviaukko kirkkosalin
puolelta.

94647:106

94647:107 Sakaristoon johtavan
oviaukon kynnyskiveys
kirkkosalin puolelta.

94647:107

94647:108 Sakaristoon johtava
oviaukko sakariston
puolelta.

94647:108

94647:110 Sakaristoon johtavan
oviaukon kynnyskiveys
kirkkosalin puolelta.

94647:109

94647:111 Sakaristoon johtavan
oviaukon kynnyskiveys
kirkkosalin puolelta.

94647:110

94647:111

94647:112 Papinovi ulkopuolelta
ennen entistämistöi-
den alkua.

94647:113 Papinovi kirkkosalin
puolelta.

94647:114 Papinoven kynnyskive-
ys kirkkosalin puo-
lelta.

94647:115 Papinoven kynnyskive-
ys kirkkosalin puo-
lelta.

94647:116 Papinovi kirkkosalin
puolelta rappauksen
poistamisen jälkeen.

94647:117 Papinoven kynnyskive-
ys kirkkosalin puolel-
ta.

94647:112

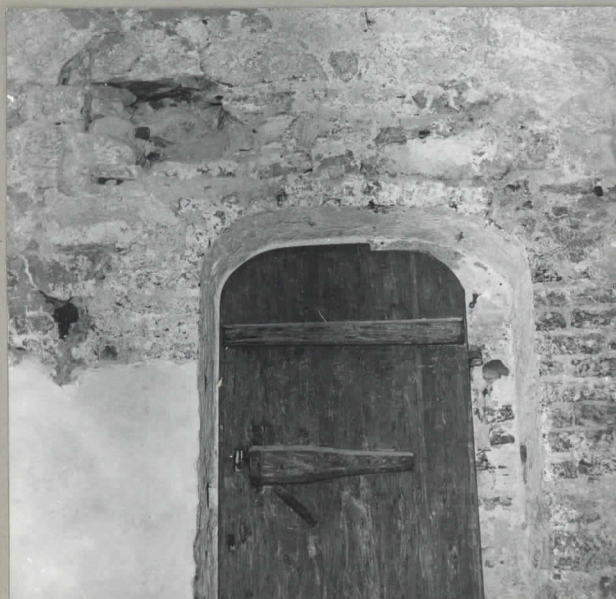
94647:113

94647:114

94647:115

94647:116

94647:117

94647:118 Papinovi ulkopuolelta osittain avattuna.

94647:119 Papinovi ulkopuolelta avattuna.

94647:120 Papinoven yläkaari ulkopuolelta.

94647:121 Papinovi ulkopuolelta.

94647:122 Papinoven länsipieli ulkopuolelta.

94647:123 Papinoven alaosa ulkopuolelta.

94647:118

94647:119

94647:120

94647:121

94647:122

94647:123

94647:124 Asehuoneen eteläinen oviaukko ulkopuolelta.

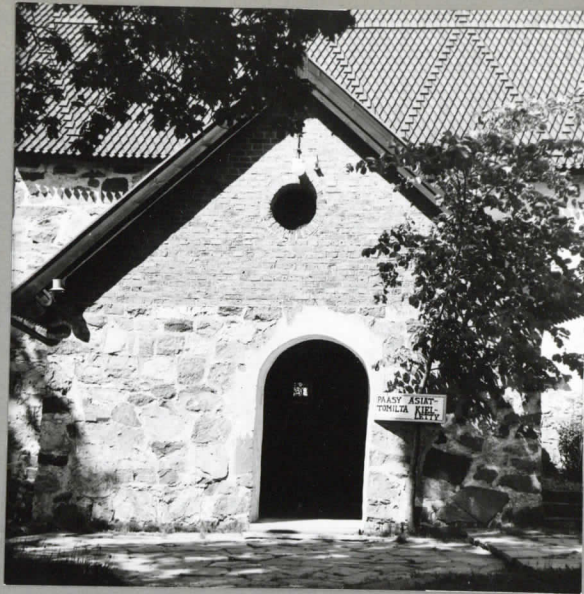
94647:125 Asehuoneen eteläisen oviaukon itäpieli asehuoneen puolelta.

94647:126 Asehuoneen eteläisen oviaukon kynnyskiveys ennen avaamista ulkopuolelta.

94647:127 Asehuoneen eteläisen oviaukon kynnyskiveys ennen avaamista asehuoneen puolelta.

94647:128 Asehuoneen eteläisen oviaukon alkuperäinen kynnyskiveys.

94647:129 Asehuoneen eteläisen oviaukon kynnyskiveyksessä ollut kalkkivilaatta.

94647:124

94647:125

94647:126

94647:127

94647:128

94647:129

94647:130 Asehuoneen eteläisen oviaukon edustalta löytyneet porrasaskelmat ylhäältä nähtyinä.

94647:130

94647:131 Asehuoneen eteläisen oviaukon edustalta löytyneet porrasaskelmat kaakosta nähtyinä.

94647:131

94647:132 Asehuoneen eteläisen oviaukon edustalta löytyneet porrasaskelmat lännestä nähtyinä.

94647:132

94647:134 Sakariston pohjoispäädyn yläosa sakariston ullakolta nähtynä.

94647:133

94647:135 Sakariston eteläseinän kilpikaari.

94647:134

94647:135

94647:136 Sakariston itäseinän
ikkuna ulkopuolelta.

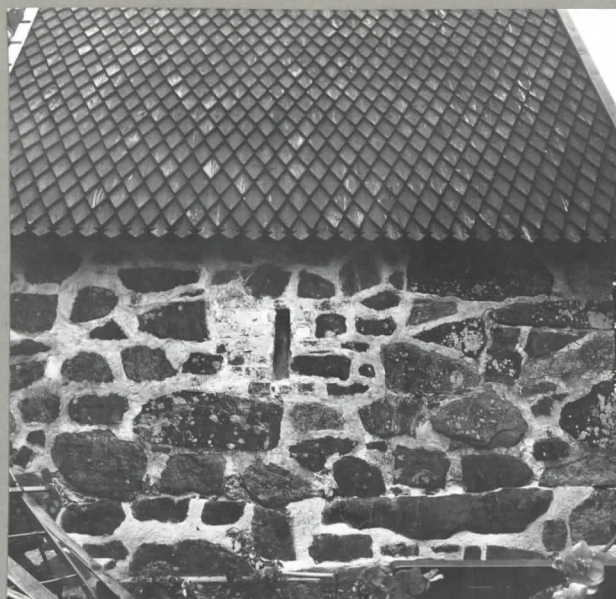
94647:137 Sakariston itäseinän
ikkuna ulkopuolelta.

94647:138 Sakariston itäseinän
ikkuna ulkopuolelta
osittain avattuna.

94647:139 Sakariston itäseinän
ikkuna sisäpuolelta
ennen avaamista.

94647:140 Sakariston itäseinän
ikkuna sisäpuolelta.

94647:141 Sakariston itäseinän
ikkuna sisäpuolelta.

94647:136

94647:137

94647:138

94647:139

94647:140

94647:141

94647:142 Sakariston eteläseinän idänpuoleinen yläosa sakariston ullakolta nähtynä.

94647:143 Sakariston eteläseinän idänpuoleinen yläosa sakariston ullakolta nähtynä.

94647:144 Sakariston eteläseinän idänpuoleinen yläosa sakariston ullakolta nähtynä.

94647:145 Sakariston eteläseinäsä ullakolla oleva umpeenmuurattu aukko.

94647:146 Sakariston eteläseinän lännenpuoleinen yläosa sakariston ullakolta nähtynä.

94647:147 Sakariston ullakolla kirkkosaliin johtavan aukon alapuolella oleva murrettu kaari.

94647:142

94647:143

94647:144

94647:145

94647:146

94647:147

94647:148 Asehuoneen etelä- ja länsiseinien komerot.

94647:149 Asehuoneen länsiseinän osittain umpeenmuuratettu seinäkomero.

94647:150 Asehuoneen länsiseinää ulkopuolelta em. seinäkomeron kohdalta.

94647:151 Asehuoneen itäseinästä rappauksen alta esiin tulleita maalattuja lukuja.

94647:152 Asehuoneen itäseinän komero.

94647:153 Asehuoneen itäseinän komero.

94647:148

94647:149

94647:150

94647:151

94647:152

94647:153

94647:154 Kuori-ikkuna ulkopuo-
lelta ennen umpeen-
muurauksen poistamis-
ta.

94647.154

94647:155 Kuori-ikkunan yläosa
ulkopuolelta ennen
umpeenmuurauksen pois-
tamista.

94647:155

94647:156 Kuori-ikkunan alaosa
ulkopuolelta ennen
umpeenmuurauksen pois-
tamista.

94647.156

94647:158 Kuori-ikkunan yläosa
sisäpuolelta osittain
avattuna.

94647:157

94647:159 Kuori-ikkunan yläosa
sisäpuolelta osittain
avattuna.

94647:158

94647:159

94647:160 Kuori-ikkuna entistettyä ulkopuolelta.

94647:161 Lähikuva entistetyn kuori-ikkunan alaosa-

94647:162 Lähikuva entistetyn kuori-ikkunan tiili-sauvastosta sisäpuolelta.

94647:163 Kuori-ikkuna entistettyä sisäpuolelta.

94647:164 Kuori-ikkuna entistettyä sisäpuolelta.

94647:165 Kuoriseinä entistettyä sisäpuolelta.

94647:160

94647:161

94647:162

94647:163

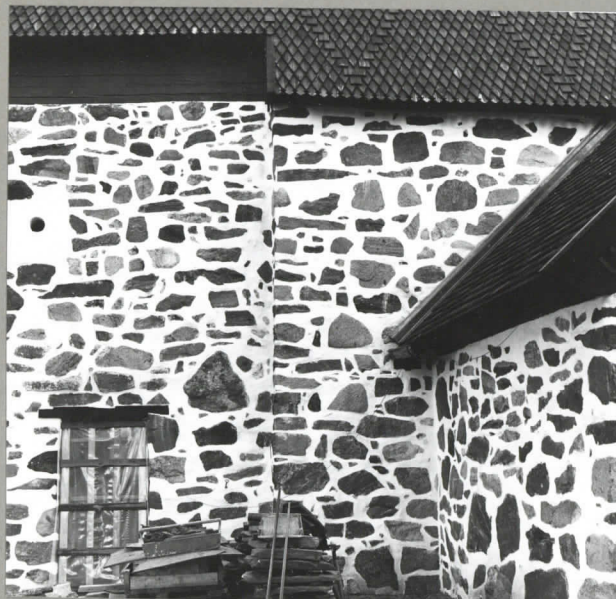

94647:164

94647:165

94647:166 Kirkon eteläseinää
länsitornin ja ase-
huoneen länsiseinän
väliltä ulkosaumaus-
työn päätyttyä.

94647:166

94647:167 Asehuoneen eteläseinä
ulkosaumaustyön pää-
tyttyä.

94647:167

94647:168 Kirkon eteläseinää
asehuoneen itäpuolel-
ta ulkosaumaustyön
päätyttyä.

94647:169 Kirkon ulkoseinää
papiinoven kohdalta
ulkosaumaustyön pää-
tyttyä.

94647:168

94647:170 Kirkon eteläseinän
itäpää ulkosaumaus-
työn päätyttyä.

94647:171 Kirkon itäpääty ulko-
saumaustyön päätyttyä.

94647:169

94647:170

94647:171

94647:172 Kirkon pohjoisseinän itäpää ulkosaumaustyön päätyttyä.

94647:173 Sakariston pohjoispääty ulkosaumaustyön päätyttyä.

94647:174 Kirkon pohjoisseinää tornin itäpuolelta ulkosaumaustyön päätyttyä.

94647:175 Tornin pohjoisseinä ulkosaumaustyön päätyttyä.

94647:176 Kirkon pohjoisseinän viereinen ulkokiveys lännestä nähtynä.

94647:177 Länsitornin länsiseinä ulkosaumaustyön päätyttyä.

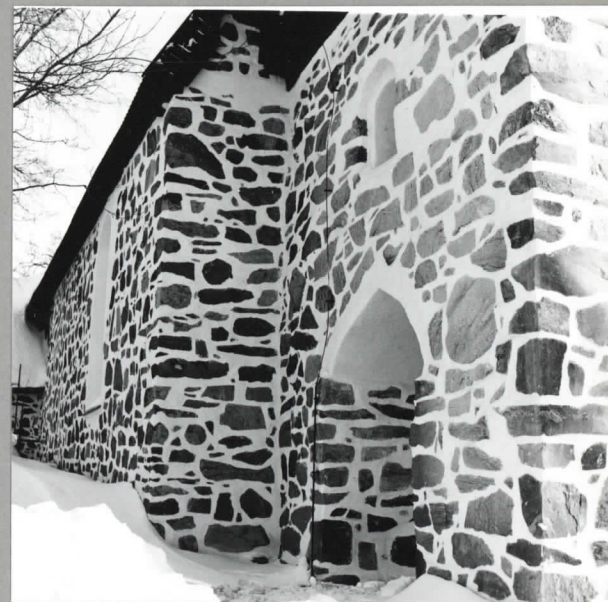
94647:172

94647:173

94647:174

94647:175

94647:176

94647:177

94647:178 Länsitornin länsifasadi ennen korjaustöiden alkua.

94647:178

94647:179 Länsitornin länsiseinän suuri aukko ennen umpeenmuurauksen poistamista.

94647:179

94647:180 Länsitornin länsiseinän suuri aukko osittain avattuna.

94647:181 Länsitornin länsiseinän suuren aukon umpeenmuurauksessa ollut ikkunakomero.

94647:180

94647:182 Länsitornin länsiseinän suuren aukon umpeenmuurauksessa olleen ikkunan yläkaari.

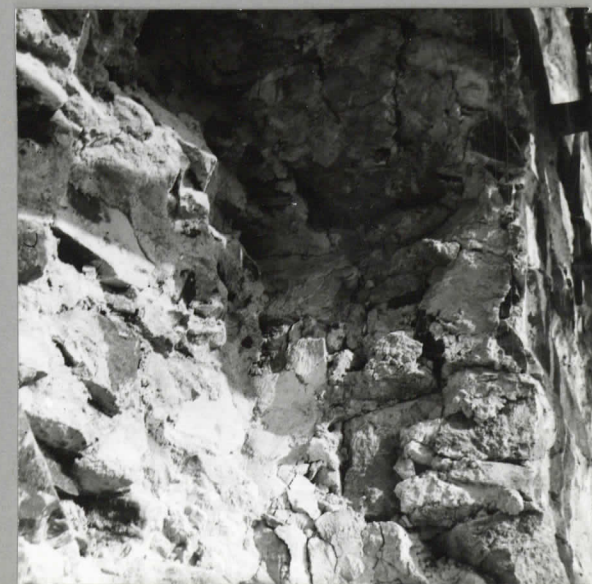

94647:181

94647:183 Lähikuva länsitornin länsiseinän umpeenmuurauksesta.

94647:182

94647:183

94647:184 Länsitornin länsisei-
nän suuren aukon um-
peenmuurauksessa ol-
leen ikkunan alareuna
ulkopuolelta.

94647:184

94647:185 Länsitornin länsisei-
nän suuren aukon um-
peenmuurauksessa ol-
leen ikkunan tiilinen
vesipenkki.

94647:185

94647:186 Länsitornin länsisei-
nän suuren aukon um-
peenmuurauksessa ol-
leen ikkunan etelä-
pieli ulkopuolelta.

94647:186

94647:187 Länsitornin länsisei-
nän suuren aukon um-
peenmuurauksessa ol-
leen ikkunan luukku
ulkopuolelta.

94647:187

94647:188 Länsitornin länsisei-
nän suuren aukon um-
peenmuurauksessa ol-
leen ikkunan luukun
salpalaite.

94647:188

94647:189 Länsitornin länsiseinän suuren aukon umpeenmuuraus osittain avattuna.

94647:190 Lähikuva länsitornin länsiseinän suuren aukon pohjoispuolelta.

94647:191 Länsitornin länsiseinän suuren aukon umpeenmuuraus osittain avattuna.

94647:192 Lähikuva länsitornin länsiseinän suuren aukon yläkaaresta.

94647:193 Lähikuva länsitornin länsiseinän suuren aukon umpeenmuurauksen avaustyöstä.

94647:194 Lähikuva länsitornin länsiseinän suuren aukon umpeenmuurauksen avaustyöstä.

94647:189

94647:190

94647:191

94647:192

94647:193

94647:194

94647:195 Lähikuva länsitornin länsiseinän suuren aukon yläpuolella olevasta umpeenmuuratus- ta aukosta.

94647:195

94647:196 Länsitornin länsiseinän suuren aukon yläpuolella oleva aukko umpeenmuurauksen poistamisen jälkeen.

94647:196

94647:197 Länsitornin länsiseinän suuren aukon yläpuolella oleva umpeenmuurattu aukko sisäpuolelta.

94647:198 Länsitornin länsiseinän suuren aukon yläpuolella olevan aukon umpeenmuurauksesta löytynyt pyöreä reikä sisäpuolelta.

94647:197

94647:199 Länsitornin länsiseinän suuren aukon yläpuolella oleva aukko sisäpuolelta umpeenmuurauksen poistamisen jälkeen.

94647:198

94647:200 Länsitornin länsiseinän suuren aukon yläpuolella olevan aukon eteläpieli sisäpuolelta umpeenmuurauksen poistamisen jälkeen.

94647:199

94647:200

94647:201 Länsitornin pohjois-
nän oviaukon yläpuo-
lella oleva aukko ulko-
puolelta.

94647:201

94647:202 Länsitornin pohjois-
seinän oviaukon ylä-
puolella oleva aukko
sisäpuolelta.

94647:202

94647:203 Länsitornin pohjoissei-
nän oviaukko ulkopuo-
lelta ennen entistä-
mistä.

94647:203

94647:205 Länsitornin pohjois-
seinän oviaukko sisä-
puolelta ennen entis-
tämistä.

94647:204

94647:206 Länsitornin pohjois-
seinän oviaukko sisä-
puolelta ennen entis-
tämistä.

94647:205

94647:206

94647:207 Länsitornin pohjois-
seinän oviaukon itä-
pieli ulkopuolelta.

94647:207

94647:208 Länsitornin pohjois-
seinän oviaukko ulko-
puolelta.

94647:208

94647:209 Länsitornin pohjois-
seinän oviaukon ylä-
kaari.

94647:210 Länsitornin pohjois-
seinän oviaukon ylä-
kaari.

94647:209

94647:211 Länsitornin pohjois-
seinän oviaukko ulko-
puolelta entistettynä.

94647:210

94647:212 Länsitornin pohjois-
seinän oviaukko sisä-
puolelta entistetty-
nä.

94647:211

94647:212

94647:213 Länsitornin pohjois-
seinän alaosa ulko-
saumaustyön päätyttyä.

94647:213

94647:214 Länsitornin pohjois-
ja eteläseinät.

94647:214

94647:215 Länsitornin länsisei-
nän suuren aukon poh-
joispieli.

94647:215

94647:216 Länsitornin länsisei-
nän suuren aukon poh-
joispieli kaakosta
nähtynä.

94647:216

94647:217 Lähikuva länsitornin
länsiseinän suuren
aukon pohjoispuolelta.

94647:217

94647:218 Lähikuva länsitornin
länsiseinän suuren
aukon pohjoispuolelta.

94647:218

94647:219 Lähikuva länsitornin länsiseinän pohjoisosasta.

94647:220 Länsitornin länsiseinän eteläosa.

94647:221 Länsitornin länsiseinän suuren aukon pohjoispieli etelästä nähtynä.

94647:222 Länsitornin länsiseinän suuren aukon eteläpieli pohjoisesta nähtynä.

94647:223 Länsitornin länsiseinän suuren aukon eteläpieli luoteesta nähtynä.

94647:224 Länsitornin länsiseinän länsipää.

94647.219

94647.220

94647:221

94647:222

94647:223

94647:224

94647:225 Länsitornin eteläsei-
nän oviaukko ulkopuo-
lelta.

94647:225

94647:226 Länsitornin eteläsei-
nän oviaukko sisäpuo-
lelta.

94647:226

94647:227 Länsitornin eteläsei-
nän oviaukon yläosa
sisäpuolelta.

94647:227

94647:229 Länsitornin eteläsei-
nän oviaukon yläosa
sisäpuolelta.

94647:228

94647:229

94647:230 Länsitornin eteläseinän oviaukon yläpuolella oleva umpeenmuurattu aukko ulkopuolelta.

94647:231 Lähikuva länsitornin eteläseinän oviaukon yläpuolella olevasta umpeenmuuratusta aukosta.

94647:232 Lähikuva länsitornin eteläseinän oviaukon yläpuolella olevan aukon umpeenmuurauksesta löytyneestä reiästä.

94647:233 Lähikuva länsitornin eteläseinän oviaukon yläpuolella olevan aukon umpeenmuurauksesta löytyneestä reiästä.

94647:234 Länsitornin eteläseinän oviaukon yläpuolella oleva aukko "reiällisenä".

94647:235 Länsitornin eteläseinän oviaukon yläpuolella oleva aukko umpeenmuurauksen poistamisen jälkeen.

94647:230

94647:231

94647:232

94647:233

94647:234

94647:235

94647:236 Tornin itäseinän ylä-
osassa oleva umpeen-
muurattu aukko (pohj.
puoleinen).

94647:237 Tornin itäseinän ylä-
osassa oleva umpeenmuu-
rattu aukko (et. puol.)

94647:238 Tornin itäseinässä
olevia käyttämättömiä
sidekiviä (eteläpuolel-
la)

94647:239 Tornin eteläseinässä
oleva varhaisempaan
puurakenteeseen kuulu-
neen parrun pää.

94647:240 Tornin eteläseinän ovi-
aukon yläpuolella oleva
sisäpuolelta.

94647:241 Tornin eteläseinän ovi-
aukon yläpuolella oleva
aukko sisäpuolelta.

94647:240

94647:241

94647:242 Runkohuoneen itäseinän eteläpään ulkopuolista peruskiveystä.

94647:243 Runkohuoneen itäseinän ulkopuolista peruskiveystä katsottuna etelään.

94647:244 Runkohuoneen koillisnurkan ulkopuolista peruskiveystä.

94647:245 Sakariston koillisnurkan ulkopuolista peruskiveystä.

94647:246 Sakariston luoteisnurkan ulkopuolista peruskiveystä.

94647:242

94647:243

94647:244

94647:245

94647:246

94647:247 Runkohuoneen pohjois-
seinässä sisäpuolella
oleva pystysauma.

94647:248 Runkohuoneen pohjois-
seinässä sisäpuolella
oleva pystysauma.

94647:249 Yleiskuva runkokuonees-
ta länteen lattian be-
tonivalutyön aikana.

94647:250 Yleiskuva runkokuonees-
ta itään lattian beto-
nivalutyön jälkeen.

94647:251 Sakaristoon johtava
oviaukko runkokuoneen
puolelta maalauskoris-
telun entistämistyön
yhteydessä.

94647:252 Detaljikuva kuorin ja
runkokuoneen liittymä-
kohdasta lattian betoni-
nivalutyön yhteydessä.

94647:247

94647:248

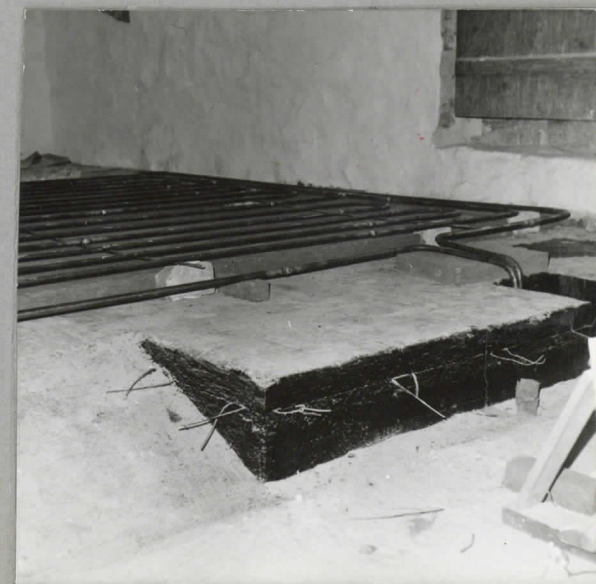
94647:249

94647:250

94647:251

94647:252

Raision kirkon korjaustöiden yhteydessä vuonna 1968 löydettyjä rahoja. Maisteri Tapio on tuonut rahat Kansallismuseon rahakammioon.

SAKSA

1. Otto-Adelheid-pfennig v991-994 tai 952-973 välisenä aikana (Otto I-III). Raision kko S₅. Ks. Salmo, Helmer, SMYA XLVII. AR

RUOTSI

2. 2-puol.hopearaha. Mauno Eerikinpoika. 1319-54. AR Thord. XVIII. Raision kko N₆.
3. 2-puol.hopearaha. Mauno Eerikinpoika. 1319-54. Thord. XVIII. Raision kko S₆.
4. Brakteaattikappale. Mauno Eerikinpoika 1354-63. Thord. XX. Raision kko N₆
5. Brakteaatti. Mauno Eerikinpoika 1354-63. Thord. XX fig. 55. Raision kko N₅
6. Brakteaatti. Mauno Eerikinpoika 1354-63. Thord. XX, 54. Lag. XXIII, Raision kko N₇
7. Brakteaatti. Mauno Eerikinpoika 1354-63. Lag. XXIII Raision kko S₄.
8. 2-puol.hopearaha. Mauno Eerikinpoika 1354-63. Thord. XIX. Raision kko N₆
9. 2-puol.hopearaha. Mauno Eerikinpoika 1354-63. Thord. XIX, Raision kko N₄
10. 2-puol.hopearaha. Mauno Eerikinpoika 1354-63. Thord. XIX, Raision kko S₆
11. 2-puol.raha. Mauno Eerikinpoika 1354-63. Thord. XIX AR, Raision kko N₄

12.2-puol.raha.Mauno Eerikinpoika 1354-63.Thord.XIX

Raision kko S₃. AR

13.2-puol.raha(kappaleita) Magnus Eriksson 1354-63

Thord. XIX.Raision kko S₅ AR

69035 (jatkoa)

14. 2-puol.hopearaha(kappaleita)Mauno Eerikinpoika
1354-63.Thord. XIX.Raision kko N₃

15. Rahakappale.Mauno Eerikinpoika.AR. kko S₅

16. Brakteaattikappaleita.Thord.XX,54,XXI,56
1354-63, Raision kko S₅

17. Brakteaattikappale.Lag XXV 1360-luku.Bruun I,
fig.123 1319-54. Raision kko N₆

18. Brakteaatti 1363-1500-luvun alku.Lag.XXVII
Raision kko N₄

19. Brakteaatti 1363-1500-luvun alku,Lag.XXVIII N₇

20. Brakteaatti 1363-1500-luvun alku,Lag.XXVIII S₄

21. Brakteaatti 1363-1500-luvun alku,Lag.XXVII S₄

22. Brakteaatti 1363-1500-luvun alku,Lag.XXVII S₄

23. " " " N₅

24. " " " N₈

25. " " " S₆

26. " " " S₇

27. " " " S₇

28. " " " S₈

29. " " " sakaristo

30. " " " S₈

31. " (pala) " N₆

32. " (paloja) " S₈

33. " " " S₈

34. " " " N₆

35. " Lag.XXVI_A -tyyppiä muistuttava,
ennen v.1361.Raision kko S₄

36. Brakteaatti Lag.XXVI_A-tyyppiä,ennen 1361,
Ant.I,fig.141,142 Alb. Mecklenburgil. ajalta

Raision kko N₅

37. Brakteaattikappale Lag XXVI ennen 1361 S₆

	38.	Brakteaatti, Lag. XXVI _A -tyyppiä, ennen 1361, S ₈
	39.	" , Lag. XXVI _A -tyyppiä, ennen 1361, hauta 2
	40.	" , Lag. XXVI, n. 1350-89 N ₃
	41.	" , 1350-1520 Lag. XXVI N ₁
	42.	" , 1390-1520 " N ₈
	43.	" , 1390-1520 " N ₅
69035 (jatkoa)	44.	Brakteaatti Lag. XXVI n. 1390-1520 S ₃
	45.	" Lag. XXVI n. 1390-1520 S ₄ -
	46.	" Lag. XXVI n. 1390-1520 <u>sakaristo</u>
	47.	" Lag. XXVI n. 1390-1520 N ₈
	48.	" Lag. XXVI n. 1390-1520 N ₇
	49.	" Lag. XXVI _D -tyyppiä 1500-1520 S ₈
	50.	" Lag. XXVI _D -tyyppiä 1500-1520 S ₈
	51.	" Lag. XXVI _D -tyyppiä 1500-1520 S ₈
	52.	" " " S ₈
	53.	" " " S ₈
	54.	" " " S ₈
	55.	" " " S ₈
	56.	" " " N ₂
	57.	" " " N ₆
	58.	" " " N ₈
	59.	" " " S ₄
	60.	" " " S ₄
	61.	" kulunut S ₃
	62.	Örtug Albert Mecklenburgilainen 1363-1389 S ₅
	63.	1/2 örtug, kulunut. Örtug-periodi 1363-1534 S ₂
	64.	4-penning Eerik Pommerilainen 1396-1439, Thord fig. 67, tyyppi 2, N ₃
	65.	Killinki. Interregnum 1448-1449, Schive: Tab XIII, nro 32, N ₇
	66.	Örtug (Stockholm) Juhana II 1497-1501, Ant. I, fig. 303, 305 nro 525 S ₆
	67.	Fyrk 1522 Kustaa Vaasa 1521-60 Ant. II, fig 3 N ₆
	68.	Fyrk 1531 " Tingström fig 68 N ₅

- 69035 (jatk.)
69. Fyrk (kappale) Kustaa vaasa S₅
70. Fyrapenning 1547 " Ant.II,fig.178,179,
1547,nro 476 N₈
71. Fyrapenning 1560 " Ant.II,fig.178,179
S₇
72. Fyrapenning 1560 " Tingström s.99,123 S₆
73. " " " "
- 74-75 Killinki 1562 Solidus Erik XIV 1560-68, Ant II,
fig.249,251 Raison kko S₈
76. killinki Reval 1562 Erik XIV Ahlsrtröm,s.5,22
Raison kko N₈ AR
77. Fyrk 1588 Juhana III,Ant.III,41fig.,1588 AR
hauta 1
78. Fyrk 1592 Juhana III,Ant.III,fig.41,nro 183 N₆ AR
79. Fyrk 1592 " ,Ant.III,fig.41,nro 183 N₆ AR
80. 2-penning Juhana III,Ant.III,fig.42,nro 184 N₆ AR
81. 1/2 äyriä " 1569 ,Ant.III,fig.38,nro 106 S₈ AR
82. 1/2 " " 1570 ,Tingström,s.115,nro 33,N₂ AR
83. 1/2 " " 1592,Ant.III,fig.39 1592 hauta 1 AR
84. 2 äyriä 1573 Juhana III,Ant.III,tyyppi III,85 N₅ AR
85. 2 " 1573 " ,Ant.III,fig.31,32,nro 85
AR N₆
86. 2 äyriä 1573 " ,Ant,III,fig.31,32(85tai
86) Raison kko N₄ AR
87. 2 äyriä 1573 Juhana III,Ant.III,tyyppi III,85
AR, sakariston itäseinän komeroikkunan pohjalta
sak.puolelta
- 88-89. 2 äyriä 1573 Juhana III,Ant.III,tyyppi III,
85 ja 86, AR N₂
90. 2 äyriä 1573 Juhana III,Ant.III,tyyppi III,85
AR, N₈
91. 2 äyriä 1591 Juhana III,Ant. III,tyyppi V,91,
AR, S₃
92. 2 äyriä 1591 Juhana III,Ant.III,tyyppi V,AR,N₅

93. 2 äyriä 1591 Juhana III, Ant. III, tyyppi V, 91
AR, S₅
94. 2 äyriä 1592 ? Juhana III, Ant. III, tyyppi V, 96
AR, N₃
95. Fyrk 1601 Kaarle IX, Bruun I, fig. 672, AR, S₅
96. 1 äyri 1613 Kustaa II Adolf, Tingström s. 133, 23
AR, sakaristo
97. 1/2 äyriä 1615 Kustaa II Adolf, Ant. III, fig. 196,
nro 571, E₂
98. 1/2 äyriä 1615 Kustaa II Adolf, Ant. III, fig. 196
AR, S₂

Kristina 1632-1654

- 69035(jatk.) 99. 1 äyri 1639 ? Kristina ,Tingström, 21, 22 AR
N₃
100. 1 äyri 1649 Kristina Reval AR S₄
101. 1 äyri 16- " Tingström, fig. 21 AR
N₃
102. 1/4 äyriä 1633 sakaristo
103. 1/4 " 1634 S₈
104. 1/4 " 1634 N₂
105. 1/4 " 1635 N₄
106. 1/4 " 1635 S₆
107. 1/4 " 1635 N₅
108. 1/4 " 1636 N₂
- 109-110. 1/4 " 1636 N₅
- 111-112. 1/4 " 1636 S₄
113. 1/4 " 1637 N₃
114. 1/4 " 1637 N₂
115. 1/4 " 1644 N₄
116. 1/4 " 1644 E/2
117. 1/4 " 1653 S₃
118. 1/4 " 1654 N₃
119. 1/4 " 1654 N₈
120. 1/4 " 16-4 N₃

121.	1/4 "	10-4	N ₄
122.	1/4 "	16-5	P ₁
123.	1/4 "	?	N ₆
124-125.	1/4 "	16-	N ₄
126.	1/4 "	?	S ₅
127.	1/4 "	?	N ₃

Kaarle X 1654-1660

128.	1/4 äyriä	1656	sakaristo
129.	1/4 "	1656	S ₈
130.	1/4 "	1659	N ₅
131.	1/4 "	1666	S ₅

Kaarle XI 1660-1697

132.	5 äyriä	1691	Tingström, s.158, fig.47	AR, N ₅
133.	1 äyri	1665	Tingström, s.159, 58	AR, N ₄
134.	1 äyri	1666	Tingström, s.159, fig.58	AR, N ₄
135.	1 äyri	1667	Tingström, s.159, 58	AR, N ₄
136.	1 äyri	1667	" " "	AR, N ₂
137.	1 äyri	1667	" " "	AR, N ₃
138.	1 äyri	1668	" " "	AR, S ₅
139.	1 äyri (Rundstück)	1669	Reval, Ahlström, s.19, typ 1, AR,	S ₅
140.	2 äyriä	1669	(Rundstück) Reval, Ahlström, s.18, fig.134,	AR, N ₅
141.	1 äyri	1672	Bruun II, fig.1403	S ₅ AR
142.	1 äyri	1672	"	S ₆ AR
143.	1 äyri (Rundstück)	1673	Reval, Ahlström s.19, fig.149,	AR N ₃
144.	1 äyri	1685	Tingström, s.159, 59	AR, S ₄
145.	1 äyri	1685	" "	AR, N ₈
146.	1 äyri	1689	" "	AR, S ₅

147. 1 äyri (kappale) 16-- AR, S₆

Kuparirahoja:

148.	1/4 äyriä	1659	S ₆	→ Kaarle X
149-151.	1/6 äyriä	1666	S ₃	Silyermynt.

69035(jatk.)

152 - 153	"	"	1666	N ₁
154.	"	"	1666	G ₂
155.	"	"	1666	N ₂
156.	"	"	1666	sakaristo
157.	"	"	1666	S ₇
158-161.	"	"	1666	N ₆
162.	"	"	1666	P ₁
163-164.	"	"	1666	S ₈
165-169.	"	"	1666	N ₃
170-172.	"	"	1666	N ₅
173.	"	"	1666	N ₄
174-175.	"	"	1666	N ₄
176.	"	"	1666	S ₆
177.	"	"	1666	S ₅
178-179.	"	"	1666	E/2
180-181.	"	"	1667	S ₃
182.	"	"	1667	S ₄
69035(jatk.)	183-186.	1/6 äyriä	1667	N ₂
	187.	1/6 "	1667	N ₃
	188.	1/6 "	1667	N ₄
	189.	1/6 "	1667	N ₄
	190.	1/6 "	1667	N ₅
	191.	1/6 "	1667	N ₆
	192.	1/6 "	167-	N ₄
	193.	1/6 "	168-	N ₄
	194-195.	1/6 "	16-7	S ₈
	196.	1/6 "	?	sakaristo
	197-200.	1/6 "	?	N ₂
	201.	1/6 "	?	asehuone
	202.	1/6 "	?	G ₂
	203.	1/6 "	?	hauta nro 1
	204.	1/6 "	?	S ₅
	205.	1/6 "	?	S ₃
	206-207.	1/6 "	?	S ₆
	208.	1/6 "	1668	N ₂

209.	1/6	"	1668	N ₅
210.	1/6	"	1668	N ₃
211.	1/6	"	1668	S ₃
212.	1/6	"	1669	S ₃
213.	1/6	"	1669	sakaristo
214.	1/6	"	1670	S ₃
215.	1/6	"	1670	N ₄
216-217.	1/6	"	1670	S ₃
218.	1/6	"	1670	N ₆
219.	1/6	"	1671	S ₅
220.	1/6	"	1671	N ₁
221.	1/6	"	1671	N ₂
222.	1/6	"	1671	N ₃
223-224.	1/6	"	1671	N ₄
225-227.	1/6	"	1671	N ₅
228-230.	1/6	"	1671	N ₆
231.	1/6	"	1671	sakaristo
232-233.	1/6	"	1671	S ₄
234.	1/6	"	1671	S ₈
69035(jatk.)	235.	1/6 äyriä	1673	S ₃
	236-237.	1/6 "	1673	N ₂
	238.	1/6 "	1673	S ₇
	239.	1/6 "	1673	
	240.	1/6 "	1674	N ₅
	241-242.	1/6 "	1674	S ₄
	243.	1/6 "	1674	S ₆
	244-245.	1/6 "	1675	S ₄
	246-247.	1/6 "	1675	S ₅
	248.	1/6 "	1675	N ₃
	249.	1/6 "	1675	N ₅
	250.	1/6 "	1676	N ₄
	251.	1/6 "	1676	N ₄
	252.	1/6 "	1676	N ₅
	253.	1/6 "	1676	N ₇
	254.	1/6 "	1676	N ₇

255-256. 1/6 " 1676 S₄
 257. 1/6 " 1676 S₅
 258. 1/6 " 1677 N₂
 259. 1/6 " 1677 N₅
 260-261. 1/6 äyriä 1677 N₅
 262. 1/6 " 1677 S₃
 263. 1/6 " 1677 S₆
 264. 1/6 " 1680 N₅
 265. 1/6 " 1681 N₂
 266. 1/6 " 1681 S₅
 267. 1/6 " 1681 N₄
 268. 1/6 " 1681 S₄
 269. 1/6 " 1681 N₃
 270. 1/6 " 1682 N₄
 271-272. 1/6 " 1683 N₃
 273. 1/6 " 1683 N₄
 274-276. 1/6 " 1686 S₄
 277. 1/6 " 1686 S₆
 278. 1/6 " 1686 S₈
 279. 1/6 " 1686 S₈
 280. 1/6 " 1686 P₁

69035(jatk.)

281-282. 1/6 äyriä 1686 SM N₂
 283. 1/6 " 1686 SM N₃
 284. 1/6 " 1686 SM N₄
 285. 1/6 " 1686 SM N₅
 286. 1/6 " 1686 SM N₇
 287. 1/6 " 1686 SM N₈
 288. 1/6 " 168- SM N₃

289. 1 äyri AR 1670 S₈

kaarle XII 1697-1718

290. 5 äyriä SM 1699 AR, Tingström s.158,47, S₆

291. 1 äyri 1699 AR, Tingström s.164,22 S₆

292. 1 äyri 1704 AR Tingström s.164,22 S₆

295.	1/6	ayria	SM 1707	S ₅
294.	1/6	"	SM 1707	S ₇
295+296.	1/6	"	SM 1707	S ₈
297.	1/6	"	SM 1707	N ₂
298.	1/6	"	SM 1707	N ₃
299.	1/6	"	SM 1707	N ₄
300.	1/6	"	SM 1707	E/2
301-302.	1/6	"	SM 1708	N ₂
303.	1/6	"	SM 1708	N ₃
304.	1/6	"	SM 1708	N ₄
305-306.	1/6	"	SM 1708	N ₅
307.	1/6	"	SM 1708	N ₆
308.	1/6	"	SM 1708	N ₈
309.	1/6	"	SM 1708	S ₃
310.	1/6	"	SM 1708	E/2
311.	1/6	"	SM 1708	P ₁
312.	1/6	"	SM 1708	G ₂
313.	1/6	"	SM 1715	N ₃
314.	1/6	"	SM 1715	N ₄
315.	1/6	"	SM 1715	N ₇
316.	1/6	"	SM 1716	N ₁
317.	1/6	"	SM 1716	N ₂
318.	1/6	"	SM 1716	N ₄
319.	1/6	äyriä	1716 SM	N ₄
320.	1/6	"	1716 SM	N ₅
321.	1/6	"	1716 SM	S ₃
322.	1/6	"	1716 SM	S ₇
323.	1/6	"	1716 SM	S ₈
324.	1/6	"	1718 SM	N ₁
325+326.	1/6	"	1718 SM	N ₂
327-329.	1/6	"	1718 SM	N ₃
330.	1/6	"	1718 SM	N ₄
331.	1/6	"	1718 SM	N ₄
332.	1/6	"	1718 SM	N ₅
333-334.	1/6	"	1718 SM	N ₆

69035 (jatk.)

	1/6	"	1718 SM	N ₇
336.	1/6	"	1718 SM	hauta 2
337.	1/6	"	1718 SM	hauta 3
338-341.	1/6	"	1718 SM	S ₄
342-343.	1/6	"	? SM	S ₄
344.	1/6	"	? SM	S ₅
345-349.	1/6	"	1718 SM	S ₆
350.	1/6	"	1718 SM	S ₇
351.	1/6	"	1718 SM	alttarin alus
352.	1	taalari(hätäraha)	kronan 1715	S ₈
353.	1	"	" "	P ₁
354.	1	"	" "	N ₄
355.	1	"	" "	S ₇
356.	1	"	" "	N ₆
357.	1	"	" "	E/2
358.	1	"	" "	S ₆
359.	1	"	Wett och Wapen 1717	S ₈
360.	1	"	" 1717	N ₃
361.	1	"	Mercurius 1718	N ₄
362.	1	"	" 1718	N ₆
363.	1	"	Saturnus 1718	N ₇

Ulrika Eleonora 1718-1720

364-365.	1	äyri 1719	sakaristo
366-369.	1	äyri 1719	E/2
370-371.	1	äyri 1719	sakaristo
372-375.	1	äyri 1719	S ₃
376-380.	1	äyri 1719	S ₄
381-384.	1	äyri 1719	S ₅
385-386.	1	äyri 1719	S ₆
387-391.	1	äyri 1719	S ₇
392-393.	1	äyri 1719	S ₈
394.	1	äyri 1719	hauta 2
395-396.	1	äyri 1719	hauta 3
397.	1	äyri 1719	P ₁
398-400.	1	äyri 1719	N ₂

69035(jatk.)

401-407.	1	äyri 1719	N ₃
408-413.	1	äyri 1719	N ₄
414-417.	1	äyri 1719	N ₅
418-421.	1	äyri 1719	N ₅
422-425.	1	äyri 1719	N ₆
426-427.	1	äyri 1719	N ₇
428.	1	äyri 1719	N ₈
429-430.	1	äyri 1720	N ₆
431.	1	äyri 1720	sakaristo
432-433.	1	äyri 1720	N ₃
434-436.	1	äyri 1720	N ₄
437-438.	1	äyri 1720	N ₅
439.	1	äyri 1720	hauta 3
440.	1	äyri 1720	S ₄
441-442.	1	äyri 1720	E/2
443-444.	1	äyri 1720	G ₂
445.	1	äyri 1720	S ₄
446.	1	äyri ?	G ₂
447.	1	äyri ?	E ₁
448.	1	äyri ?	N ₁
449.	1	äyri ?	hauta 1
450-452.	1	äyri ?	S ₅
453-457.	1	äyri ?	N ₄
458.	1	äyri ?	S ₃
459.	1	äyri ?	sakaristo
460-462.	1	äyri vsl.?	N ₂
463-466.	1	äyri ?	N ₆
467.	1	äyri ?	E/2
468-469.	1	äyri ?	N ₃
470.	1	äyri ?	P ₁
471-473.	1	äyri ?	S ₄
474-476.	1	äyri 1720	FREDRIK I 1720-1721 N ₅
477-478.	1	äyri 1720	N ₆
479.	1	äyri 1720	S ₄
480-481.	1	äyri 1720	S ₅

69035 (jatk.)

482-484.	1 äyri	1720	S ₇
485.	1 äyri	1720	E ₁
486.	1 äyri	1721	S ₆
487.	1 äyri	1721	S ₅
488.	1 äyri	1724	hauta 1
489.	1 äyri	1724	sakaristo
490-494.	1 äyri	1724	N ₂
495.	1 äyri	1724	S ₈
496.	1 äyri	1724	S ₇
497-498.	1 äyri	1724	S ₆
499.	1 äyri	1724	S ₅
500-502.	1 äyri	1724	S ₃
503-508.	1 äyri	1724	N ₄
509.	1 äyri	1724	N ₈
510-512.	1 äyri	1724	N ₆
513-517.	1 äyri	1724	N ₅
518-522.	1 äyri	1724	N ₃
523.	1 äyri	1724	N ₁
524.	1 äyri	1724	hauta 3
525.	1 äyri	1725	S ₄
526-527.	1 äyri	1725	S ₆
528.	1 äyri	1725	S ₅
529.	1 äyri	1725	S ₃
530.	1 äyri	1725	E/2
531.	1 äyri	1725	G ₂
532-535.	1 äyri	1725	N ₆
536.	1 äyri	1725	N ₆
537-540.	1 äyri	1725	N ₅
541-544.	1 äyri	1725	N ₄
545.	1 äyri	1725	N ₃
546-549.	1 äyri	1725	N ₂
550-551.	1 äyri	1725	hauta 2
552.	1 äyri	1725	asehuonen
553.	1 äyri	1726	hauta 3
554.	1 äyri	1726	E/2

69035(jatk.)

555-556. 1 äyri 1726 N₃
 557. 1 äyri 1726 N₅
 558. 1 äyri 1726 S₄
 559. 1 äyri 1730 N₄ SM
 560. 1 äyri 1745 N₄ SM
 561. 1 äyri 1747 N₃ SM
 562. 1 äyri 1748 N₆ SM
 563. 1 äyri 1749 N₆ SM
 564. 1 äyri 1749 N₄
 565. 1 äyri 1750 N₆
 566-567. 1 äyri ? E/2
 568-569. 1 äyri ? S₅
 570-572. 1 äyri ? N₅
 573-574. 1 äyri ? E/2
 575-577. 1 äyri ? N₃
 578-579. 1 äyri ? S₇
 580. 1/2 äyriä 1720 P₁ SM
 581. 1/2 " 1720 S₃ SM
 582. 1/2 " 1720 S₄ SM
 583. 1/2 " 1720 S₇ SM
 584. 1/2 " 1720 N₄
 585. 1/2 " 1720 N₅
 586. 1/2 " 1720 N₇
 587. 1/2 " 1721 S₅
 588. 1/2 " 172- hauta 3
 589. 1/2 " vsl? N₅

1 äyri Ulrika Eleonora tai Fredrik I

590. 1 äyri vsl ? S₄
 591. 1 äyri ? S₈
 592. 1 äyri vsl? N₇
 593-595. " ? S₆
 596-598. " ? N₄

ADOLF FREDRIK 1751-1771

599. 1 äyri SM 1758 E/2
 600. 1 äyri SM 1759 N₆

601. 1 äyri SM 1760 N₅
602. 1 äyri KM 1768 S₆

KUSTAA III 1771-1792

603. 1 äyri KM 1772 N₃
604. 1 äyri KM 1772 N₅
605. 1 äyri KM 1772 E₁

KUSTAA IV ADOLF 1792-1809

606. 1/12 killinkia S₅ 1802
607. 1/12 " S₇ 1802
608-609. " " S₆ 1802
610. " " N₄ 1803
611. " " N₅ 1803
612. " " N₆ 1803
613-614. " " N₃ 1805
615. " " N₄ 1805
616-617. " " N₅ 1805
618. " " S₅ 1805
619. " " S₆ 1805
620. " " N₆ 1805
621. " " N₂ 1808
622. " " N₅ 1808
623. 1/4 killinkia, Poletti 1799 S₇
624. 1/4 " " 1799 S₅
625. 1/4 " " 1799 P₁
626. 1/4 " " 1802 N₇
627. 1/4 " " 1802 N₅
628. 1/4 " " 1803 N₅
629. 1/4 " " 1805 N₅
630. 1/4 " " 1806 N₄
631. 1/4 " " 1807 S₇
632. 1/4 " " 1808 S₆
69035(jatk.) 633. 1/4 killinkia 1808 N₄
634. 1/4 " 1799, poletti S₆
635. 1/4 " 1799, " N₆
636. 1/2 " 1799, " N₅

637.	1/2	"	1799,poletti	S ₆
638.	1/2	"	1800, "	N ₆
639.	1/2	"	1800, "	N ₇
640.	1/2	"	1803,	S ₅

KAARLE XIII 1809-1818

641.	1/12	killinkiä	1812	N ₅
642.	"	"	1819	N ₄

KAARLE XIV 1818-1844

643.	1/6	killinkiä, banco	1840	S ₇
644.	1/4	"	1820	N ₄
645.	1/4	"	1820	N ₃
646.	1/4	"	1825	N ₇
647.	1/4	"	1827	S ₆
648.	1/4	"	1829	N ₄
649.	1/2	"	1825	E/2
650.	1/2	"	1819	S ₆
651.	1/2	"	1822	N ₄

TANSKA

X 652. Hvid Johannes (Hans) 1481-1512 Schive, tab.XV
nro 2 (etusivu) S₄

SUOMI

653	1	penni	1866	E/2
654.	"	"	1866	N ₁
655.	"	"	1866	N ₃
656.	"	"	1869	S ₄
657.	"	"	1871	E/2
658.	"	"	1872	sakaristo
659.	"	"	1874	"
660.	"	"	1874	S ₄

69035(jatk.)

661-662 penni 1875 sakaristo
 663. 1 penni 1883 S₄
 664. 1 penni 1892 E/2
 665. 1 penni 1900 E₁
 666. 5 penniä 1866 sakaristo
 667. 10 penniä 1928 sakaristo
 668. 50 penniä 1940 S₆
 669. 50 " sakaristo

VENÄJÄ

670. 1/2 kopeekkaa 1840 S₈
 671. 1 kopeekka 1709 S₄
 672. 1 " 1710 E/2
 673. 1 kopeekka 1711 N₇
 674. 1 kopeekka 1712 S₃
 675. 1 kopeekka 1713 N₄
 676. 1 kopeekka 1800 N₅
 677. 2 kopeekkaa 1856 P₁
 678. 1 poluska 1704 ? N₇
 679. 1 poluska 1707 S₄
 680. 1 poluska 1709 S₃
 681-682. djenga 1707 N₂

RANSKA

683. Peliraha Ludvig XV N₃
 684. " Ludvig XVI N₃

Reh. west. t. to

LÖYTÖLUETTELO RAISION KIRKON KAIVAUKSISTA 18.6. - 26.9. 1968
68051:1-653

Luettelossa käytetyt lyhenteet:

LP = löytöpaikka

RL = reunan leveys

SISÄLLYSLUETTELO:

68051:1-21	soljet
:22-35	sormukset
:36-37	sormustimet
:38-106	napit
:107-200	metallitaokset
:201-202	lyijyn kappaleet
:203-206	liitupiipun fragmentit
:207-212	helmet
:213-220	posliinin- ja ruukun kappaleet
:221-341	lasinpalat (kts. 68051:468-624, :646-649)
:342-346	lasiesineet
:347-353	arkun kantohelat
:354-347	rautaesineet X
:375-420	kuonaa
:421-434	muut metalliesineet
:435-467	sekalaista
:468-624	lasimaalauksen fragmentit / lasinpalat
:625-653	syyskuussa 1968 löydetyt esineet (Liite A)
	liitteet 1-6
	sisällysluettelo

HELSINGISSÄ 1. 10. 1968

Leena Heikkilä

LÖYTÖLUETTELO RAISION KIRKON KAIVAUKSISTA 18.6. - 26.9.1968

- 68051:1 Pyöreä metallisolki. Neula taivutettu kehään tehdyn kapeamman kohdan ympärille. ϕ 23 mm. RL: 4,5 mm.
LP: N/7 (vrt. liite n:o 1)
- :2 Pyöreä metallisolki. Neula taivutettu kehään tehdyn kapemman kohdan ympärille. ϕ 19 mm. RL: 3 mm.
LP: N/7
- :3 Pyöreä metallisolki. Neula taivutettu kehään tehdyn kapeamman kohdan ympärille. ϕ 22 mm. RL: 3,5 mm.
LP: N/7 (vrt. liite n:o 1)
- :3 a-c
Pyöreän metallisoljen fragmentteja. Neula on ollut taivutettuna kehään tehdyn kapeamman kohdan ympärille.
 ϕ 20 mm. RL:3,5 mm. LP: N/6
- : 4 Pyöreä koristeltu metallisolki. ϕ 21-23 mm. RL: 3-4,5mm.
LP: N/6 (vrt. liite n:o 1)
- :5 Pyöreä metallisolki. Neula taivutettu kehään tehdyn kapeamman kohdan ympärille. ϕ 20 mm. RL: 3 mm.
LP: N/5
- :6 Pyöreä metallisolki. (Neula puuttuu). ϕ 23 mm. RL: 4 mm.
LP: N/5
- :7 Pyöreä metallisolki. Neula taivutettu kehään tehdyn kapeamman kohdan ympärille. ϕ 17 mm. RL: 3 mm.
LP: N/4
- :8 Soikea, koristeltu, alaspäin suippeneva metallisolki.
Leveys: 16 mm. Korkeus: 25 mm. RL: 2,5 mm.
LP: N/4 (vrt. liite n:o 1)
- :9 Pyöreä, vaatimattomasti koristeltu metallisolki.
Neula taivutettu kehään tehdyn kapeamman kohdan ympärille.
 ϕ 17 mm. RL: 2,5 mm.
LP: N/3 (vrt. liite n:o 1)

- 68051:10 Pyöreä metallisolki. Neula taivutettu kehään tehdyn kapeamman kohdan ympärille. ϕ 20 mm. RL: 4 mm.
LP: N/3
- :11 Pyöreä metallisolki. Neula on ollut taivutettuna kehään tehdyn kapeamman kohdan ympärille. (Neula puuttuu).
 ϕ 19 mm. RL: 4 mm.
LP: N/3
- :12 Pyöreä metallisolki. Neula taivutettu kehään tehdyn kapeamman kohdan ympärille. ϕ 22 mm. RL: 5 mm.
LP: N/2
- :13-
- 13A Pyöreän metallisoljen fragmentteja. ϕ 20 mm. RL: 3,5 mm.
LP: n/2
- :14 Pyöreä metallisolki. Neula taivutettu kehään tehdyn kapeamman kohdan ympärille. ϕ 20 mm. RL: 3,5 mm.
LP: N/1
- :15 Metallisolki. Neula taivutettu soljen kantaan upotetun metallinaulan ympärille. Suurin leveys: 28 mm, suurin korkeus: 36 mm.
LP: S/5 (vrt. liite n:o 1)
- :16 Pyöreäkulmainen, suorakaiteen muotoinen metallisolki. Neula taivutettu soljen keskelle upotetun metallinaulan ympärille. Leveys: 30 mm. Korkeus: 26 mm. RL: 4-5 mm.
LP: S/4
- :17 Pyöreä metallisolki. Neula taivutettu kehään tehdyn kapeamman kohdan ympärille. (Neulan kanta jäljellä).
 ϕ 20 mm. RL: 4 mm.
LP: S/4
- :18 Pyöreä metallisolki. Neula taivutettu kehään tehdyn kapeamman kohdan ympärille. ϕ 23 mm. RL: 4 mm.
LP: S/4
- :19 Pyöreä metallisolki. Neula taivutettu kehään tehdyn kapeamman kohdan ympärille, ϕ 21 mm. RL: 3,5 mm.
LP: S/4
- :20 Pyöreä metallisolki. Neula taivutettu kehään tehdyn kapeamman kohdan ympärille. ϕ 23 mm. RL: 3,5 mm. LP: S/2

68051:21 Epäsäännöllisen suorakulmion muotoinen metallisolki.
Neula taivutettu soljen keskellä olevan 'naulan'
ympäri. Leveys keskim. 32 mm, korkeus keskim. 25 mm.
LP: hauta n:o 1 (vrt. liite n:o 1)

:22 Katkennut metallisormus. ϕ n. 17 mm. RL: 2,5 mm.
LP: N/6

:23 Sileä kultasormus. ϕ 19 mm. RL: 3 mm.
LP: N/5

:24 Katkennut koristeltu metallisormus. RL: 4 mm.
LP: N/5 (vrt. liite n:o 2)

:25 Sileä metallisormus. ϕ 20 mm. RL: 4,5 mm.
LP: N/5

:26-

28 Kolme metallisormusta.
 ϕ 17 mm. RL: 2,5 mm.
 ϕ 19 mm. RL: 4 mm.
 ϕ 21 mm. RL: 2,5 mm.
LP: N/4

:29 Sileä, katkennut metallisormus. ϕ n. 20 mm. RL: 8 mm.
LP: N/3

:30 Sileä hopeasormus. ϕ 20 mm. RL: 2,5 mm.
LP: N/2

:31 Metallisormus. ϕ 18 mm. RL: 4,5 mm.
LP: S/3

:32 Metallisormus. ϕ 16 mm. RL: 2,5 mm.
LP: S/2

:33 Katkennut metallisormus. ϕ n. 16 mm. RL: 2,5 mm.
LP: hauta n:o 2

:34 Koristeltu kullattu sormus. ϕ 19 mm. RL: 4,5 mm.
LP: hauta n:o 2

68051:35 Sileä kultasormus. ϕ 19 mm. RL: 2 mm.

LP: hauta n:o 2

:36 Metallisormustin.

LP: N/3

:37 Metallisormustin.

LP: S/6

:38 Metallinen napinkuori. ϕ 21 mm.

LP: N/7

:39-41

Kolme metallinappia.

Kupera, rikkonainen, metallinen kantanappi ϕ 15 mm

Metallinen kantanappi. ϕ 14 mm. (Kanta puuttuu).

Kupera metallinapin kuori. ϕ n. 11 mm.

LP: N/6

:42-44

Kolme metallista kantanappia.

ϕ 20 mm.

ϕ 20 mm. (Kanta katkennut).

ϕ 13 mm. (Kanta katkennut).

LP:N/5

:45-52

Kahdeksan nappia.

Metallinapin kuori. ϕ 26 mm.

Kupera metallinapin kuori. ϕ 26 mm.

Metallisen koristenapin kuori. ϕ 10 mm.

Puinen kantanappi. ϕ 11 mm. (Kanta katkennut).

Metallinen kantanappi. ϕ 11 mm. (Kanta katkennut).

Kupera, metallinen kantanappi. ϕ 17 mm.

Metallinen kantanappi. ϕ 22 mm.

Kupera, koristeltu, metallinen kantanappi. ϕ 18 mm.

LP:N/4

:53-54

Kaksi metallista kantanappia.

ϕ 13 mm. (Kanta puuttuu).

ϕ 13 mm.

LP: N/3

Viisi nappia.

- Metallinen kantanappi. ϕ 16 mm.
- Koristeltu metallinen kantanappi. ϕ 21 mm.
- Koristeltu metallinen kantanappi. ϕ 22,5 mm.
- Fasetoitu nelireikäinen puunappi ϕ 24 mm.
- Puinen napin sisus. ϕ 20 mm.

LP: N/2

:60-65

Kuusi nappia.

- Koristeltu lasinen kantanappi. ϕ 8 mm.
- Koristeltu lasinen kantanappi. ϕ 12 mm.
- Puinen napin sisus. ϕ n. 17 mm.
- Metallinen kantanappi. ϕ 18 mm.
- Metallinen kantanappi. ϕ 30 mm.
- Metallinen merimiesnappi. ϕ 12 mm.

LP: N/1

:66 Kupera metallinen kantanappi. ϕ 15 mm.

LP: S/8

:67-69

Kolme metallinappia.

- Kupera metallinen kantanappi. ϕ 15 mm. (Kanta puuttuu).
- Metallinapin kupera kansi. ϕ 15 mm.
- Metallinappi. ϕ 15,5 mm.

LP: S/7

:70-72

Kolme nappia.

- Metallinen kantanappi. ϕ 12,5 mm.
- Metallinen kantanappi. ϕ n.21 mm.
- Puinen napinsisus. ϕ n.20 mm.

LP: S/6

:73-78

Kuusi nappia.

- Metallinapin kuori. ϕ 20 mm.
- Metallinapin kuori. ϕ 20 mm.
- Koristeltu, metallinen kantanappi. ϕ n.16 mm.
- Koristeltu, metallinen kantanappi. ϕ 23 mm.
- Metallinen kantanappi. ϕ 15 mm.
- Puinen napinsisus. ϕ n. 14,5 mm.

LP: S/5

Kolmetoista nappia.

- Koristeltu, metallinen kantanappi ϕ 21 mm. (kupera)
 Koristeltu, metallinen kantanappi ϕ 21 mm. "
 Koristeltu, metallinen kantanappi ϕ 21 mm. "
 Koristeltu, metallinen kantanappi ϕ 17 mm. "
 Koristeltu, metallinen kantanappi ϕ 17 mm. "
 Koristellun, metallisen kantanapin kuori ϕ 21 mm.
 Metallinen kantanappi ϕ 16 mm.
 Metallinen kantanappi ϕ 16,5 mm.
 Metallinen kantanappi ϕ 17 mm.
 Metallinen kantanappi ϕ 20 mm.
 Metallinen kantanappi ϕ 18 mm. (Kanta puuttuu).
 Metallinapin kuori ϕ 13-14 mm.
 Metallinapin kuori ϕ 20 mm.
 Koristeltu, lasinen kantanappi ϕ 21 mm.

LP: S/4

:93-99

Seitsemän metallinappia.

- Koristeltu, kupera kantanappi ϕ 17 mm.
 Koristeltu, kupera kantanappi ϕ 17 mm.
 Koristeltu, kupera kantanappi ϕ 21 mm.
 Kupera kantanappi ϕ 20 mm.
 Kupera kantanappi ϕ 17 mm. (Kanta puuttuu).
 Kantanappi ϕ 14 mm. (Kanta puuttuu)
 Kupera napin kuori ϕ 20 mm.

LP: S/3

:100-101

Kaksi kuperaa metallinapin kuorta.

- ϕ n. 13 mm.
 ϕ 21 mm.

LP: S/2

:102 Metallinapin kuori. ϕ 20 mm. (Toisella puolella kuusi
 LP: sakaristo nyppylää).

:103-104

- Ohut metallinen (?) kohokuvioitu napin kuori ϕ 27 mm.
Luinen napinsisus. ϕ 26 mm.

LP: hauta n:o 2

- 68051:105-106 Metallinapin kuori ϕ 19 mm.
Metallinen kalvosinnappi (?) ϕ n. 18 mm.
LP: hauta n:o 3
- :107 Metallihela
LP: N/7 (vrt. liite n:o 2)
- :108-109 Kaksi virsikirjan 'suljinhelaa'.
LP: N/6
- :110 Virsikirjan kulmahela. (Vaativattomasti koristeltu).
LP: N/5
- :111-112 Kaksi virsikirjan 'suljinhelaa'.
LP: N/5
- :113-117 Viisi virsikirjan 'suljinhelaa'.
LP: N/4
- :118-119 Kaksi virsikirjan 'suljinhelaa'.
LP: N/3
- :120 Metallihela. (Vrt. 68051:107, liite n:o 2)
LP: N/2
- :121-124 Neljä virsikirjan 'suljinhelaa'.
LP: N/2
- :125-128 Neljä virsikirjan suljinhelaa.
LP: N/1
- :129 Virsikirjan 'suljinhela'.
LP: S/8
- :130 Virsikirjan kulmahela.
LP: S/7
- :131-133 Kolme virsikirjan 'suljinhelaa'.
LP: S/7
- :134 Metallihela. (vrt. 68051:107, liite n:o 2)
LP: S/6

- 68051:135 Virsikirjan kulmahela.
LP: S/6
- :136-142 Seitsemän virsikirjan 'suljinhelaa'.
LP: S/6
- :143 Virsikirjan kulmahela.
LP: S/5
- :144-148 Viisi virsikirjan 'suljinhelaa'.
LP: S/5
- :149-160 Kaksitoista virsikirjan suljinhelaa.
LP: S/4
- :161-162 Kaksi virsikirjan 'suljinhelaa'.
LP: S/3
- :163 Virsikirjan kulmahela.
LP: S/2
- :164 Metallisoljen (?) osa.
LP: hauta n:o 1 (vrt. liite n:o 2)
- :165 Virsikirjan kulmahela.
LP: hauta n:o 2 (vrt. liite n:o 2)
- :166-167 Kaksi virsikirjan 'suljinhelaa'.
LP: hauta n:o 2
- :168 Metallirengas. ϕ 35 mm.
LP: N/8
- :169 Metallirengas. ϕ 16,5 mm.
LP: N/6
- :170-171 Kaksi hakasta.
LP: N/6
- :172-173 Kaksi hakasta.
LP: N/4

- 68051:174 Metallilangasta kierretty rengas. ϕ 15 mm.
LP: N/4
- :175 Metallilangasta kierretty 'vieterikoriste'.
LP: N/3
- :176-177 Kaksi metallilangan pätkää. ϕ 1 mm.
LP: N/3
- :178 Hakanen.
LP: N/2
- :179 Metallirengas. ϕ 14,5 mm. RL: 2 mm.
LP: N/2
- :180 Metallilangasta kierretyn 'vieterikoristeen' kappale.
LP: N/1
- :181-182 Kaksi ohutta metallilangan pätkää. ϕ 0,5 mm.
LP: S/7
- :183 Nupipäinen neula. Pituus: 35 mm. ϕ 0,8 mm.
LP: S/7
- :184 Metallilangasta kierretty pääkoriste.
Langan ϕ 1 mm. Koristeeseen solmittu ruskean silkki-
nauhan pätkä.
LP: S/6
- :185 Nupipäinen metallineula. Pituus: 35 mm. ϕ 1,3 mm.
LP: S/5
- :186 Ohuesta metallilangasta kierrettyjä vieterin pätkiä.
 ϕ 2 mm.
LP: S/5
- :187 Spiraalikierteisen metallikoristeen (?) fragmentti.
 ϕ 10 mm.
LP: S/5
- :188 Metallirengas. ϕ 11 mm. RL: 3 mm.
LP: S/4

68051:189-190 Ohuesta metallilangasta kierretyn hiuskoristeen fragmentti. (2)

LP: S/5 (vrt. liite n:o 2)

:190a Metallirengas. ϕ 13,5 mm. RL:1,5 mm.

LP: S/3

:191 Ohuesta metallilangasta kierretty 'vieterikoriste'.

Pituus n.70 mm, ϕ 12-13 mm.

LP: S/3

:192 Ohuesta metallilangasta kierretyn hiuskoristeen (?)

fragmentti. (vrt. liite n:o 2, 68051:189)

LP: S/3

:193 Hiuskoristeen (?) fragmentti. (vrt. liite n:o 2, :189)

LP: S/3

:194 Ohuesta metallilangasta kierretty 'koristevieteri'.

Pituus n.40 mm, ϕ 1,5 mm.

LP: S/3

:195 Ohuesta metallilangasta kierretyn hiuskoristeen (?)

fragmentti. (vrt. liite n:o 2, 68051:189)

LP: S/3

:196 Metallirengas. ϕ 18 mm. RL: 2 mm.

LP: S/2

:197 Harmaalla värillä maalattu messinkinuppi.

Korkeus kantaan: 14 mm. Nupin pään halkaisija: 15 mm.

LP: sakaristo

:198 s.o. pakotettu Kohokuvioitu (prässämällä) metallinen kynttilänjalka.

Varren korkeus:65 mm, ϕ 28 mm. Kuvioidun reunan ϕ 115 mm,

RL: 40 mm.

LP: hauta n:o 1

:199 Keltaisenharmaalla maalattu metallinen virsinumero. ('5')

LP: hauta n:o 2 (vrt. liite n:o 2)

68051:200

Metallinen vaakuna-aiheinen, arkkuun kiinnitettävä
'nimilappu'. Uurtamalla koriteltu. Keskellä vaakuna,
jossa kaksi käsivartta ristikkäin. Ympärillä kiemura-
koristelua. Ylhäällä ja alhaalla tekstiä.
(vrt. liite n:o 2)
LP: hauta n:o

:201-202 Kaksi ikkunan lyijypuitteen fragmenttia.
L P: S/5

:203 Liitupiipun varren fragmentti.
Pituus:45 mm, ϕ 7 mm.
LP: N/2

:204-205 Kaksi liitupiipun varren fragmenttia. Ilmeisesti samasta
piipun varresta. Pituudet:71mm ja 95 mm.
LP:S/8

:206 Liitupiipun pesä.
LP: S/2

:207 Pyöreä puuhelmi. ϕ 8mm.
LP: N/6

:208 Pyöreä lasihelmi. ϕ 9 mm.
LP: N/3

:209-212 Neljä helmeä.
Kaksi kulmikasta lasihelmeä. ϕ 9 mm, ϕ 10 mm.
Pyöreä lasihelmi. ϕ 9 mm.
Helmen kappale. ϕ 8 mm.
LP: N/1

:213 Vihreä lasitettu posliinin kappale.
LP: S/4

:214 Sinisellä kuvioitu posliinin kappale.
LP: S/3

- 68051:215 Kappale saviesineen reunasta.
LP: S/4
- :216 Saviastian korvan fragmentti.
LP:N/3
- :216a Kuvioitu saviastian kappale.
LP: N/3 (vrt. liite n:o 3)
- :217 'Uurtamalla' koristellun 'kivifatin' fragmentti.
LP: N/7
- :218 Särkynyt (allekirjoittaneen liimaama) saviastia.
Kaksikorvainen sinertävänharmaa astia on koristeltu sinisin kuvioin. Ruukusta puuttuu joitain paloja.
LP: Itäpäädyn ulkopuoli
- :219-220 Kaksi valkoista posliinin kappaletta.
LP: Itäpäädyn ulkopuoli
- :221-222 Lasinpaloja.
LP: N/8
- :223 Pullon kappale.
LP: N/6
- :224-228 Lasinpaloja.
LP: N/6
- :229-233 Lasinpaloja.
LP: N/5
- :234 Pullon kappale. Paksuus 9 mm.
LP: N/4
- :235-243 Lasinpaloja.
LP: N/4
- :244-249 Lasinpaloja.
LP: N/3
- :250 Pullon kappale. Paksuus keskim. 8 mm.
LP: N/2

68051:251-259 Lasinpaloja.

LP: N/2

:260- Silmälasin kappale. (LINSSEI)

LP: N/2

:261-262 Lasinpaloja.

LP: N/1

:263 Silmälasin kappale. (LINSSEI)

LP: S/8

:264 Pullon kappale. Paksuus 5 mm.

LP: S/8

:265-274 Lasinpaloja.

LP: S/8

:275-283 Lasinpaloja.

LP: S/7

:284 Lasikoristeen (?) fragmentti. (Laatu sama kuin esineessä
n:o 68051:346. Vrt liite n:o 3).

LP: S/7

:285 Silmälasin kappale. (LINSSEI)

LP: S/6

:286 Pullon kappale. Paksuus 1,5 mm.

LP: S/6

:287-296 Lasinpaloja.

LP: S/6

:297-309 Lasinpaloja.

LP: S/5

:310 Pullon kappale. Paksuus 5 - 8 mm.

LP: S/5

:311-314 Lasinpaloja.

LP: S/5

68051:315-324 Lasinpaloja.

LP: S/4

:325-332 Lasinpaloja.

LP: S/3

:333 Lasinpala.

LP: S/2

:334-337 Pullon kappaleita. Paksuus keskim. 3 mm.

LP: alttarin alus

:338-339 Lasinpaloja.

LP: hauta n:o 1

:340-341 Lasinpaloja.

LP: hauta n:o 2

:342 Peilin kappale.

LP: N/5

:343 Lasinen napin sisus.

LP: N/4

:344 Kristallihelmen fragmentti. (Kristallikruunusta?)

LP: N/1

:345 Prisman fragmentti.

LP: S/8 (vrt. liite n:o 3)

:346 Koriste-esineen fragmentti (?)

LP: S/2 (vrt. n:o 68051:284)

68051:347

Arkun kantohela.

LP: S/7

:348-349 Arkun kantoheloja.

LP: S/7

:350-351 Arkun kantoheloja.

LP: S/6

352-353 Arkun kantoheloja.

LP: hauta n:o 1

:354 Arkun kantohela.

LP: hauta n:o 1

:354a rosainen rautalevyn kappale. (Saranasta?)

Pituus n. 85 mm, leveys 2-3 mm.

LP: N/5

:355 Haka. Pituus 93 mm.

LP: N/4

:356 Soikea rengas. Pituus 45 mm, korkeus 18 mm. RL: keskim.5mm.

LP: N/3 (vrt. liite n:o 4)

:357 Hokkinaula. RL: keskim. 8 mm.

LP: N/3

:358 Koristesaranan oveen kiinnitettävä osa (?)

Pituus n. 155 mm.

LP: N/2 (vrt. liite n:o 4)

:359 Saranan (?) fragmentti. Pituus 50 mm.

LP: N/2

:360 Leveä rengas. RL: 15-20 mm, korkeus: 10 mm.

∅ 55 mm - 58 mm - 60 mm.

LP: N/2

361 Painonasta (?) / Naulan leveä kanta (?)

Kannan ∅ 15 mm.

LP: N/1

68051:362

Saranan oveen kiinnitettävä osa.

'Kantaosan' pituus 90 mm, leveys 60-65 mm.

LP: S/8 (vrt. liite n:o 4)

:363

Saksien fragmentti. Pituus n. 100 mm.

LP: S/7

:364

Saranan (?) fragmentti. Pituus n. 60 mm, leveys keski. 35 mm

LP: S/7

:365

Rautataoksen kappale.

LP: S/7 (vrt. liite n:o 4)

:366

Rautarenkaan fragmentti. RL: 4 mm.

LP: S/6

:367

Kierretty rautalangan kappale. ϕ 1,5 mm.

LP: S/6

:368

Levyn kappale. Paksuus: 2,5 mm.

LP: S/5

:369

Levyäinen rautakoristeen fragmentti. Päässä kaksi nyppylää. Leveys: 17 mm.

LP: S/4 (vrt. liite n:o 4)

:370

Arkun jalka? / Vetonuppi ?

LP: S/4

:371

^{a/}Saranan (?) fragmentti. Pituus: 85-90 mm, leveys: keskim. 28 mm.

LP: S/4

:372

Kiinnityskoukku. Pituus: n. 120 mm.

LP: S/4

:373

Arkun (?) koristehelan fragmentti.

LP: Altтарin alus (vrt. liite n:o 4)

:374

Metallilevystä kierretty kynttilänjalka (?).

Pituus: 64 mm. ϕ 15 ja 20 mm.

LP: hauta n:o 2

68051:375

Kuonaa.

LP: N/7

:376-377 Kuonaa.

LP: N/5

:378-380 Kuonaa.

LP: N/4

:381-384 Kuonaa.

LP: N/2

:385-390 Kuonaa.

LP: N/3

:391- 393Kuonaa.

LP: N/1

:394-398 Kuonaa.

LP: S/8

:399 Kuonaa.

LP: S/7

:400 Kuonaa.

LP: S/6

:401-408 Kuonaa.

LP: S/5

:409-414 Kuonaa.

L P:S/4

:415-420 Kuonaa.

:421 Epämääräinen metallilevyn kappale.

LP: N/7 (vrt. liite n:o 5)

:422 Metalli'nauhan' kappale. Leveys: 7 mm, pituus: 14 mm.

LP: N/6

:423 Pyöreä (arkkuun/seinään ?) kiinnitettävä
metalliesineen kappale.

LP: S/7 (vrt. liite n:o 5)

:424 Epämääräinen metallimöykky.

LP: S/6

:425 Epämääräinen metallimöykky.

LP: S/5

- 68051:426 Epämääräinen metallimöykky.
LP: S/4
- :427 Kuparilangan pätkä. $\varnothing$ 1,5 mm.
LP: S/3
- :428 Messinki koristeen (?) kappale.
LP: S/3
- :429 Epämääräinen metallimöykky.
LP: S/3
- :430 Arkkuun kiinnitettävän peltikoristeen fragmentti.
Mustat koristekuviot.
LP: hauta n:o 1 (vrt. liite n:o 5)
- :431 Peltikoristeen fragmentti. 'painamalla' koristeltu.
LP: hauta n:o 1
- :432 Arkkuun kiinnitettävän peltikoristeen fragmentti.
Mustat koristekuviot.
LP: hauta n:o 2 (vrt. liite n:o 5)
- :433 Arkkuun kiinnitettävä peltikoriste.
Korkeus: keskim. 265 mm, leveys: keskim. 220 mm.
LP: N/4 (vrt. liite n:o 5)
- :434 Peltinen kynttilänjalka. (kuppiosa lytyssä jalkaosan päällä)
LP: asehuoneen ullakko (vrt. liite n:o 5)
- :435 Epämääräinen (osittain ontto) möykky.
LP: N/6
- :436 Laastin kappale.
LP: N/6
- :437 Hopeavärillä peitetty liuske kivimäinen kappale.
LP: N/6
- :438 Valettu metallimöykky.
LP: N/6

68051:439

Nahan kappale.

LP: N/6 (vrt. liite n:o 6)

:440

Hopeavärillä peitetty liuske kivimäinen levyn kappale.

LP: N/2

441

Ohuesta langasta solmitun koristenauhan kappale.

LP: N/2 (vrt. liite n:o 6)

:442-443 kaksi ruskeaa poltettua savimöykkyä.

LP: N/1

:444

Ohut kivi(?)levyn kappale.

LP: S/8

:445

Langasta punotun koristenauhan kappale.

Toiselle puolen kiinnitetty neulalla kapea kullanruskea silkkinauha.

LP: S/8 (vrt. liite n:o 6)

:446

Ruukkia (?)

LP: S/7

:447

Vaalea kivettynyt (kivi?) sileäpintainen möykky,
josta irtoaa liitumaista jauhoa.

LP: S/6

:448

Ruskea poltettu savimöykky.

LP: S/6

:449-450 kaksi hopeavärillä peitettyä liuske kivimäistä
levyn kappaletta.

LP: S/6

:451-452

Kaksi kullanruskeaa silkkinauhan pätkeä.

Leveys: 18 mm.

LP: S/6

:453-455

Pikimöykkyjä.

LP: S/4

:456

Ruskea kangasnauha. Leveys: keskim. 8 mm.

LP: S/4

68051:457 Epämääräinen 'viherhomehtunut' möykky.

LP: S/4

:458 Valettu möykky.

LP: S/3

:459 Vihreän langasta punotun verkkokankaan kappale.

LP: S/3

:460 Punakeltaisen nauhan pätkä. Leveys: keskim. 19 mm.

LP: S/3

:461 Kullanvärisestä ohuesta langasta solmittu koristenauha.

LP: S/3

(fragm.)

:462 Nahkanauhämöykky.

LP: S/2

:463 Ruskea nauhan/kankaan kappale.

LP: S/2

:464 Kultavärillä maalattu profiloitu listan pätkä. Puuta.

Pituus: 37 mm, leveys 19 mm.

LP: S/ 2 (~~vrt. liite n:o 6~~)

:465 Pyöreä liuskekivi. ϕ 45 mm. Paksuus n. 3mm.

LP: Itäpäädyn ulkopuoli

:466 Kappale kalkkikivisen kastemaljan reunasta.

LP: S/7

467 Puinen attribuutti. (Oikean käden sormet ja valtaomena)

LP: asehuonenn ullakko

:468-624

Lasinpaloja.

Lasimaalauksen paloja.

LIITE A:

syyskuussa 1968 löydetyt esineet

68051:625 Sileä metallisormus. ϕ 21 mm. RL:2 mm.
LP: E/1

:626-627 Kaksi sileää sormusta.
 ϕ n.19 mm. RL: 5-8 mm.
 ϕ 22 mm. RL: 8 mm.
LP: E/2

:628 Sileä metallisormus. ϕ 19 mm. RL: 2,5 mm.
LP: Asehuone

:629-630 Kaksi metallista kantanappia.
 ϕ 19 mm.
 ϕ 20 mm.
LP: E/1

:631-633 Kolme koristeltua, kuperaa metallista kantanappia.
 ϕ 18 mm.
 ϕ 22 mm.
 ϕ 20 mm.
LP: E/2

:634 VR:n kupera metallinen kantanappi. ϕ 15,5 mm.
LP: E/2

:635 Puolipallon muotoinen, metallisen kantanapin alaosa.
 ϕ keskim. 13 mm.
LP: E/2

:636 metallinapin kuori. ϕ 27 mm.
LP: E/2

:637 Metallinen kantanappi. ϕ 15 mm.
LP: E/2

:638 Metallinen kantanappi. (Kanta puuttuu) ϕ 20 mm.
LP: E/2

:639 Fasetoitu kaksireikäinen 'palttoon' nappi. ϕ 30 mm.
LP: E/2

68051:640

Virsikirjan 'suljinhela'.

LP: E/1

:641 Varteen kiinnitettävä rautakeksin kärki.

LP: E/2

:642 Pyöreä metallitiiviste. ϕ 20 mm. RL: 7 mm.

LP: E/2

:643 Sotilaskiväärin hylsy.

LP: E/2

:644 Metallikoukku.

LP: E/1

:645 Liitupiipun pesä.

LP: E/2

:646-649 Neljä lasinpalaa.

LP: E/1

:650-651 Kaksi silmälasin linssiä.

ϕ 30 mm.

ϕ 30 mm.

LP: E/2

:652 Soikea, metallikehyksinen silmälasin linssi.

LP: P/1

:653 Uurtamalla koristeltu luinen nuppi.

LP: E/2

Lisäys Raision kirkon löytöluetteloon v. 1968

68051:654 Mahd. kuorikaiteen tai vast., pylväs. Pituus 107 cm.

(Ra isiossa on lisäksi samanlaisia osittain fragmentaarisesti säilyneitä 28 kpl) (liite 7)

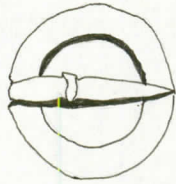
:655 Veitsen terä. Pituus 21 cm.

Helsingissä 21.10.1971

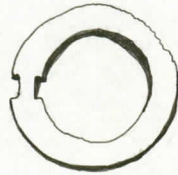
Marja Terttu Knapas

Marja Terttu Knapas

ЛИТЕ N:01

68051:1

68051:3

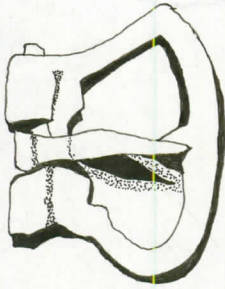
68051:4

68051:8

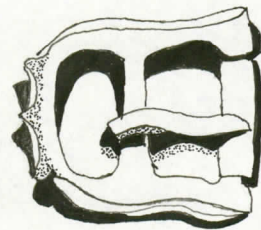
68051:9

68051:15

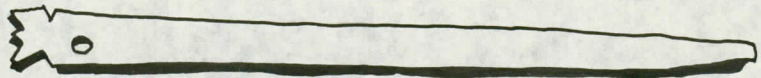
68051:16

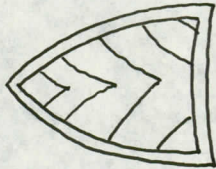
68051:21

68051:24

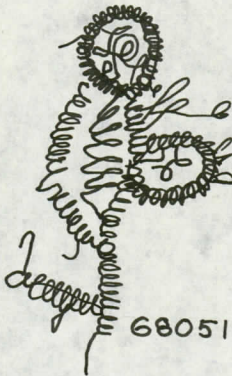
68051:107

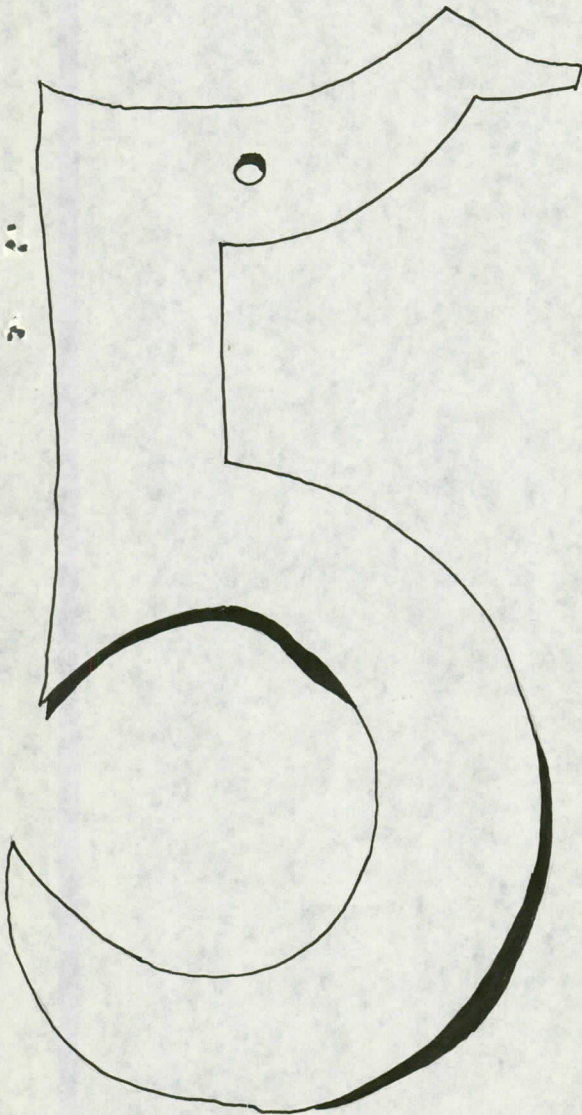
68051:164

68051:165

68051:189

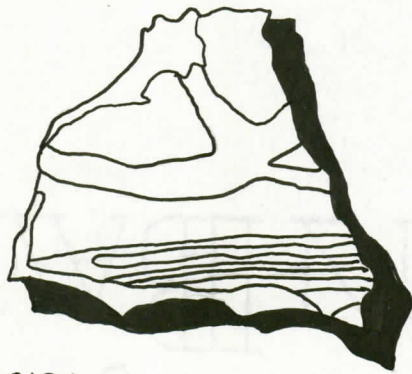
68051:199

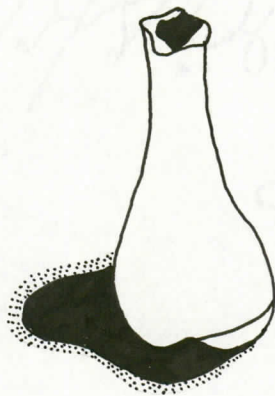
68051:200

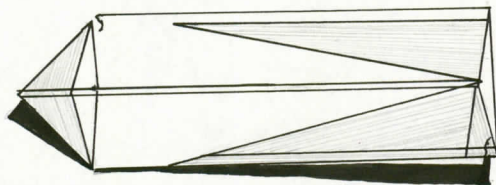
LIITE N:O 3

68051: 216 A

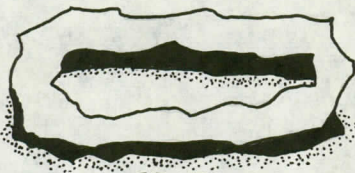

68051: 284

68051: 345

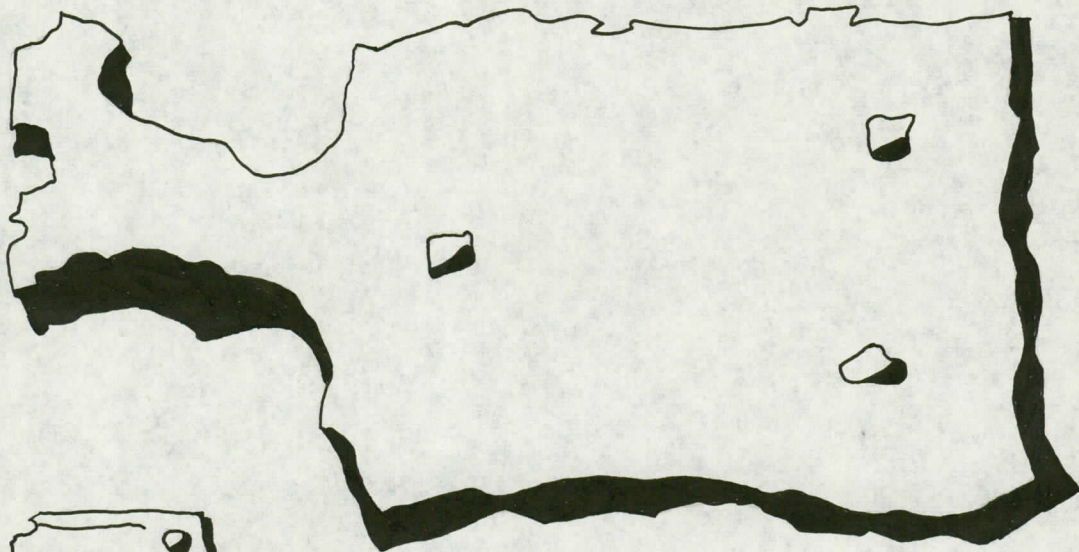
LIITE N:O 4

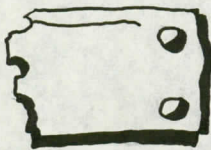
68051:356

68051:358

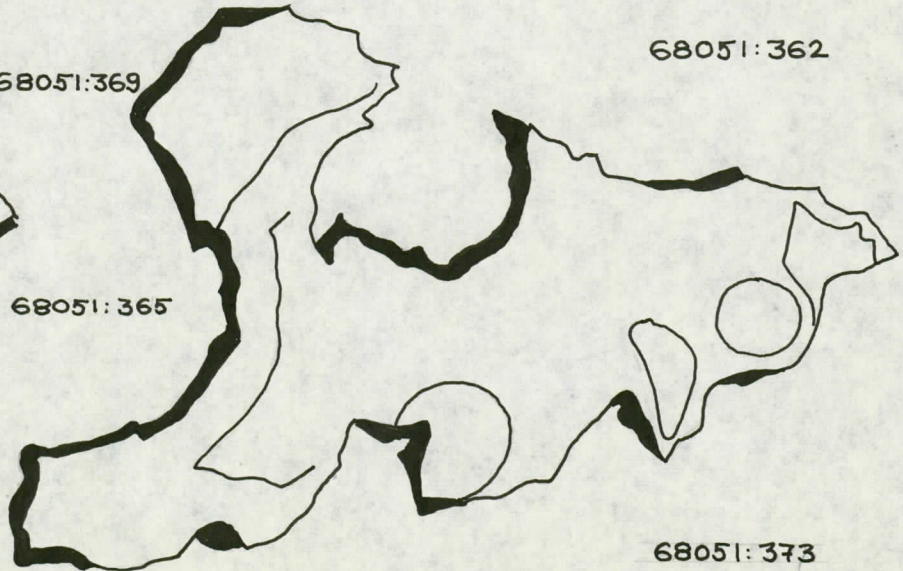
68051:362

68051:369

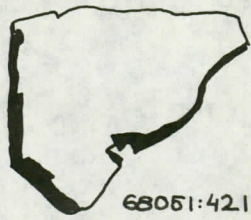

68051:365

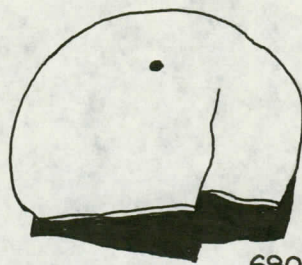

68051:373

LIITE N:O 5

68051:421

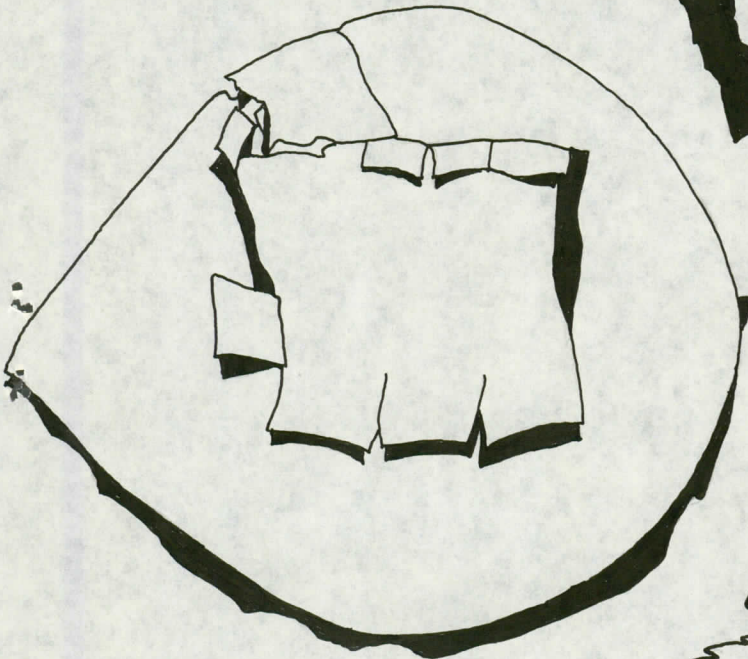
68051:423

68051:430

68051:432

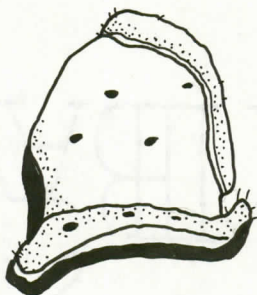

68051:434

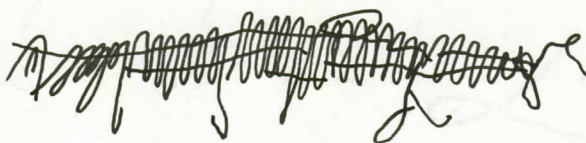

68051:433 (N. 1:3)

LIITE N:O 6

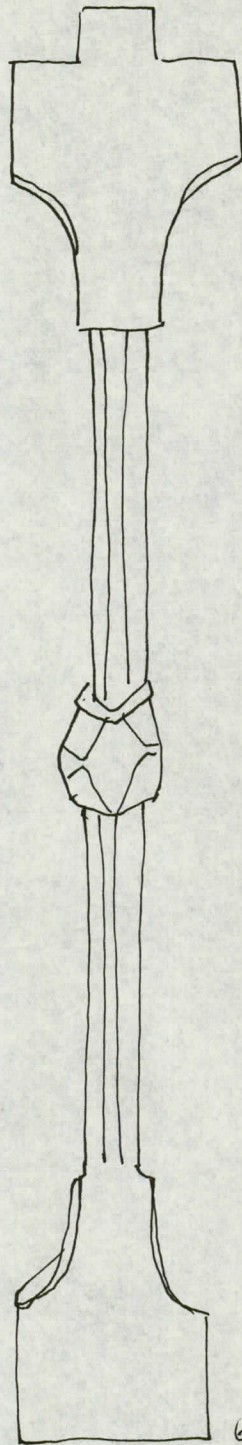
68051:439

68051:441

68051:445

68051:654